

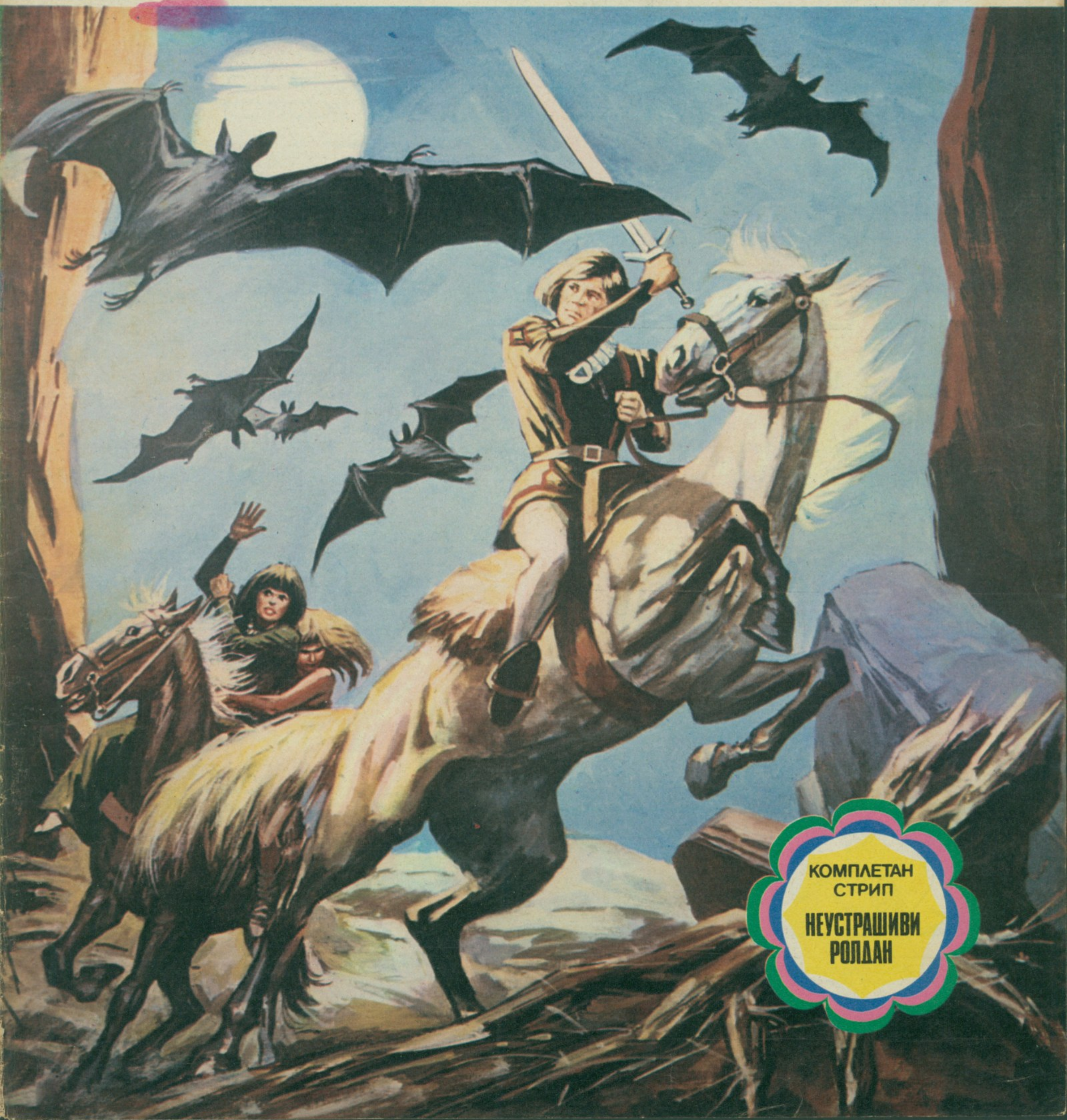
ПОЛИТИКИН

4
динара

БРОЈ
1217

ЗАБАВНИК

25.4.1975. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVI

КОМПЛЕТАН
СТРИП

НЕУСТРАШИВИ
РОЛДАН

Ripley

Веровати или не!

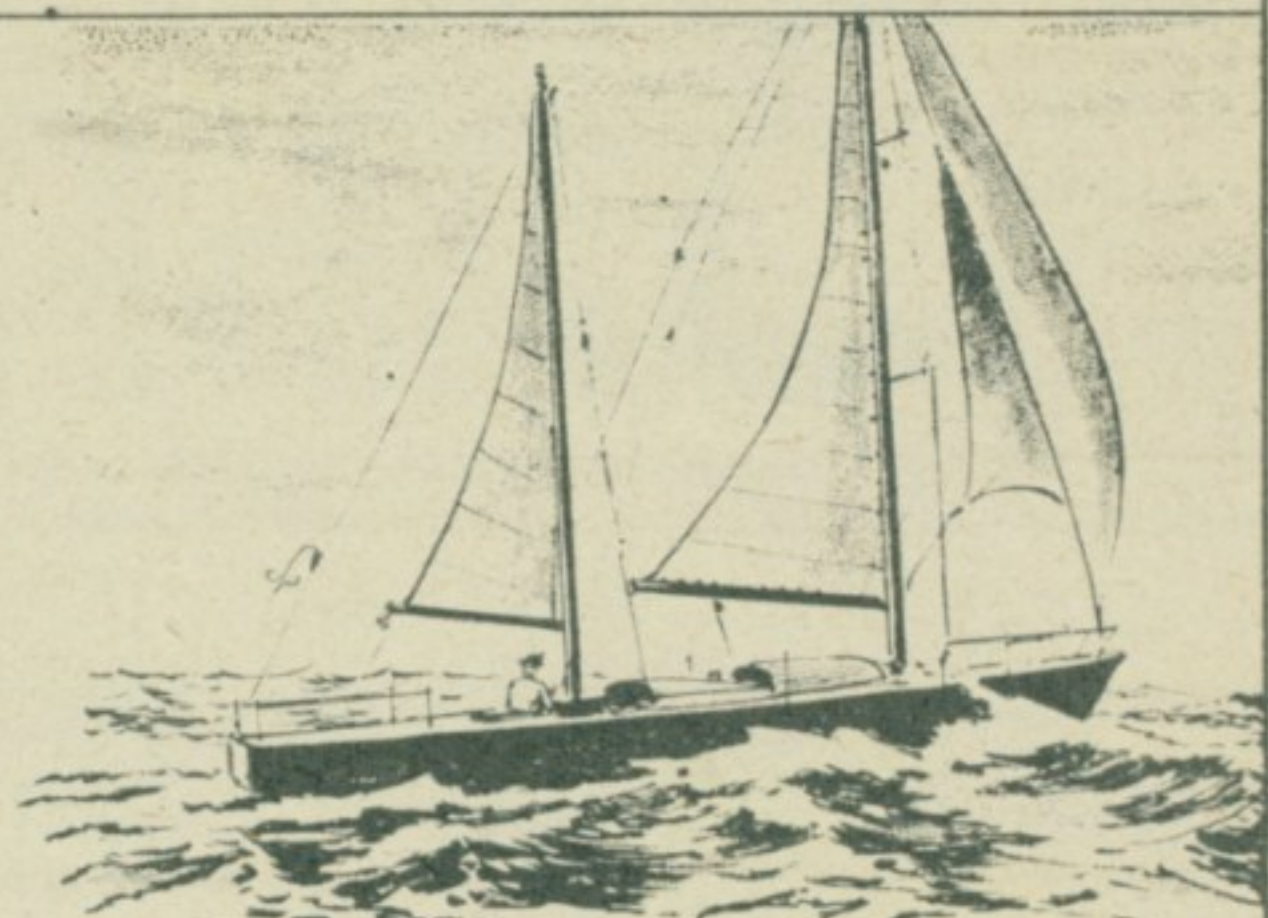
Жене

ИЗ АФРИЧКОГ ПЛЕМЕНА
МАЖОМБЕ
МОРАЈУ
ДА
ТЕТОВИРАЈУ
СВОЈА ДЕЋА
У ОБЛИКУ
РЕШЕТКЕ.

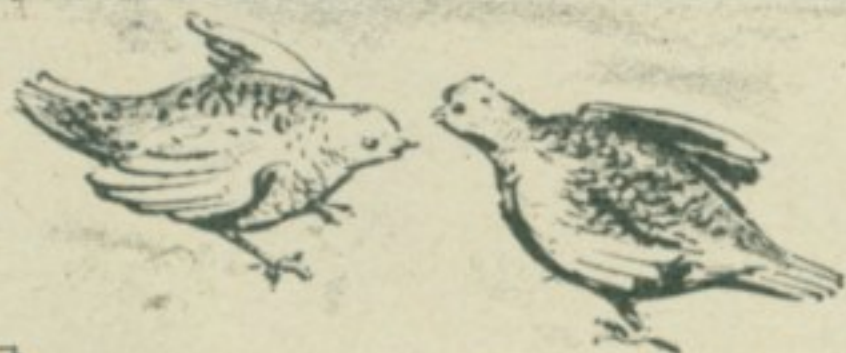
НАЈСУМОРНИЈЕ МЕСТО У ЕВРОПИ

ВРХ ПЛАНИНЕ
БЕН НИВИС
(ШКОТСКА)
ВИСОК
1343 МЕТРА
ИМА ДНЕВНО
САМО 2 ЧАСА СУНЦА.

НАЈХРАБРИЈА ТРКА У ИСТОРИЈИ ПОМОРСТВА

14 МАЛИХ ЈЕДРИЛИЦА,
СВАКА САМО СА ПО ЈЕДНИМ ЧОВЕКОМ,
ИСПЛОВИЛО ЈЕ ИЗ ПЛИМУТА
19. ЈУНА 1964. И КРЕНУЛО
ПРЕКО АТЛАНТИКА ПРЕМА РОД АЈЛЕНДУ.
НА ЦИЉ ЈЕ ПРВИ СТИГАО ФРАНЦУСКИ
ПОРУЧНИК ЕРИК ТАБАРЛИ
КОЈИ ЈЕ
ПРЕПЛОВИО ОКЕАН
ЗА 27 ДАНА,
3 ЧАСА И 56 МИНУТА.

БОРБЕ

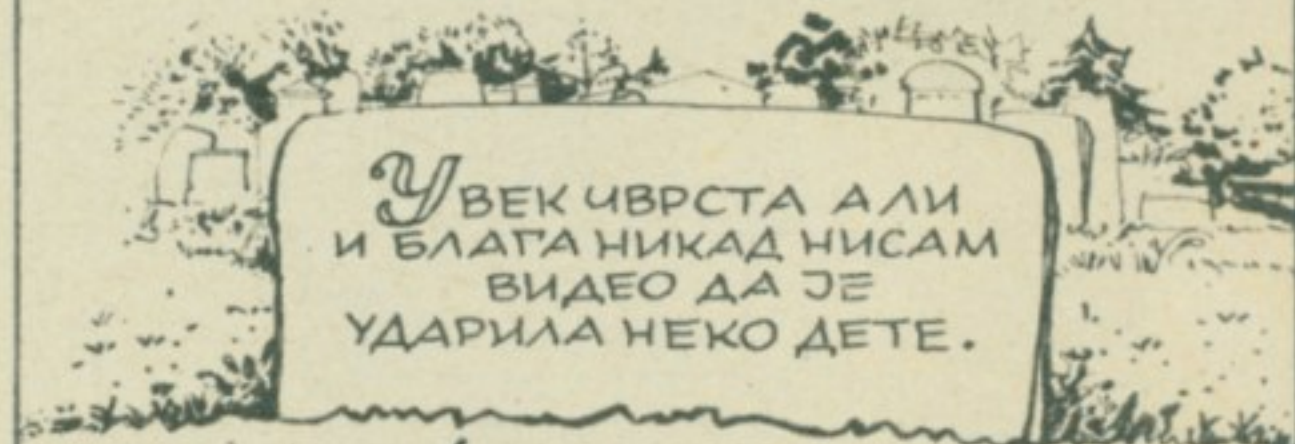
ПРЕПЕЛИЦА

ОДРЖАВАЈУ СЕ
У МЕНАНГКАБАУСУ
У ИНДОНЕЗИЈИ.

ХОХАН
СОКАН

ИЗ
КОЗА СИТИЈА
(ОКИНАВА),
НОСИЛАЦ 10-ОГ
СТЕПЕНА ЦРНОГ
ПОЈАСА
У
КАРАТЕУ,
ЈОШ ЈЕ
АКТИВАН
УЧИТЕЉ КАРАТЕА
ИАКО ИМА 87
ГОДИНА.

ЕПИТАФ

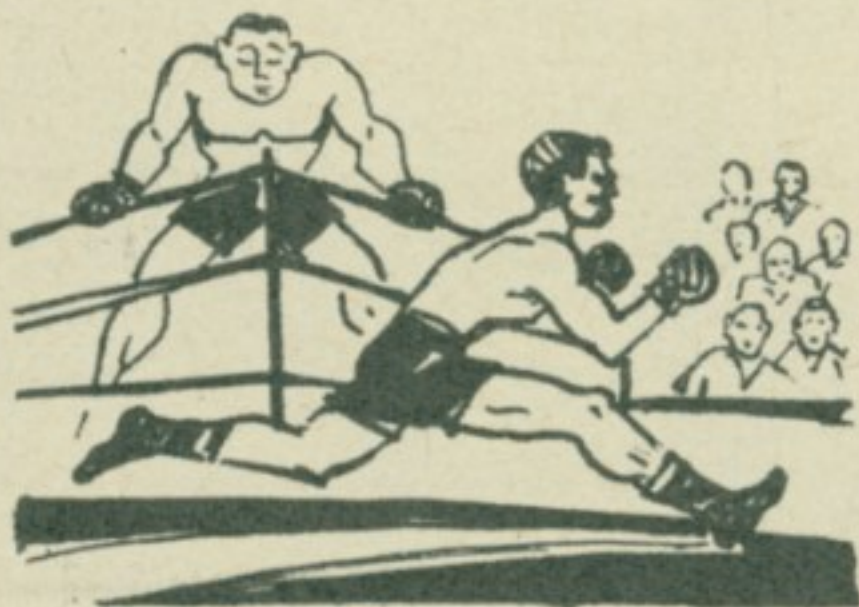
НА ГРОБУ
АНЕ БРЕСТОН, УМРЕ 1870.
ГОДИНЕ У ГИЛФОРДУ (САД).

ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...

● најмање власи на глави имају смеђе особе: просечно око 110.000. Плаве особе имају за 40.000 власи више.

● Кида Мивелија, боксерског шампиона у перо категорији из Арканзаса, бије глас да је најбржи боксер на свету. Наиме, за време његове последње борбе, противник га је тако ударио да

је Мивели одлетео изван ринга. Он је то искористио, отрчао до бара, освежио се и вратио у ринг пре него што је судија избројао до 10. Затим се Мивели устремио на противника и победио га пре краја рунде.

● колиба је старогрчка реч и гласи калибе, а у данашњем грчком калиба.

● за време меча за светски шампионат с Капабланком, одржаног у Буенос Аиресу 1924. године, Аљехин је добио тешко запаљење десни и морао је да извади шест зуба. И поред тога победио је Капабланку.

● најстарији опис каљења челика у европској литератури налази се у Хомеровој „Одисеји“.

● у пола литра млека има исто толико беланчевина колико у сто грама говеђег меса, а два пута више масноће.

● словеначки писац Матија Чоп (1797 — 1835), кога су називали великаном учености, знао је 19 језика.

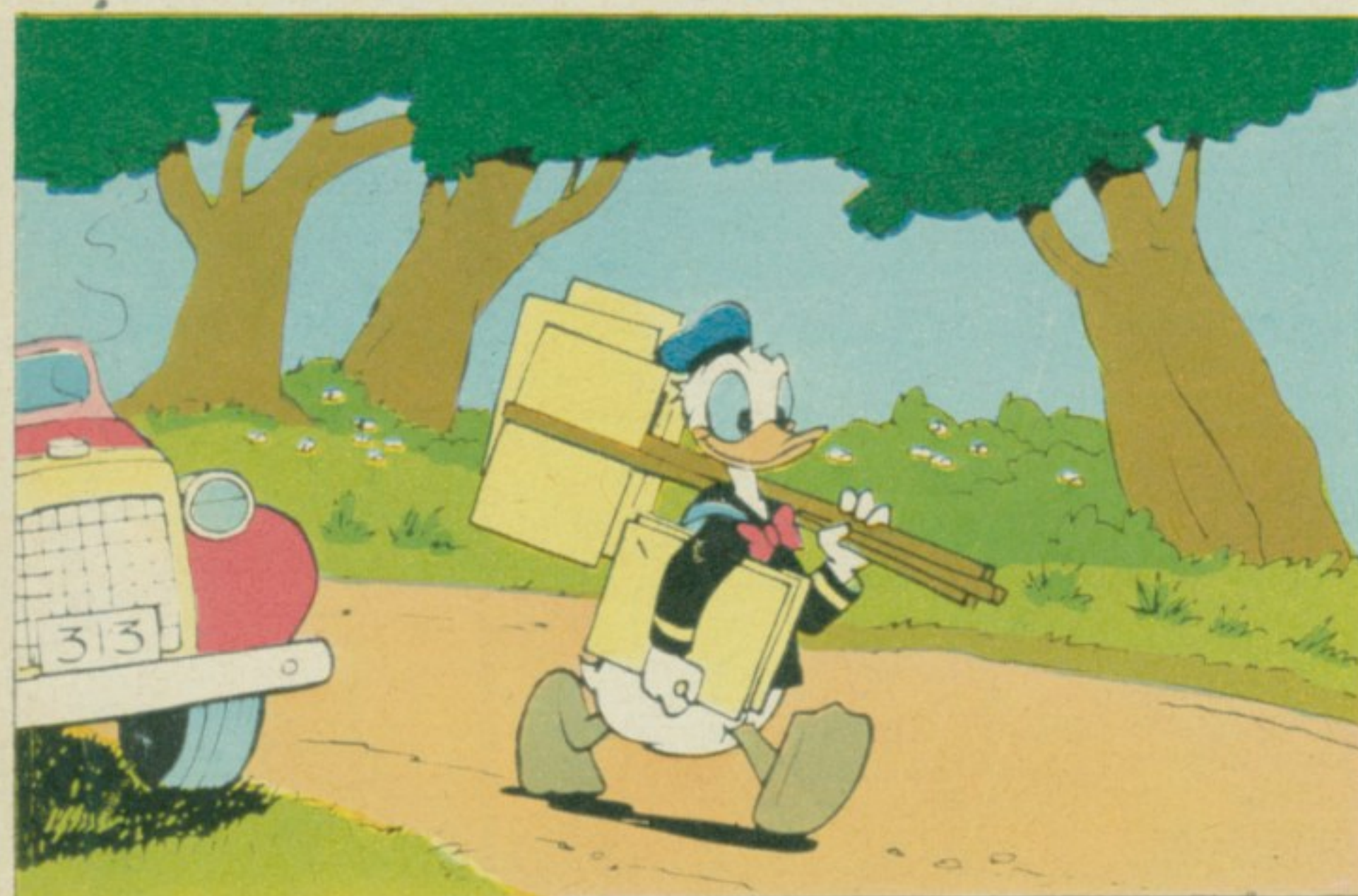
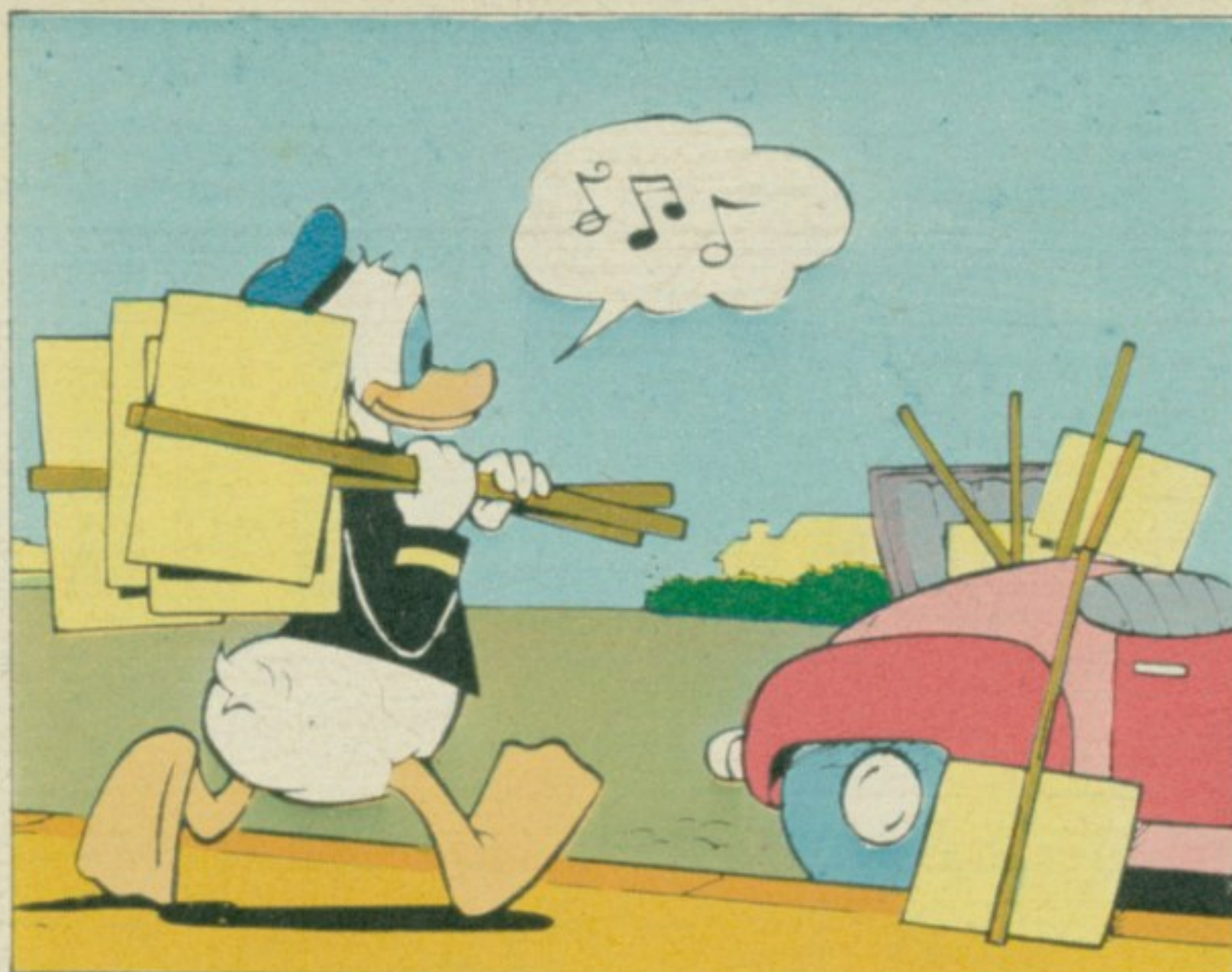

● Стари Словени су дебеле људе и жене сматрали лепим. Као доказ за то може да послужи стара словеначка реч „красота“ која је првобитно значила „дебљина“.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

БОЖИДАР ЋОРИЋ из Београда.

ЗАШТО ЈЕ МЛ

СЕДАМНАЕСТОГОДИШЊИ МИЛОВАН ИСТР-
ЧАО ЈЕ С ПУШКОМ У СТЕЊЕ ИЗНАД КО-
ЛИБЕ И ЗАУЗЕО БУСИЈУ. ДОБРАШИН ЈЕ,
НА ЖАЛОСТ, ПОВЕРОВАО ЛАЖНОМ ПРИ-
ЈАТЕЉУ И НАРЕДИО МЛАЂЕМ БРАТУ ДА
ОСТАВИ ОРУЖЈЕ.

је Доброје. — Овдје је наш
хлеб и живот!

Ту су наложили ватру,
помузли стоку, а млеко
разлили у дрвене посуде
и подигли на један криви
граб да се не труни. Од-
мах су почели да крче шу-
му, праве њиве и имање...

По том Доброју ово ме-
сто је прозвано Добрило-
вине.

једног лета Спасоје се, док
је са својим надничарем
пребацивао торове на ка-
туну, посвађао са браћом
Медојевић око неких вр-
љика. Потегли су пушке и
Спасоје је убио два Медо-
јевића, а њега је њихов тре-
ћи брат смртно ранио. Ви-
дећи то надничар, који ни-
је имао оружје, дохватио
је Спасојеву пушку и јед-
ним хицем убио и трећег
Меда, а затим побегао.

тада били веома живни на
Србе у Пошћењу а и целом
том крају, Добрашин и Ми-
лован пошли су по снаху
ноћу како би избегли не-
жељене сусрете.

Било је лето 1874.

Младићи су успели да по-
мраку неопажено стигну
код пријатеља Шутовића.

УБОЛА ЈЕ ОСА

Плеће Дедеића намножи-
ло се временом и почело
расељавати на обе стране
реке Таре узимајући нова
презимена: Зејаци, Мики-
ћи, Ђоговићи, Вуковићи,
Топовићи, Кругићи, Ме-
дојевићи, Анђелићи, Бал-
тићи, Раосављевићи... Ка-
ко смо ми од племена Зе-
јака добили још некије
презиме Ћорић, остала је
сва истинита прича:

Кад се братство Зејаци
насељило на десну обалу
Таре, у месту званом Дуга
Њива, Спасоје Зејак (ро-
ђен 1772) био је ожењен
Магдом и имао два сина,
Перишу и Ивана.

Магда је, изгледа, била
побожна и кад је Спасоје
једном на неки летњи праз-
ник (светац) наредио да се
има жњети, она се томе
успротивила и, кажу, за-
клела се:

— Ако ћу данас жњети,
ско избила.

Међутим, како је Спасо-
је био од оних који држе
до оног што кажу и научио
да се уради оно што запо-
веди, Магда је тога дана,
мада је он некуд од куће
отишао, морала поћи на
њиву да жње. Тек што је
прву руковат захватила ср-
пом, са жита је, кажу, од-
скочила осипа и убола је
у зеницу. Од тог дана Маг-
да није видела на ово око.
Али, то је био тек почетак
невоља.

Неколико година касније

јој је, али она је ћутала.
Ни мужу није могла да ка-
же зашто плаче. Тек кад
јој је стари Доброје, кога
се плашила али који је
према њој увек био добар,
кратко наредио да говори,
испричала је како јој је
сверква наредила да са њи
ма руча, али да она није
смела ду им приђе...

Снахине речи толико су
дубоко дирнуле Доброја да
више није хтео да оре ту
гладну њиву на Чеву. Пу-
стио је волве из јарма и
рекао синовима:

— Овдје више нема жи-
вота, морамо се негдје се-
лити!

Сутрадан је заклао јед-
ног вола и позвао суседе на
опрштајни ручак. Тешко
му је било да се одвоји од
Доброг Дола иако му ни-
кад у њему добро није би-
ло. Предвече је наредио
млађима да искупе све
ствари како би ујутру што
пре кренули. То и није био
неки тежак посао: имали су
тек нешто мало посуђа и
алата.

Ујутру, пошто су на ко-
ње потоварили све неоп-
ходне ствари, Доброје је
дохватио једног лепог ша-
реног петла и пре но што
су кренули у непознатом
правцу рекао:

— Гдје овај пијетао за-
пјева, ту ћемо живјети!

Упутили су се у правцу
Вјетрењика, преко планина
одакле су угледали реку,
зелену, брзу. Пут их је да-
ље водио долином реке Та-
ре. Кад су стигли на место
где су данашње Добрило-
вине, у неку лескову шу-
мицу, петало је закукури-
као.

— Отоварајте! — рекао

Мој дед Обрад Ћорић, ратник и земљорадник.
Женио се два пута и има осам синова.

Доброје Дедеић, од
кога по племен-
ском предању по-
тиче наше брат-
ство Ћорића, жи-
вео је у Добром Долу, на
Чеву, у доба кад је Зетом
владала династија Нема-
њића. Имао је два сина,
имена им се не памте, само
се зна да је старији био о-
жењен. Једне гладне и зле
године Доброје је пошао са
синовима да оре њиву док
му је жена остала да за
њих спреми јело. Кад је
ручак, доста сиромашан и
оскудан, био готов, свекр-
ва је послала снаху да га
однесе орачима и да тамо
са њима руча јер се није
имало од чега одвајати.

Млада је по сунцу пожу-
рила уз крш. Није знала
да од ручка неће бити ни-
шта.

ТАМО ГДЕ ПЕТАО ЗАПЕВА

Орачи су издалека угле-
дали њену белу мараму и
потерали волве у неки
слаб хлад, а сами сели не-
далеко одатле да се одморе.
Кад је млада испред њих
распрострла завежљај, при-
хватили су се гладно јела
пазећи ипак добро да и за
друге остане. Младу нису
позвали: мислили су да је
већ јела код куће! Видев-
ши да је остала без ручка,
а до вечере је дугачко лет-
ње поподне, млада није из-
држала — заплакала је.
Девер је први приметио
њене сузе и питао је шта

ОБРАЧУН У ПЛАНИНИ

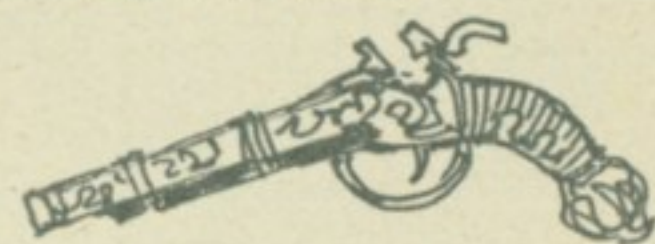
Један од синова овог Пе-
рише — Димитрије — имао
је четири сина: Илију, Ар-
сенија, Добрашина и Мило-
вана. У време кад се овај
догађај одиграо Арсеније
тек што се био оженио из
Прошћења Мијољком од
братства Шутовића. Кад је
невеста преи пут откако је
удата отишла да посети о-
ца и мајку, по њу су да је
врате — по ондашњем о-
бичају — кренула два мла-
да Арсенијева брата, До-
брашин од двадесет две и
Милван од седамнаест го-
дина (веровало се да ће
снаха тако рађати све му-
шку децу). Како су Турци

У ПОТРАЗИ ЗА ПРАДЕЛОМ

КАДА ЗАПЛАКАЛА

рака 10. априла 1913. У I светском рату тукао се с аустроугарском војском на Дрини, Гласинцу, Романији, код Мојковца. За храброст је добио одликовање, крст и медаљу.

Бед Обрад женио се два пута и имао осам синова. Према нама унуцима био је добар и попустљив. Умро је пре неколико година у дубокој старости.

И данас Ђорићи живе у долини Таре, у Жарима, Подбишћу, Мојковцу, али их има и у Београду, Чачку, у Титограду, Никшићу, две породице живе у Крагујевцу а један Ђорић, отишао је пре извесног времена у Француску где ради у некој фабрици аутомобила. Некад су Ђорићи били махом сточари, земљорадници и ратници, а данас их има и официра, службеника, сељака и радника. Већином су запослени по грађевинским предузећима као минери и тесари. Лети се с децом, која се свде надишу ваздуха, скутимо сви у Жарима као једна велика и сложна породица. И кад неко од старих умре, опет смо на окупу. Најстарији братственик данас је мој отац Тадиша коме је близу осамдесет година и од кога сам добио највише података о нашим старима.

Ту су затекли и једног Филиповића који је био убио Турчина, па се овде крио. Седели су и разговарали, а онда је Добрашин узео гусле и запевао о старим и славним временима. Пред колибом стражу је чувала једна жена. Наједном, она је утрчала међу њих и викнула:

— Турци!

Истог трена Милован је уграбио врата и с пушком истрчао у неки крш изнад колибе и заузео бусију. Овде му Турци нису могли ништа. Кад су то видели, они су одлучили да се послуже лукавством. Ибро Мушовић из Стрчине, повикао је:

— О, Добрашине Ђорићу! — а кад му се Добрашин јавио, настао је: — А што то радиш да ти је јазук (штета)! Па ми смо

пријатељи! Не бој се, ево ти тврда турска беса! Него карај то дијете Милована што то хоће!

Добрашин је поверовао у све речи и позвао Милована, који се већ спремао да отвори ватру, да се врати у колибу. Млађи брат је морао да послуша. У међувремену Шутсвићи су оног Филиповића сакрили под полицу испод посуда са млеком и набацали на њега неку вуну јер су се за њега највише бојали.

Турака је било десетак и чим су ушли видели се да је све превара. Турци су похватили Ђориће а кад су пронашли и оног Филиповића, све их повезали једним великим конопом (уже од конопље) и тако их повели у поток Јаковљевића. Ту су их све на једној ланици побили, а оном

Филиповићу мртвом на груди ватру наложили.

Кад су остали Ђорићи добили вест да су Добрашин и Милован погинули и да турска заседа чека крај њих, послали су две жене да мртве пренесу у Жари...

ОБРАД ИХ ОБРАДОВАО

На сахрани два млада брата Ђорића била је велика пратња и велика жалост. Неко је већ хтео да сипа воду на огњиште куће Добрашинске као знак да је заувек угашена јер се он те године тек био оженио Маром од братства Смола (Смолковића) из Мојковачких поља. Она је та-

да пришла најстаријем деверу Илији и тихо му се поверила да очекује дете, па је Илија на то подигао руку и прекинуо нарицање речима:

— Могоао би нас бог обрадовати.

После неколико месеци, крајем 1784, Мара је родила мушко дете коме се свак обрадовао. Дечаку су, по сним Илијиним речима на сахрани, дали име Обрад. То дете, посмрче, тај Обрад — то је мој бед Обрад Ђорић кога видите на фотографији на свој страни.

Обрад је, ако се тако може рећи, био ратник по занимању. У старој црногорској војсци борио се против Турака на Таги, Прижштима, Сјенокосу, затим код Есијелог Поља, Рожаја и Пећи, лично учествовао у одузимању Скадра од Ту-

СПОРТСКА КВИЗИЈАДА

„ЗЛАТНА“ левица

Један италијански скакач у воду освајао је златне медаље на олимпијским играма и првенству Европе, а скакао је и у Београду. Који је то скакач?

1

Један југословенски кошаркаш толико је непогрешиво убацивао лопту у кош да је на предлог Међународне федерације изливена његова левица. Знате ли који је то играч био?

2

Колико играча чини један комплетан ватерполо тим, а са колико се ватерполиста не може играти утакмица?

4

Да би постигао поен из игре мора ли рагби играч сам да спусти лопту иза линије противничког простора, или је тамо може бацити руком?

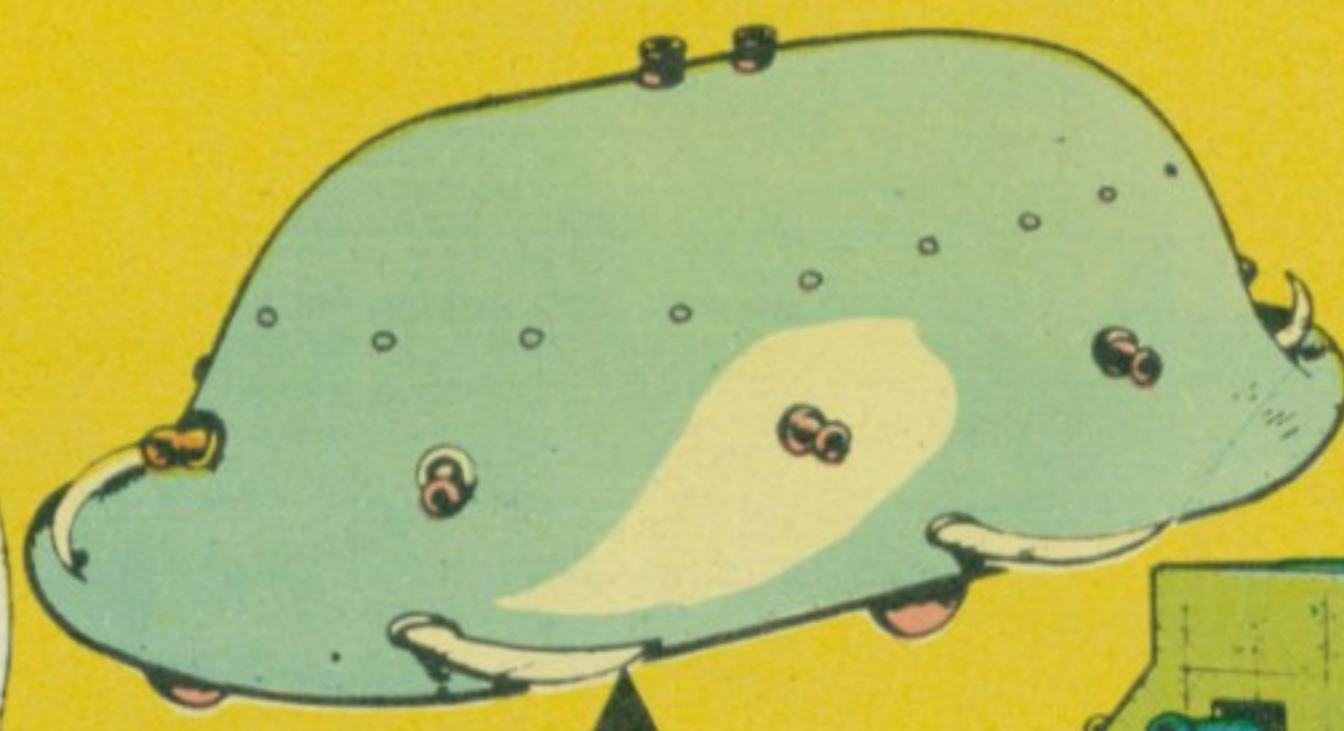
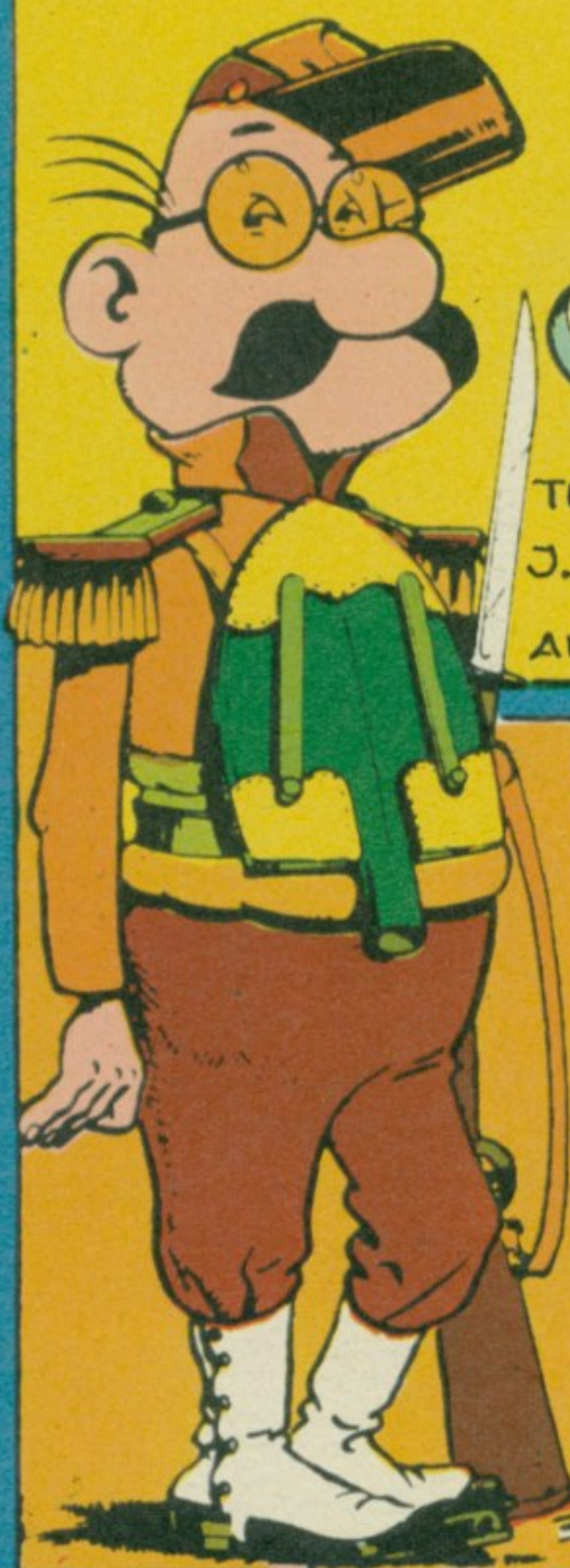
5

ОДГОВОР:

1. Клаус Дибјаси 2. Био је то славни кошаркаш Радивоје Корач који је постигао неслухотворан успех 1969. године. 3. Извршена аутомобилска стаза у Србији је „Београд-Београд“ код Краљева. 4. Један комплетан ватерполо тим чини седам играча а утакмица се игра са пет играча. 5. Рагби играч мора сам да спусти лопту иза линије противничког простора, или је тамо може бацити руком.

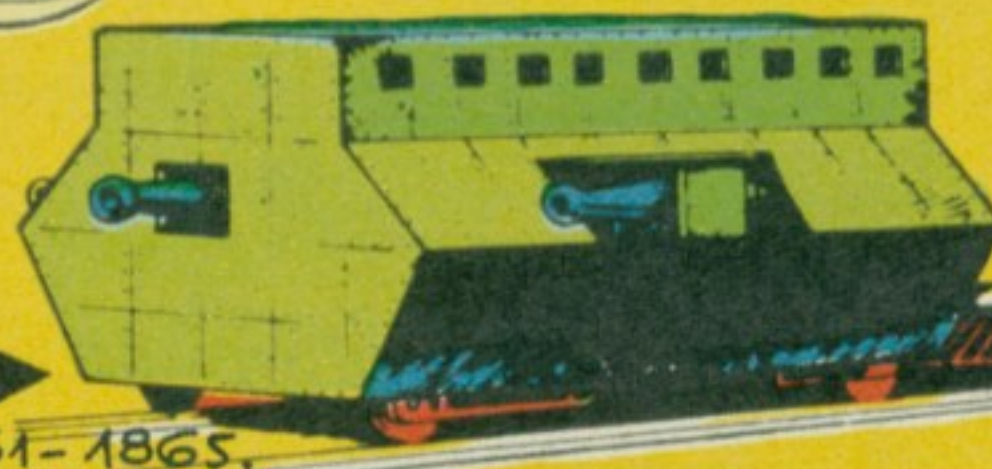
Слобода се брани и оружјем...

19

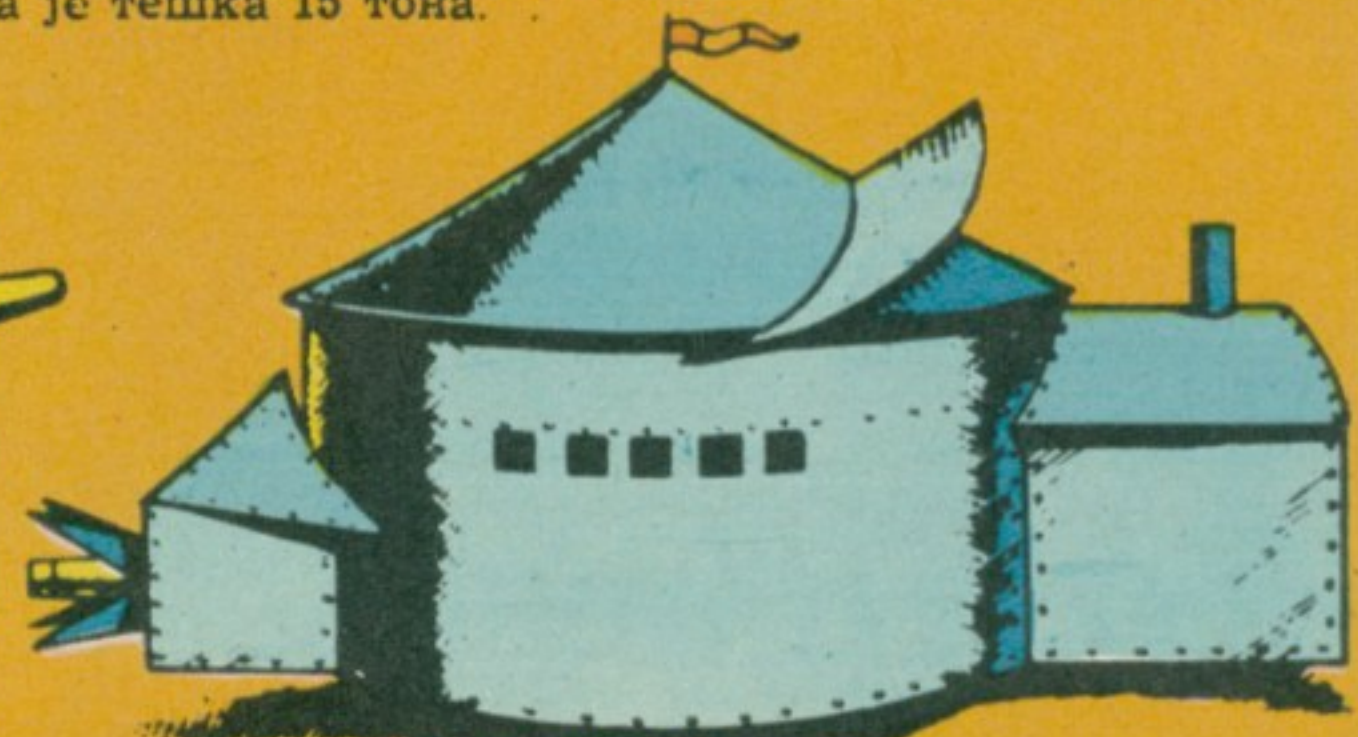
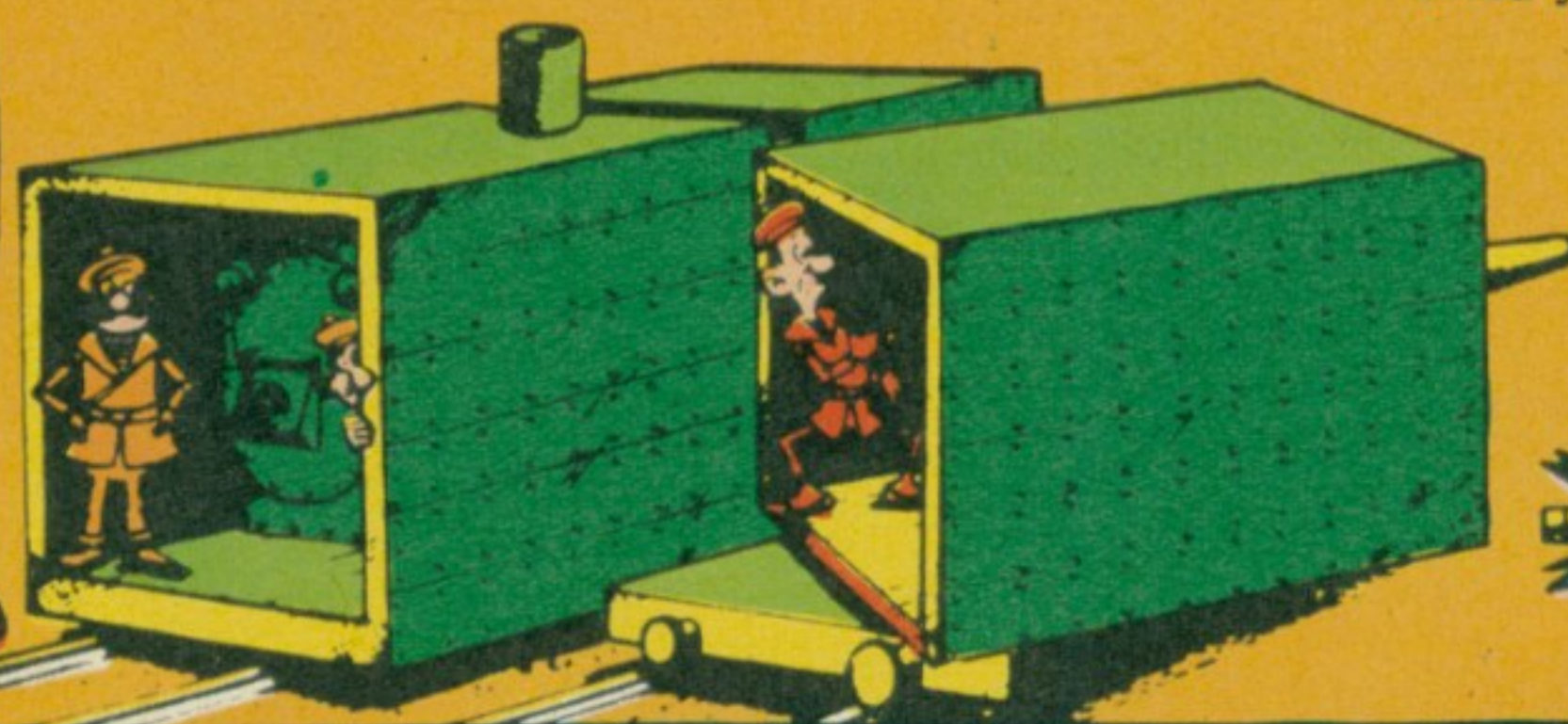
ТЕНК НА ПАРУ
J. COWEN ИЗ 1855.

АМЕРИЧКИ ОКЛОПНИ ВОЗ ИЗ 1861-1865.

На нашем цртежу је један од оклопних возова употребљен при опсади Париза 1870. Састојао се од два оклопљена четвртаста вагона постављена један поред другог на паралелним трачницама. У једном се налазила локомотива а у другом покретни топ. Дебљина челичног оклопа била је 56 мм. Десно је

покретни „циркус“, у ствари тврђава на точковима конструктора Балбија (1871). Тврђава је била наоружана вешто скривеним топом и више митраљеза. Кретала се на пару а на њеном покретном крову налазила се непомицна оштрица која је спречавала непријатеља да се попне на њу. Била је тешка 15 тона.

ВЕТАР СА

УЧКЕ

ОШТРО КАМЕЊЕ
ЗАБИЈАЛО ИМ
СЕ У СТОПАЛА,
ПОСРТАЛИ СУ,
ИСЦРПЉЕНИ,
АЛИ СУ УПОРНО
ВУКЛИ ЈЕДРИЛИЦУ
И ТАДА СУ УГЛЕ-
ДАЛИ ХОБОТНИЦЕ.

Док смо се из све снаге упињали да бисмо макар мало насукали нашу поломљену једрилицу, осетио сам нешто хладно и љигаво око ногу. Уплашено сам крикнуо и окренуо се према Дарију. Он се праћакао као да је покушавао да нешто отресе са себе.

А онда сам их угледао. Прво једну, па две, три, четири... Даље нисам могао ни да бројим јер је за неколико тренутака дрвено корито наше једрилице било прекривено десетинама хоботница љигавих и лепљивих. Не осврћући се на оштре стене, заборављајући и једрилицу и спасиоце појурио сам према обали, Дарио за мном — причао је касније Клаудио.

МИРНО МОРЕ

Пре неколико година у Кварнерском заливу одржавало се, већ традиционално, једриличарско такмичење поводом Дана борца.

Те године 4. јула дан је био сунчан, море тихо. Благ ветар пиркао је са копна. Баш идеално време за такмичење. Овог пута пријавило се тридесетак посада, а то је значило по двојица у свакој једрилици. Стартни бројеви на једрилицама били су исписани тако да су се могли видети и на већој удаљености. Сваки учесник имао је и посебан појас за спасавање, за случај да се деси нешто непредвиђено.

Клаудио Дорчић и Дарио Зогић, два пријатеља из Ријеке, пријавили су се за такмичење. Имали су једрилицу плаве боје, из класе „шљука“. Дарио се већ налазио за кормилом, а Клаудио поред малог једра помоћу којег је требало да управља једрилицом, односно требало је да га окреће према ветру, „ловећи“ и најмањи дашак.

Такмичење још није почело. Прво је требало да се све посаде извезу на море и провере да ли је све у реду — чврстина једара, јачина ветра, затегнутост ужади.

За кормилом, Дарио је певушио и крајичком ока мерио остале уче

снике, покушавајући да процени њихову снагу и издржљивост. А то је много значило у овом такмичењу.

Клаудио је био добар „флокист“ (онај који управља тим малим покретним једром). Вешто је маневрисао: нагињао се изван једрилице, час на једну час на другу страну, малтене додирујући површину мора. Једрилица се, бешумно клизећи по мирном мору, удаљавала од обале. Скоро цео сат су пловили. Било је већ време да се врате на старт. Окренули су једрилицу и кренули натраг.

Изненада је са Учке, планине која се диже изнад самог Кварнерског залива, дунуо јак ветар. За неколико минута дебели црни облаци затворили су небо. Море се запенушало и усковитлало.

Двојица једриличара погледаше према обали. Накривљене једрилице, једара напуњених ветром, хитале су према обали. А Клаудио и Дарио били су далеко иза њих, ближе острву Цресу. Па ипак, одлучили су да и они крену ка обали.

ИГРА ЈЕ ЗАВРШЕНА

Међутим, повратак је био немогућ. Таласи су постајали све већи, преливали се преко нагнуте једрилице, која се никако није по-

коравала Даријевом вођству. Изненадни и жестоки замах ветра окренуо је једрилицу за скоро 180 степени. Клаудио је беспомоћно погледао у Дарија.

— Пукла је аргола! — престрављено је викнуо Дарио.

А то је значило да су остали без контроле над једрилицом. Клаудио је узалуд покушавао да малим једром управља једрилицу низ ветар. Таласи и ветар поигравали су се једрилицом, бацајући је тамо-амо. Још један налет ветра — и игра је била завршена. Ужад су попуцала, једрилица се преврнула и обојица су се нашла у разбеснелим таласима. Једва су успели да се ухвате за једрилицу.

Препустили су се струји и таласима а они су их понели према Цресу. Надали су се да су са обале видели удес и да ће похитати да им помогну. Али, као за пакост, почела је да пада јака киша. С великим напором држали су се за једрилицу и напрегнуто ослушкивали не би ли зачули брујање мотора. Минути су пролазили али спасиоцима ни трага.

КАМЕНОМ ПРОТИВ НАПАСТИ

Струја их је носила према некој каменитој ували. Ускоро су осетили чврсто тло под ногама. Оштро камење забијало им се у стопала, посртали су, исцрпљени, али су упорно вукли једрилицу. И тада су угледали хоботнице.

Неке веома мале, неке дугачке и до тридесетак сантиметара, приањале су за кожу, упијале се у њу.

Клаудио се избезумио. Сама помисао на хоботницу увек је у њему изазивала страх. А сада, оне су биле ту, приљубљене уз њега. Скакутао је по обали, замахивао ногом да би их отресао. Није се усуђивао да их додирне рукама а није знао ни како да их скине. У очајању, зграбио је камен и, не гледајући, почео да удара по себи. Оштри камен парао је кожу, али од страха Клаудио није осећао никакв бол. Скидао је једну по једну хоботницу. Тада му је Дарио притекао у помоћ. Рукама их је скидао са Клаудијевих ногу.

Клаудио је осетио неку мучнину у желуцу. Можда због исцрпљености, можда због гађења — он се онесвестио. Кад је дошao к себи екипа спасилаца је била стигла.

— На стењу су остале мртве хоботнице. А како су се ту нашле у толиком броју — тешко је знати. Можда су се склониле у увалу кад је почела буре. Можда их је и узбуркано море узнемирило а ми их „натерали“ да изиђу из својих склоништа, на која смо случајно нагазили.

Б. Јеремић

НАШИ НА

Указом врховног команданта Народно-ослободилачке војске и партизанских одреда Југославије, друга Тита, од 15. августа 1943. године, поред до тадашњег назива народног хероја установљен је и Орден народног хероја који се додељује за осведочена херојска дела на бојном пољу и херојско држање пред непријатељем.

Народни хероји су први међу многим јунацима наше народноослободилачке борбе. Они о којима и чијим делима пишемо не представљају посебан избор јер се народни хероји и њихова дела не могу одвајати по већој или мањој вредности. Све их је красила највећа врлина — јунаштво!

Микан Марјановић ПРЕКО МОСТА

Чим је 1941. године почео устанак, млад човек осредњег раста, снажан и чврсто грађен, обрсе се једног дана пред легендарним доктором Младеном Стојановићем. У докторову чету дошао је са Козаре као један од првих добровољаца. Рекао је да се зове Микан Марјановић, да је из села Маризе код Приједора и да има двадесет једну годину.

Нови борац је био права олуја! Налетао је на бункере, прочуо се у нападу на оклопни воз, а у Купресу се десет минута хрвао са једним усташом док су се на улицама водиле борбе. А онда је новембра 1942. године дошла битка за Бихаћ...

Партизани су напали Бихаћ са неколико страна. Миканова чета у саставу Првог крајишког одреда наступала је преко Жагара. У град су се пробали до Жупање, али се испод бораца испречио мост на каналу. Усташе су држале мост, па чак вршиле и противнападе. Микан је стао пред чету.

— Хоћемо ли? — упитао је кратко.

— Хоћемо! — добио је једногласан одговор.

Мост је тукло неколико непријатељских митраљеза и два топа. Микан је знао да у оваквим ситуацијама помаже само одлучност и брзина. Натукао је титовку на главу, још једном одмерио дужи-

Данило Солдатић ПОСЛЕДЊИ БОЈ

Данило Солдатић, храбри Херцеговац из села Љути До код Стоца, заподенуо је 17. маја 1942. године свој последњи бој, са око 70 бораца своје и још једне чете столачког партизанског батаљона дочекао је 800 непријатељских војника и њихову чету тенкова и лаку артиљерију у селу Прибиловцима, недалеко од ушћа Брегаве у Неретву! Није имао другог избора: тог су дана партизани под командом Владимира Тсмановића водили борбе са Италијанима у долини Неретве између Љубиња и Хутсва. Солдатић је добио задатак да спречи два италијанска батаљона из Чапљине да притекну својима у помоћ.

Борба је личила на судар Давида са Голијатом. Сведок је био само топао пролетњи дан и голи камењар на који су осам часова без престанка падале гранате италијанских топова. Цео крај је био готово преривен, али се добро утврђени партизани нису повукли ни за метар!

Данило је знао да његови људи неће моћи дуго да издрже.

Требало је нешто учинити. Али шта? Сетио се старог ратничког лукавства: пребацили део бораца непријатељу иза леђа и изненада га напасти. Захваљујући неопрезности Италијана, једна десетина Данилових бораца успела је неопажено да се провуче кроз њихове редове, зађе им за леђа и заузме једини мост преко реке Брегаве.

Чим се разместила, десетина је осула ватру на запрепашћене Италијане и изазвала страшну пометњу. Данило је то и чекао. Дао је кратко наређење за јуриш и са борцима као ветар полетео преко херцеговачког крша. Шездесетак људи насрнуло је на око 800 непријатељских војника.

Ухваћени у клешта Италијани су почели да беже. Пошто нису могли преко моста, скакали су у реку набујалу од пролетњих киша. Више од 300 их се подавило, око стотину је убијено, педесетак их се предало... Али, смртно погођен пао је и Данило. На издицају је пружио руку према свом пушкомитраљезу и замолио брата Воју:

— Не остављај га, док иједан од Италијана буде жив!

С тим речима је умро. Имао је само 32 године. Назив народног хероја добио је исте године у јесен.

НАРОДНИ ХЕРОЈИ

би му се нашло на путу. Непријатељски куршуми су фијукали око њега и чете. Неколико бораца је посрнуло. На мосту је остало њих 7 мртвих и 12 рањених. Остали су ускочили међу усташе на другом крају моста. Убрзо је борба за мост била готова и пут слободан.

У јуџишу Микан је рањен, али није застао. Била је то једна од шест рана колико их је укупно задобио у рату. Исте, 1942. године добио је назив народног хероја. Крај рата дочекао је као командант бригаде. Данас живи као пензионисани официр наше армије.

ну моста и јурнуо на њега. Увежбана за овакве летеће јурише, чета га је следила.

Борци Миканове чете полетели су преко моста као вихор. Микан је грабио далеко испред њих са пушкомитраљезом у рукама. Рафалима је решетао све живо што

Марко Мартиновић ПУШКОМИТРАЉЕЗАЦ СА БАРУТАНЕ

Изгледало је да ће 27. септембра 1943. године бити миран дан у Колашину. Људи су, као и обично, излазили из својих кућа само ако су морали да обаве неки посао, јер су избегавали сусрете са Италијанима и четницима који су се налазили у граду.

Изненада, на Колашин се сручила ураганска ватра Четврте црногорске пролетерске бригаде. После четрнаест часова борбе град је ослобођен али је непријатељ из бункера на Бошањем брду и Барутани, узвишењима изнад града, и даље пружао жилав отпор. Покушаји партизана да приђу бункерима били су безуспешни. Сваки пут дочекивала их је киша митраљеских зрна.

Командант Другог батаљона позвао је тридесетогодишњег пушкомитраљесца Марка Мартиновића, родом из села Бајице код Цетиња, који се већ проучио својим ратним подвизима.

— Пођи с групом бомбаша и уништи бункер на Барутани! Са сним на Бошањем брду лакше ћемо да изађемо на крај! — обратио му се командант.

Марко је узео пушкомитраљез којим је требало да штити бомбаше и кренуо са групом. Пузили су опрезно, али су из бункера убрзо примећени. Непријатељ је осуо ватру на њих и бомбаша су морали да застану. Изгледало је да ће и овај напад пропасти.

— Пуцајте на бункер! Само сложно и не прекидајте паљбу!

— довикнуо је Марко друговима.

Бомбаша су га послушали иако нису знали шта намерава. Марко је наставио да пузи. Непријатељски митраљезац га није приметио јер је био зашкупљен ватром партизана. Одважњи Црногорац непажено је стигао на око метар од бункера, а онда се усправио и у једном скоку нашао испред пушкарнице из које је вирила митраљеска цев. Није имао ни једну бомбу да је убади у бункер и зато је стао испред отвора и притиснуо на њега грудима.

Све је трајало неколико секунди, колико је требало непријатељском митраљесцу да се поврати од изненађења и док је рафалом решетао груди Марка Мартиновића бомбаша су трчали према бункеру. Тренутак касније, брдо се проломило од експлозије њихових бомби. Бункер је био уништен.

Прича о Марковој смрти почела је да кружи Црном Гором. О том догађају народ је певао и песму. Храбри пушкомитраљезац проглашен је за народног хероја 20. децембра 1951. године.

ВЕЛИКИ СТРАХ

Све до овог догађаја мислио сам да се као продавац срећака могу похвалити својим послом. Није ми било тешко да стојим на сплитским улицама и пролазницима нудим лозове. Многе сам муштерије већ добро познавао. Домаћице су, враћајући се с пијаци застале и дуго премишљале хоће ли купити целу или половину срећке, причале шта би купиле ако добију, шалиле се. Никад ми није било досадно. Ту су биле моје колеге с којима бих разменио коју реч, затим познаници, па чаша пива кад се ноге уморе. Једном речју био је то за мене леп и лак посао који ми је, поред пензије, дозвољавао да угодан живим. А онда се догодило нешто због чега сам потпуно променио мишљење.

КОРАЦИ

Те вечери одлучио сам да због ветра посао завршим мало раније. Добро познатим улицама кренуо сам кући размишљајући како ћу сутра надокнадити оно што сам вечерас можда пропустио. Кад сам из Плинаруске улице скренуо у мању улицу, прву с леве стране, мрак се већ био спустио. Тек тад сам осетио да сам гладан. Шта ли код куће спремају за вечеру?

Истог тренутка осетио сам нечију чврсту руку која ме је зграбила изнад лакта и мало затим и хладан додир револверске цеви на десној страни врата. Запрепашћен, нисам стигао ни да викнем.

— Ћути! — наредио ми је човек чије лице нисам могао да видим. — Ћути или си готов! — Цев пиштоља ми се још јаче зарила у врат. Притерао ме је уза зид и не скидајући ме с нишана неком наредио:

— Брзо га претреси! — Обузео ме је још већи страх: значи, разбојник има помагача. Готов сам, више ме ништа не може спасити. Да бар ко наиђе. Али, као за инат није се чуо никакав корак. Нико ни да кроз прозор провири.

Нервозним рукама које су дрхтале онај други је почео да ме претреса. Мора да је био почетник... Уто се из неких врата преко пута, с друге стране улице, појавио један мушкарац. Погледао је радознало према нама и ја сам се понадао да ће се нешто догодити што ће ме извући из гадне ситуације у којој сам се нашао.

— Продужи и да ниси писнуо! — запретио му је нападач и за тренутак уперио цев револвера према његовим грудима. Човек се брзим корацима удаљио уплашено се осврћући.

**ОСЕТИО САМ
НА ВРАТУ
ХЛАДНУ ЦЕВ
РЕВОЛВЕРА
И ЧУО
ПРЕТЕЋИ ГЛАС
РАЗБОЈНИКА.**

НАПАД НА УЛИЦИ

Све је пропало. Оне грабљиве руке наставиле су да ме претресају. Ништа интересантно! Кад је из задњег џепа панталона где сам држао цео пазар, разбојник почео да извлачи новчаник, нисам издржао. Ухватио сам га за руку. Зар ја радио цео дан, а он то да узме за један минут! Најзад, то и нису моје паре.

— Јеси ли га „обишао“? — чуо се нестрпљив глас наоружаног који је узнемирено гледао низ улицу.

— Нисам, не да — одговорио је саучесник.

Тог тренутка иза угла су се појавиле две старије жене. Спасен сам — помислио сам! Довољно је да викну па да нападачи побегну.

ПУЦАЊ

Али, није се догодило ништа слично. На моју злу срећу, жене су одмах схватиле ситуацију, окренуле се као да их сам ђаво гони и побегле главом безобзирце. Бар да су повикале у помоћ!

Док су њихове потпети-

це одзвањале плочником, изнервирани нападач повукао је окидач. Пламен ме је заслепео, експлозија начас заглухнула... Нисам осетио никакав бол, само ми се низ врат почело да слива нешто топло. Човек са пиштољем окренуо ме је према себи, ухватио ме за реверс капута јер сам се једва држао на ногама и видевиши крв, пустио да паднем на асфалт...

— Кидај — довикнуо је другу. То је било последње што сам чуо.

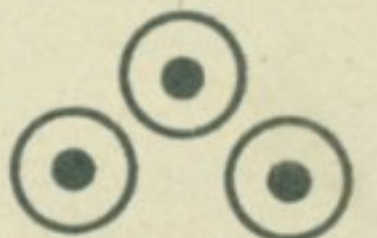
РЕШЕЊЕ

Освестио сам се у Сплитској болници. Цео врат, крст и увијен, пржио ме је, болео, а унутра је болно пулсирало. Био сам тешко рањен, али жив!

И још ту, док сам лежао у болници, сплитски инспектори решили су цео случај. Истрага је трајала данима, екипа која је трагала за криминалцима није одлазила кућама целу недељу, али труд се исплатио. Разбојници су се нашли с лисицама на рукама.

Инспектор који је дошао да ме посети обавестио ме је да су нападачи све признали. Шетајући беспослени улицама Сплита доспели су и на Пољану краља Томислава где сам ја продавао лозове. Управо сам једном купцу мењао 10.000 старих динара. Извадио сам новчаник и они су лепо могли да виде да имам свежањ црвених новчаница.

Годинама сам тако увече носио кући пазар од стотинак старих хиљада а да ми ни на памет није падало да ме неко због те суме може убити!

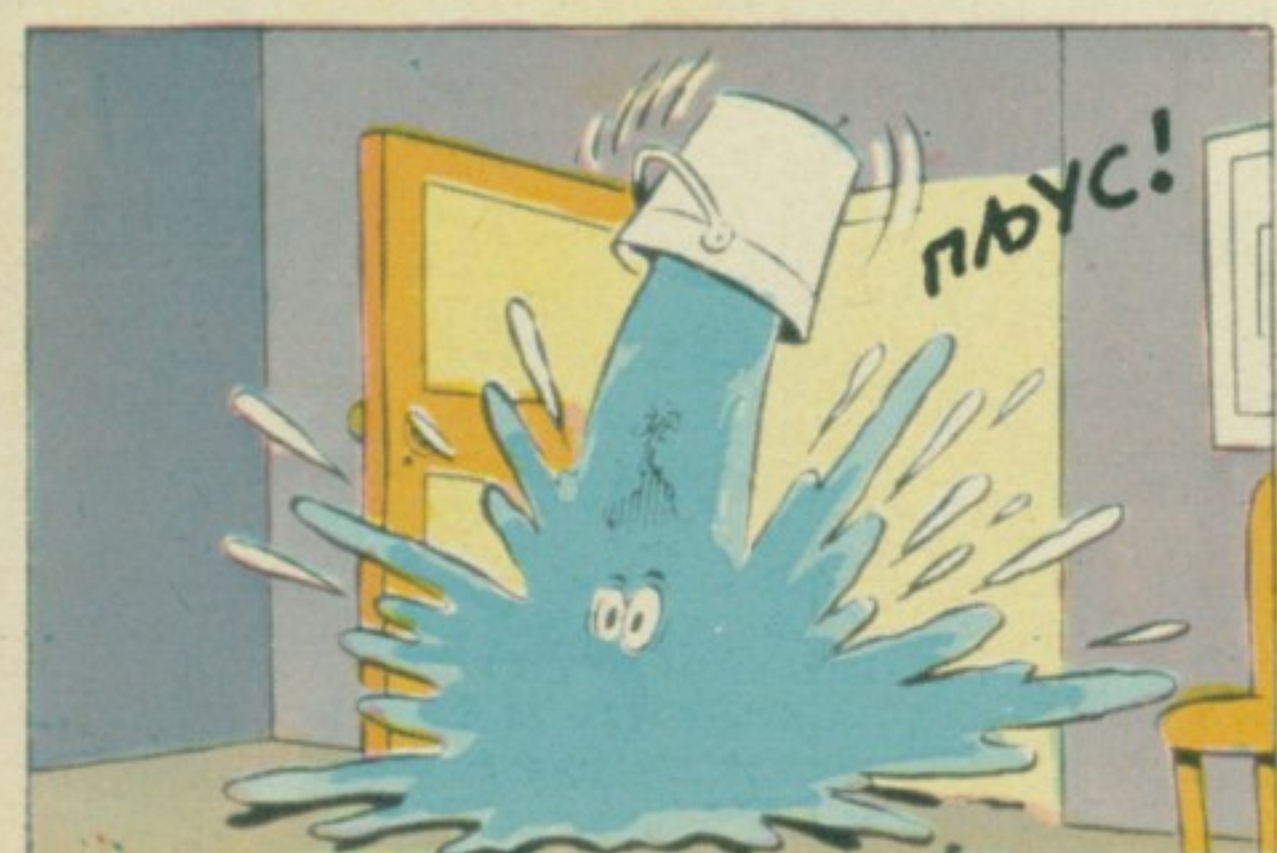
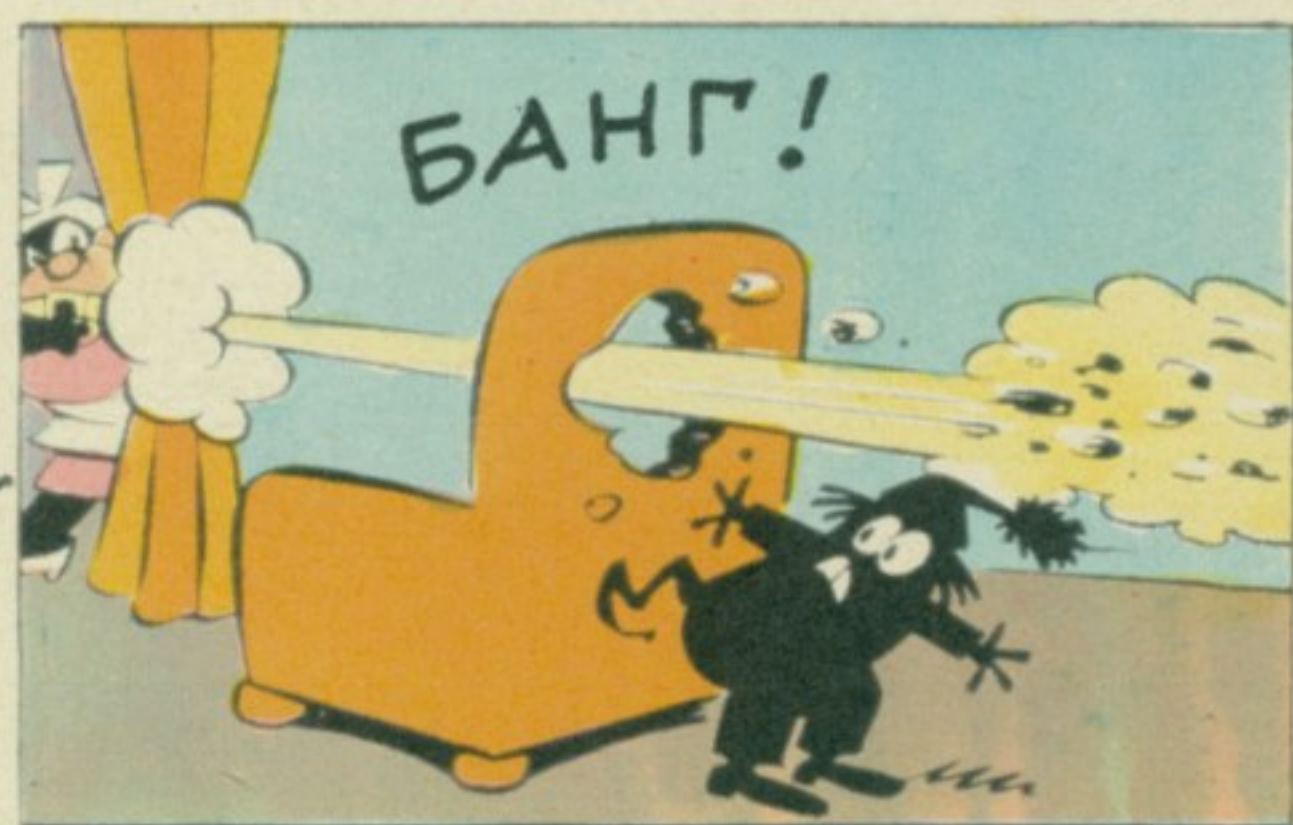
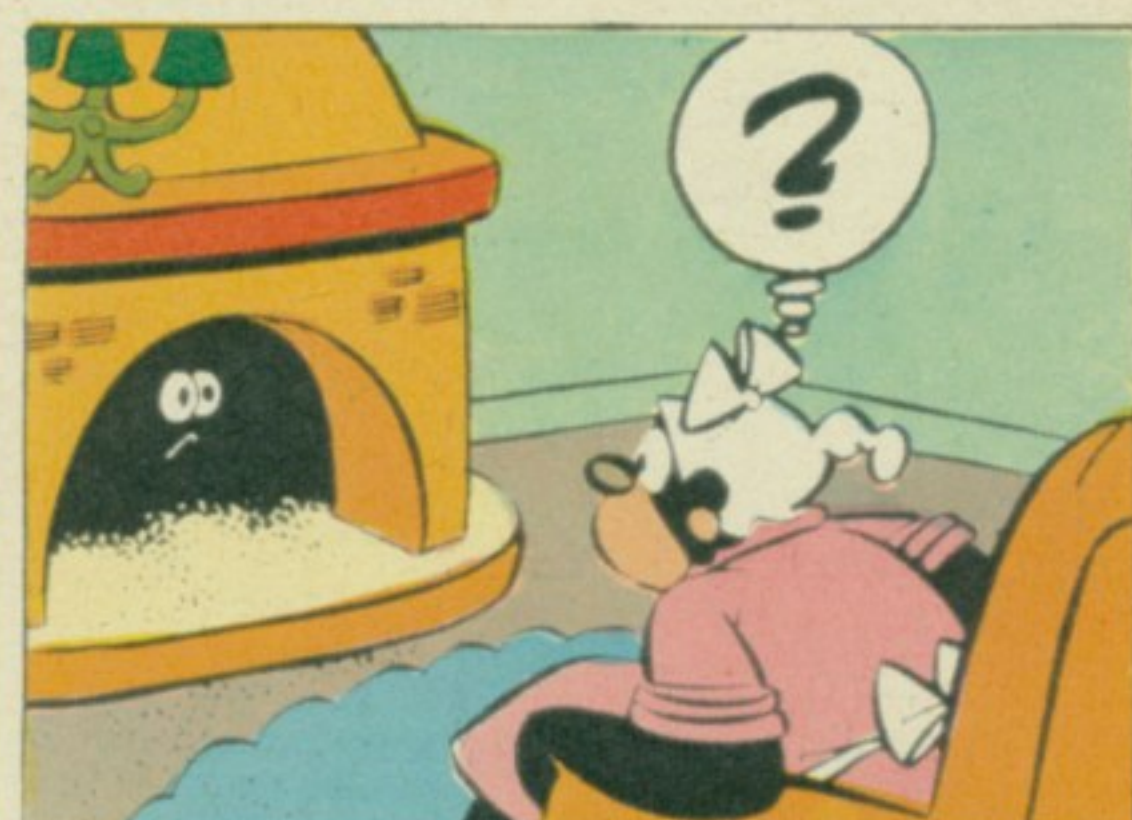
У целом овом догађају испало је да сам ипак имао велику срећу. Да је метак, испаљен из „берете“ нападача, прошао само који милиметар више, погодио би ме у главну артерију и ја бих сигурно — тако су ми рекли лекари — искрвавио на плочнику мале сплитске улице.

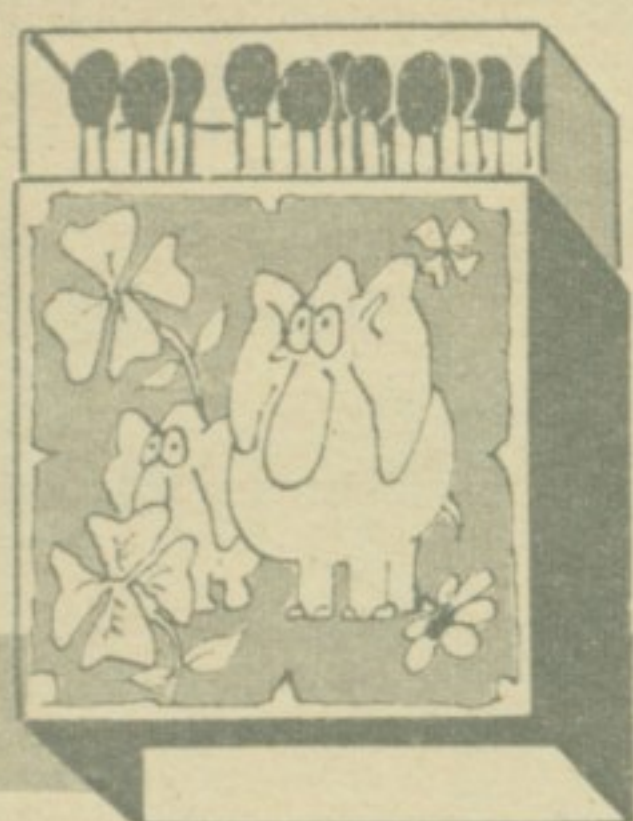
Иво Радовниковић,
пензионер, Сплит

ДОКТОР
БАКСУЗИК:

ЦРНИ ДУХ

Иако се сви слажу да од шибице нема њрактичније сѣрабе, немирни њроналазачи већ сѣо јо-дина њокушавају да је усаврше.

А ЗАШТ

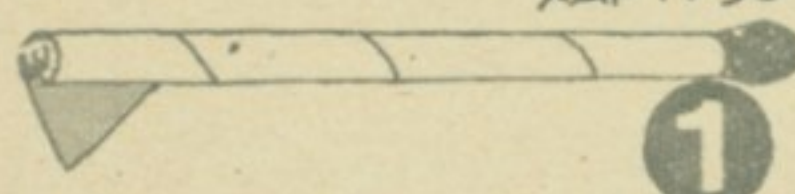
• ИЗ ИСТОРИЈЕ ШИБИЦА •

Проналазак шибица приписује се немачком хемичару Крамеру: он је 1833. године успео да добије масу која је садржавала бели фосфор и при трењу о храпаву површину лако се палила. Нешто касније откривен је неотровни, црвени фосфор да би се крајем педесетих година прошлог века у Швајцарској почеле продавати прве „безопасне“ шибице. И већ те прве шибице биле су исте као оне на које смо навикли: дрвце са црвеном капицом од фосфора. Заиста једноставнија и практичнија „конструкција“ није се могла измислити. Међутим, и поред тога, током читавог века, колико траје историја шибица, немирни проналазачи утрошили су много труда и времена покушавајући да их усаврше.

СИЈАМСКИ БЛИЗАНЦИ

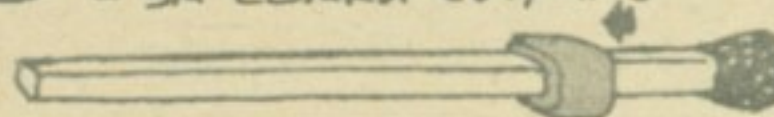
Године 1894. извесни Серо из Буенос Аиреса предложио је да се шибице не праве од дрвета већ од чврсто изумијане хартије (погледајте цртеж 1). Очигледно, већ та-

ПАЛИДРВЦЕ ОД ИЗУМИЈАНЕ ХАРТИЈЕ

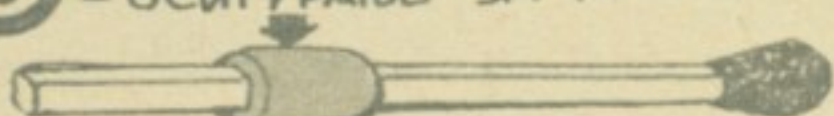
да су људи размишљали о штетни дрвета. Енглец Бел осам година пре тога закључио је да једна главица на једном палидрвцу није довољна и, за сваки случај, одмах испод ње поставио другу у облику прстена (цртеж 2). Браћа

2 ФОСФОРНИ ПРСТЕН - ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ

Ото и Јулијус Фогелзанг из Немачке године 1925. пошли су обрнутим путем: и они су „прстеновали“ дрвце али не запаљивом смесом већ трачицом од алуминијума. Задатак ове алуминијумске препреке био је да заустави пламен како он случајно не би опрљао прсте оном ко држи шибицу! (цртеж 3).

3 АЛУМИНИЈУМСКА ТРАЧИЦА - ОСИГУРАЊЕ ЗА ПРСТЕ

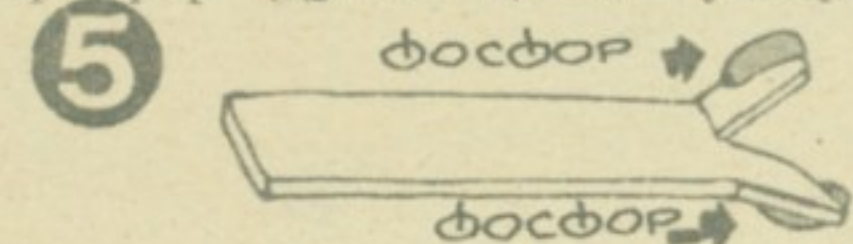

Зашто се палидрвце не би искористило са оба краја? На ову идеју дошли су многи проналазачи и данас је тешко рећи коме од њих припада право првенства. Такав један изум патентирао је у Совјетском Савезу Британац Томкинс, године 1951. Обратите пажњу на цртеж 4. Дрвени штапић је на оба

4 ЛИНИЈА ПРЕГИБА

краја замочен у фосфор. На средини, између, налази се простири део превучен незапаљивом материјом. Кад сте једну шибицу истрошили, једноставно одломите тај део и то по црти нарочито одређеној за то. Тридесет година раније Немац Лејбнер регистровао је патент на шибицу од картона чији је врх био прецепљен надвоје, па сваки од тих делова, само са различите стране, био замочен у фосфор (цртеж 5). По употреби

само отцепите парченце картона и имате још једну шибицу.

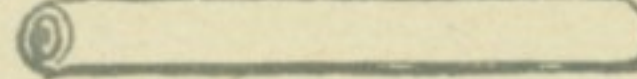
Па ипак, те тако савршене шибице које су, без икаквог труда, давале ватрицу једном или чак два пута, нису могле да задовоље проналазаче широм света. Многи од њих наставили су да раде на справи за паљење која би се могла и више пута применити.

ДУГАЧКА КАО ГЛИСТА

Године 1936. совјетском инжењеру Голдбергеру издато је патентно право на шибицу следећег изгледа: штапић од целулоидне масе превучен је црвеним фосфором, а преко њега и слојем незапаљиве материје која садржи азбест. Овако „филована“ шибица може се употребити више пута јер гори само онај део који са којег се при трењу скине азбест. Американац Тигрет патентирао је у Енглеској „исто то само мало друкчије“. Оба слоја, запаљив и неза-

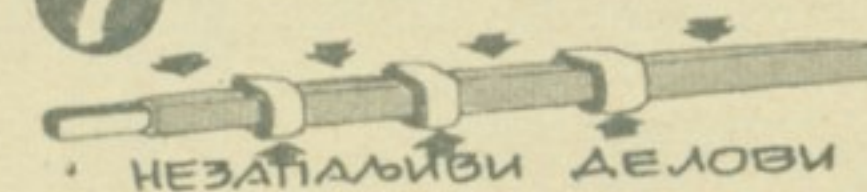
паљив, нанесу се на хартију и затим се папир савије као цигарета у чврсту цевчицу (цртеж 6).

6 ФИЛОВАНА ШИБИЦА

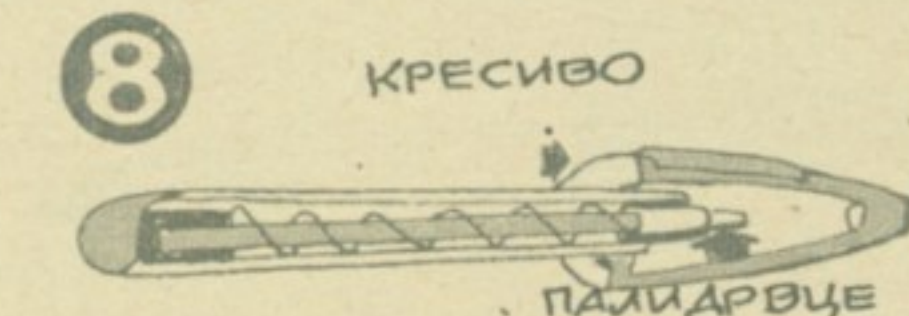

Разуме се, није обавезно да се сва два слоја наносе један преко другог: они се просто могу наизменично смењивати дуж палидрвца. Управо једну такву справу патентирао је у Немачкој А. Фред још 1911. године. Шибица се запали, изгорели део одломи и дугачко палидрвце спремно је за следећу употребу (цртеж 7).

7 ЗАПАЉИВИ ДЕЛОВИ

Ако се једна иста шибица може искористити више пута, њу, нормално, треба чувати у одговарајућој футроли. На ту идеју дошао је Енглец Радо, а Сједињене Државе су и патентирале његов изум 1950. године. Справа коју је Радо предлагао (цртеж 8) личила је на хе-

мијску оловку. Палидрвце које се могло више пута употребити било је, кас мина, смештено у оловци, а палило се тако што би се њиме креснуло о поклопац превучен нарочитом смесом. Све се то, од речи до речи, може прочитати у патенту САД бр. 2516416.

ПРАВЦАТА МАШИНА

У другом једном америчком патенту из 1935. године описана је

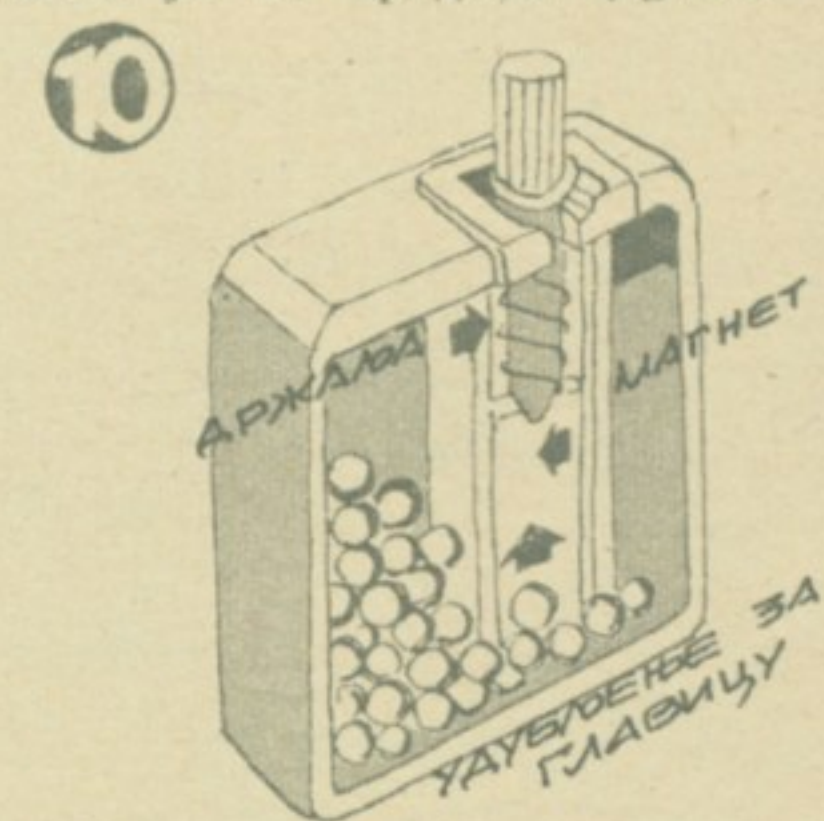
врло интересантна и исто тако врло компликована справа.

Папирна трака на којој се наизменично смењују главице шибица с деловима од незапаљиве смесе, слично као трака с капислама на дечијим пиштољима, намотана је на калем у унутрашњости једне

кутије (цртеж 9). Врх траке пролази између две спруге чија је унутрашња страна превучена храпавом површином као бочне стране наших шибица. Ову траку горе извлаче мала клешта која су смештена у поклопац. Кад се поклопац са фидером повуче навише, црвена главица кресне о храпаву површину, запали се и одваја (трака је избушена) од следећег дела који не гори. Он ће, притиснут опругама остати да вири, у пуној бојној готовости!

Пре неколико година инжењер Солдатов из совјетског града Пскова добио је ауторско право на још једну оригиналну варијанту шибица. Одлучивши да штеди дрво, он је главице одвојио од дрвца. Кутија од пластичне масе подељена је по средини (цртеж 10).

Један део испуњен је лоптицама од запаљиве фосфорне масе којој је додата и извесна количина гвездене прашине. У другом је покретна метална држаља с намагнетисаним врхом. То је у ствари палидрвце. Држаљ се горе завршава дугметом које вири из кутије. Довољно је притиснути то дугме и даље ће магнет преузети посао на себе. Он ће својом снагом привући и задржати у специјалном удубљењу најближу главицу (погађате, управо зато је у ове лоптице додата железна

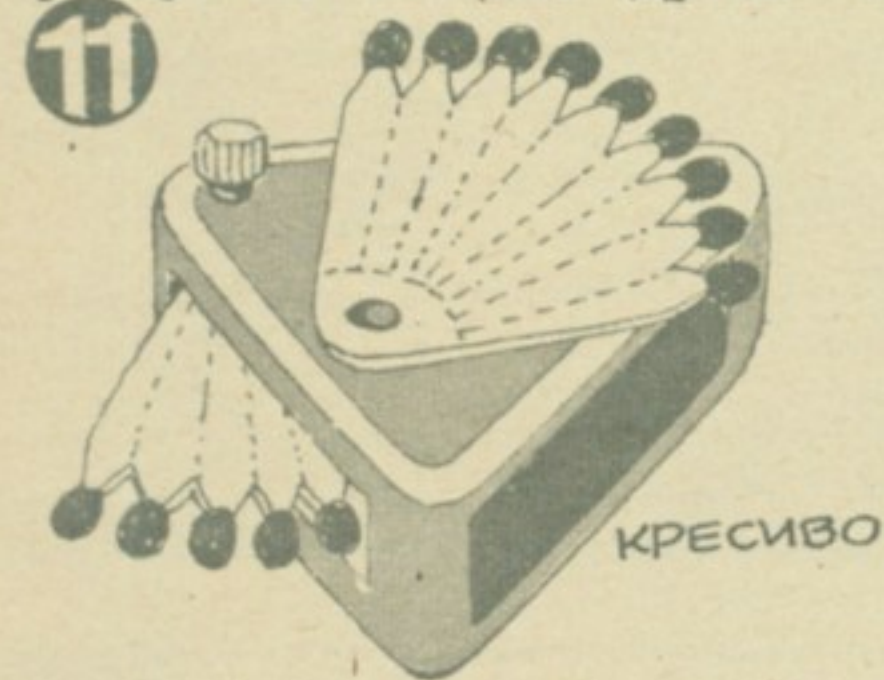
О ЈЕДНОСТАВНО?

прашина). Остаје вам само да извучете штапић с прилепљеном лоптицом и њиме креснете о бочну страну кутије.

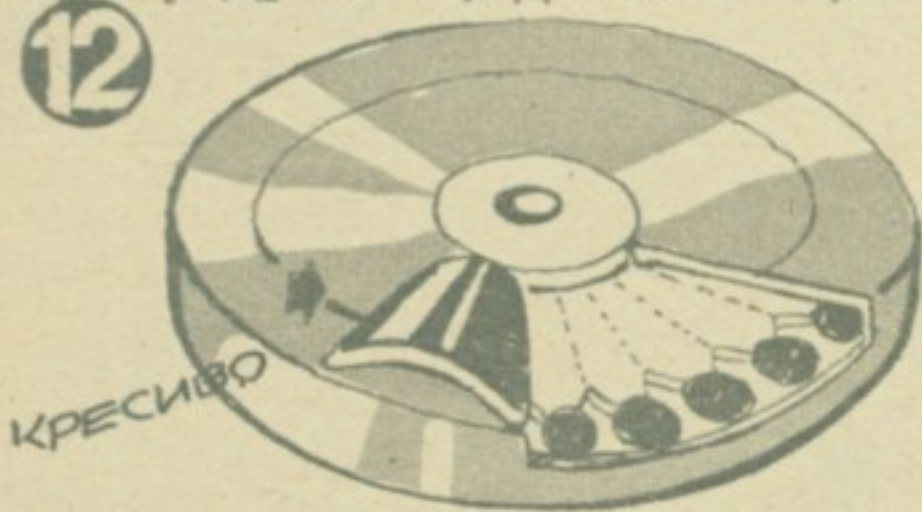
ИЗАБЕРИТЕ И КУТИЈУ!

Класична дрвена кутијица на коју смо навикли ни издалека не представља једини начин на који се шибице могу паковати. Још су крајем прошлог века, напореда с кутијама од танког фурнирског дрвета, у употребу ушле картонске кутије са исто тако картонским палидрвцима. У многим земљама такво паковање постоји и дан-данас. Наравно, и ту су могуће разне варијанте.

Године 1923. у Немачкој је Ф. Кеplerу признат патент на картонске шибице спојене у лепезу. Палидрвца су се лако одвајала једно од другог захваљујући перфорираним ивицама (цртеж 11).

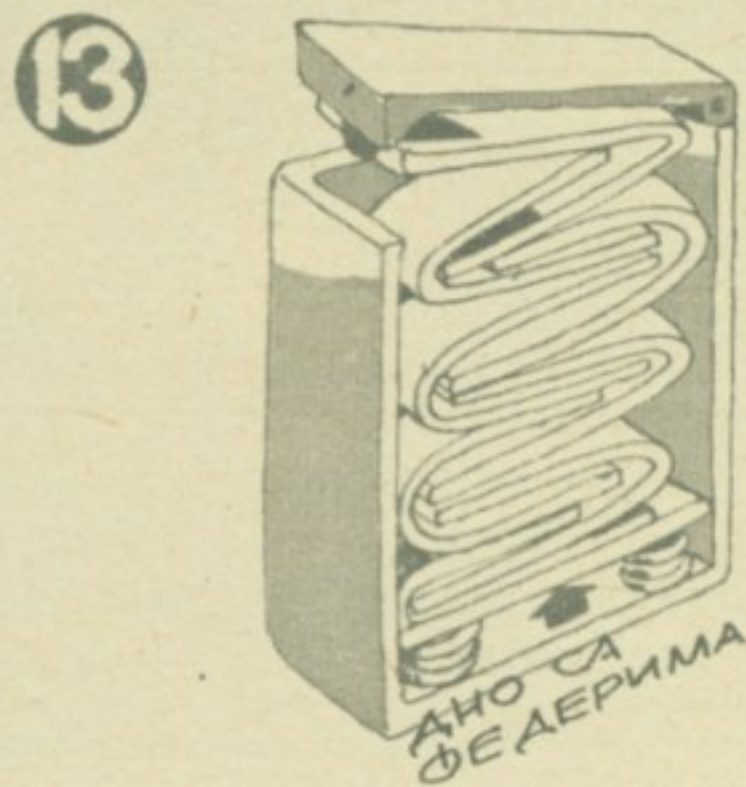
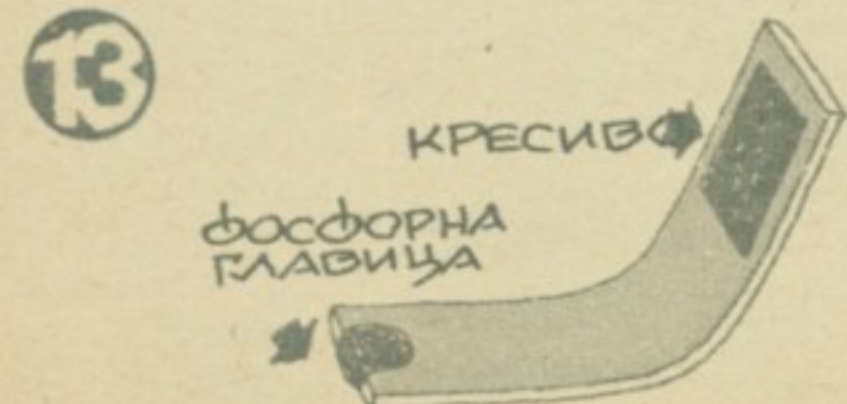

Малем осовином шибице су биле причвршћене у троугластој кутији, а „кресиво“ се налазило на бочној страни. Ову идеју немачког проналазача довео је до логичног краја Американац Хамер 1944. године. Он је у округлу кутију сместио пун круг са шибицама који је причврстио за заједничку осу (цртеж 12). Део поклопца се

подизао и кроз тај отвор се откидало једно по једно палидрвце с круга који се обртао. Смеса за кресање нанесена је на унутрашњу страну покретног дела поклопца.

Ништа мање оригиналну конструкцију патентирао је у Немачкој 1907. Француз Гали. Да би што економичније искористио простор у кутији за шибице, он је на нарочити начин послагао трачице, а сваку од њих с једне стране превукао фосфором, а с друге храпа-

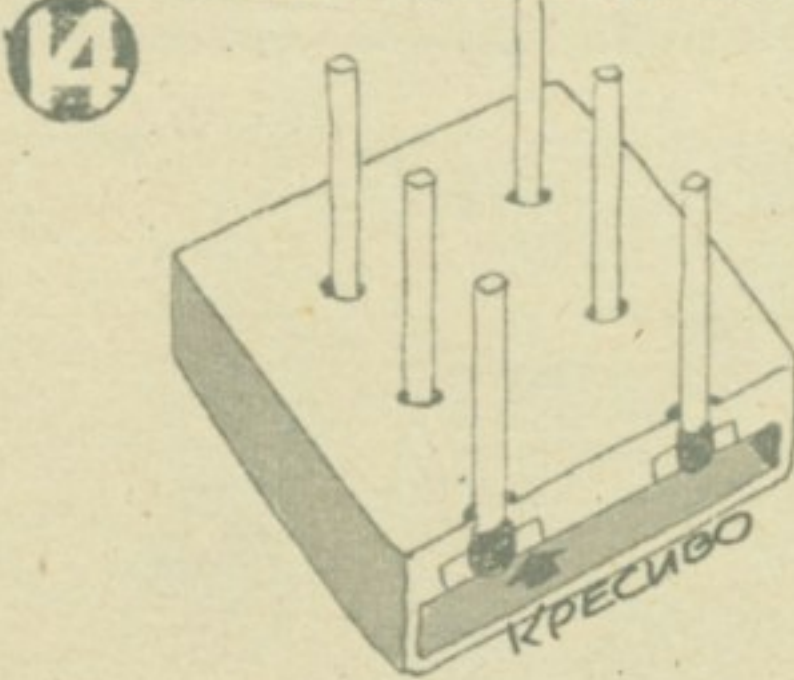

вом материјом (цртеж 13). Да би се таква шибица запалила, требало је само превити трачицу и протраљати један крај о други. Ефикасно, нема шта!

МАЛЕ БОМБЕ

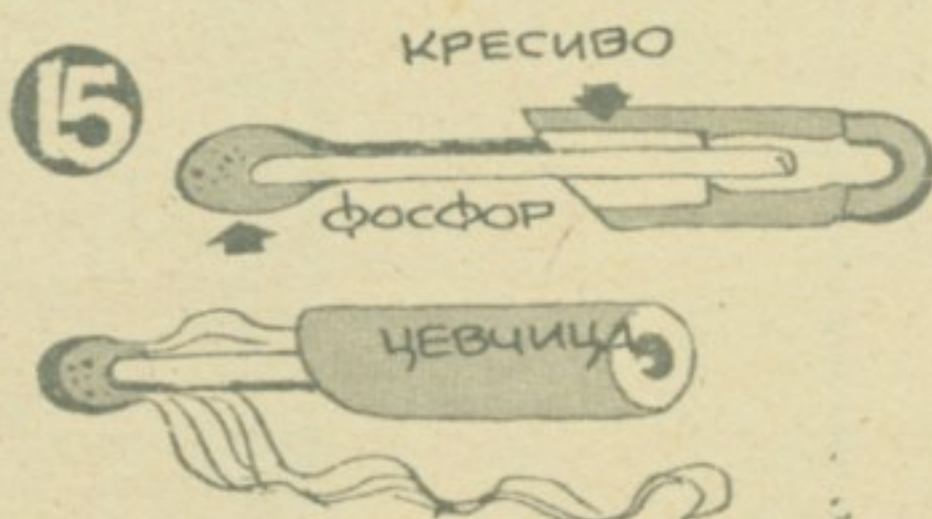
О овом нашем бурном и журном веку људи увек некуд хитају и, у складу са тим, желе да запале шибицу за што краће време. По једном француском патенту из 1970. препоручује се брзо паљење помоћу следеће справе.

Замислите картонску кутију са више отвора на поклопцу (у томе ће вам помоћи цртеж 14). Из сва-

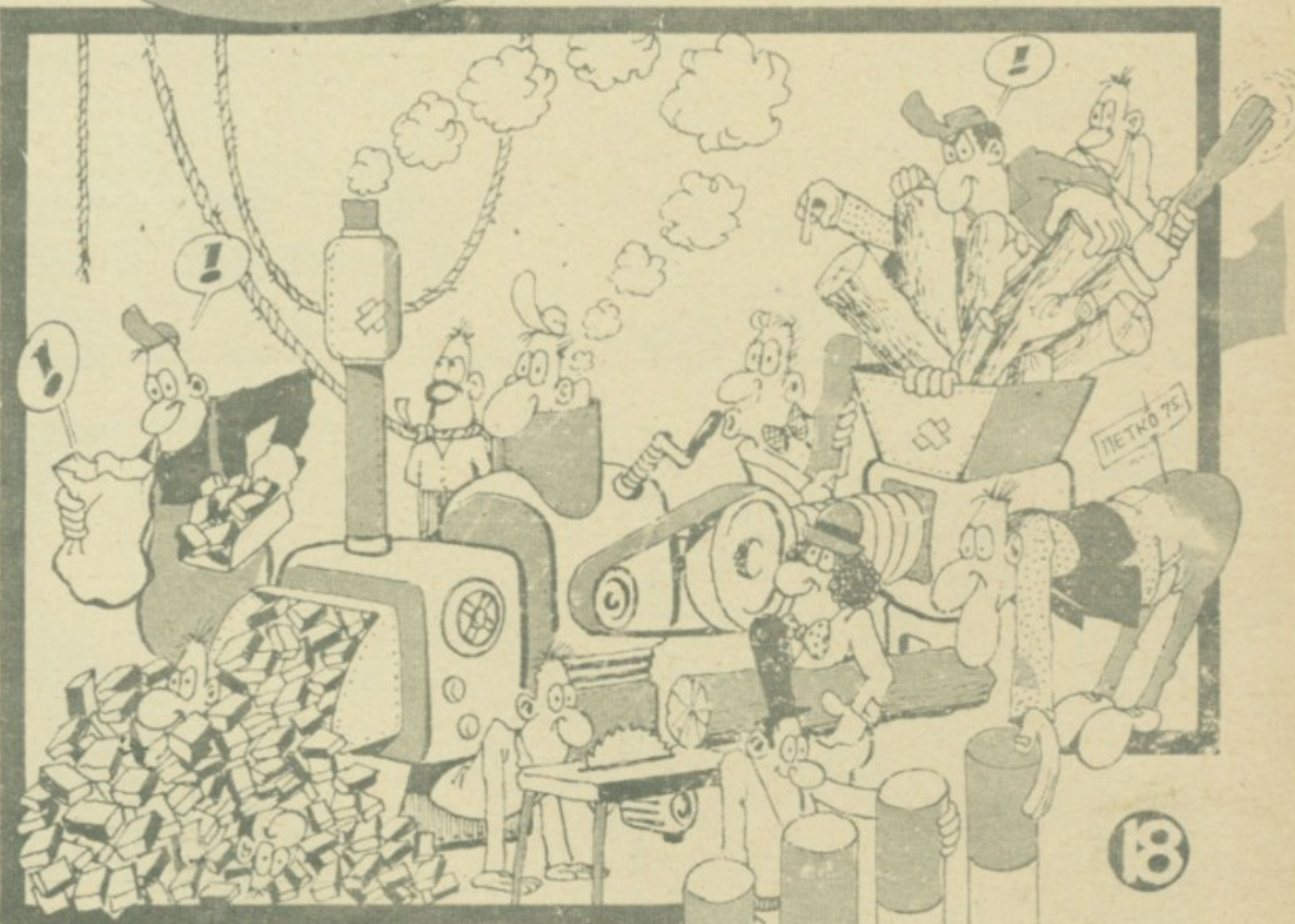
ког отвора вири реп палидрвца које је постављено с главицом на ниже. Отвор је нешто мањег пречника од главице, а његови зидови покривени су „кресивом“. Довољан је само један покрет — повући палидрвце навише — и оно ће у додиру с храпавом површином непогрешиво планути.

Американац Пентер пришао је проблему брзог паљења нешто другачије. Он је свако палидрвце снабдео са по једном цевчицом која је с унутрашње стране била превучена смесом за кресање. Уз то, од црвене главице на врху дуж палидрвца пружао се фосфорни

језичак чија је улога била да служи као какав мини-фитиљ (цртеж 15). Да би се таква шибица запалила, било је довољно упрти њом о нешто чврсто (и незапаливо) и прстом притиснути цевчицу надоле.

Ипак, насложенију цевну справу на тему шибица измислио је Чарлс Соул, такође из Сједињених Америчких Држава, и за тај свој проналазак добио патентно право број 259 3275. У кутију с елипсоидом бочним странама и лучним поклопцем, ставља се ред шибица које се постепено доводе из-

над једне мале полуге (цртеж 16). И поклопац и полуга раде помоћу опруге. Од осталих детаља треба поменути још да се „кресиво“ налази с унутрашње стране поклопца. Кад се притисне дугме, опруга се ослобађа и подиже једно палидрвце увис. У исто време отвара се и поклопац. Конструкција је подешена тако да главица палидрвца кресне тачно о храпаву смесу с унутрашње стране поклопца. Полужица се затим ставља испод следећег палидрвца и већ је спремна да поново ступи у дејство!

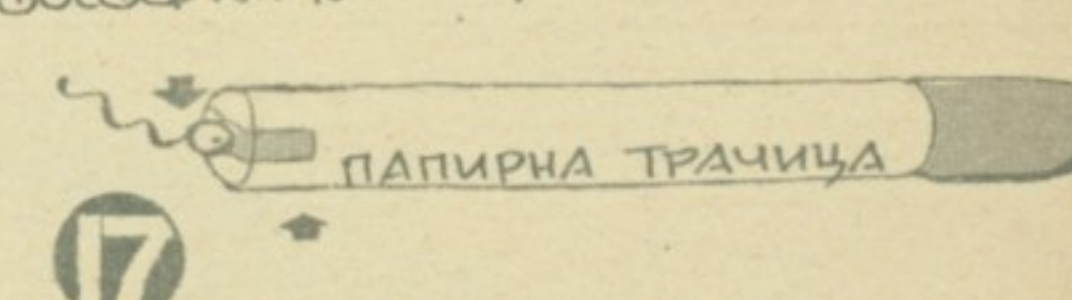
САМО ЗА ПУШАЧЕ

Американац су познати као љубитељи свих врста „комбајна“ (машина које истовремено обављају неколико врста радњи) и управо је код њих 1936. године извесни Петерсон предложио да се

на врх цигарете стави глава шибице. Довољно је било повући цигаретом по храпавој смеси, гурнути је у уста, брзо повући дим и — посао је готов.

Али, све ово може бити још практичније: кресиво се, рецимо, може сместити на дугме капута (патент САД број 2 072 218 за 1973. годину)! Истина, од овакве цигарет-шибице штета је двострука, пушач не удише само онај обичан дувански дим већ и све гасове који се стварају при паљењу фосфорне главице.

Цигарета се може припалити и другачије — тврди се у једном патенту регистрованом 1940. године. За врх цигарете прилепљена је папирна трака с храпавом смесом за кресање. За њу је, даље, залепљена главица шибице а кроз њу, спет, повучен конач (цртеж 17).

Кад се кончић повуче, главица се откине од траке и пошто је претходно, хтела не хтела, прешла преко „кресива“ — пали се.

На крају још једна варијанта, патентирана такође у Сједињеним Државама 1953. године. Свака цигарета у кутији поставља се у нарочито картонско лежиште обложено „кресивом“. По ивици врха цигарете постављено је неколико

фосфорних куглица (цртеж 18). При извлачењу цигарете из лежишта, фосфор се пали. Остало је већ посао пушача.

Као што се види, чак и једна тако једноставна и на изглед постојана ствар као што је шибица, изазивала је (а изазива и данас) читав ватромет проналазачке мисли.

Dik
BROWNE

ХОТАР

СТРАШНИ

МОМЦИ ЗА СВЕ

**ИЗНЕНА-
ЂЕН НАПА-
ДОМ, ЧОВЕК
СЕ ЗАТЕТУ-
РАО И ПАО
НАУЗНАК,
ПОВУКАВШИ
И МЕНЕ
ЗА СОБОМ.
ПОЧЕСМО
ДА СЕ РВЕМО.**

Н и густа вејавица, ни хладан ветар не могу спречити двојицу младих милиционера, Станимира Павловића и Стојана Антића да обаве свој посао. Јер, понекад је баш тада, док невреме дивља, њихова помоћ неопходна.

Станимир и Стојан, дођу некако, овде на Власини, као „момци за све“. Кад мештанину нестане прасе, туристи брисач са кола, ако се неопрезној мајци изгуби дете, кад поднапити гости хотела праве неред, зна се, ту су Станимир и Стојан. На својим мопедима, од којих се не раздвајају чак ни зими, они хитају на место догађаја: проналазе крадљивце, враћају мајци уплаканог малишана, смирују пијане госте.

Понекад, додуше ретко, догоди се да породиља која је пошла у болницу у Сурдулицу не стигне даље од зграде у којој се налази канцеларија Станице милиције. И онда један од њих двојице, свеједно који, трчи као без душе до прве куће по неку старију жену, док други позива амбулантна кола. Наравно, зна се да у посао милиционера не спада то да једној беби помогне да дође на свет, али, како кажу Станимир и Стојан, у питању је не толико схватање дужности колико обично људско саосећање.

СТАНИМИРЕ, ПОМАГАЈ!

— Једне ветровите јануарске ноћи учинило ми се да неко куца на врата — прича Станимир, висок плећат момак одмерених покрета. — Погледао сам на

сат: два часа по поноћи. „Мора да је неког потерала голема невоља!“ помислио сам, док сам облачећи се наврат-нанос журио да отворим.

Напољу, на степницама, само у спаваћници, огрнута шалом, босих ногу у гуменим опанцима, стајала је уплахирана жена. „Станимире, ко брата те молим, помагај! Онај мој муж к’о да је полудео. Напио се па хоће да убије и мене и оно двоје кукавне нејачи!“, завапи жена.

Полусмрзнуту и изbezумљену увео сам је у топлу собу и пожурио да пробудим колегу Драгана Микића. Није прошло ни десетак минута, а нас двојица смо већ били спремни да кренемо у заселак удаљен око четири километра. Времена за губљење није било, јер добро смо знали да се ради о човеку који је до пре неколико година био у затвору управо због убиства.

СА СЕКИРОМ У РУЦИ

Кад смо изишли, дочекао нас је леден ветар и густа вејавица.

— Да пођемо пречицом, кроз шуму? — предложио је Драган. Сложио сам се. Сваки минут био је драгоцен.

Ишли смо узбрдо, кроз дубок снег, пркосећи ветру који је све јаче дувао. Ледене иглице боцкале су ме по лицу. Пред очима ми је непрестано била слика беспомоћне жене која је усред ноћи, тако рећи босоного, прешла овај исти пут.

После четрдесетак минута хода стигли смо у засе-

лак. Застали смо да предахнемо. Од густе вејавице нисмо могли да видимо где се налази кућа коју смо тражили. А онда смо зачули смо вику која је надјављавала хујање ветра. Потрчали смо у том правцу. Ја сам први стигао до врата. Закуцао сам снажно.

— Милиција, отвори!

За тренутак настаде тајац а онда се врата с треском отворише и у њима се појави човек подбула лица у раздрљеној кошуљи. У руци је држао — секиру!

— Шта је, шта хоћете? — упита, стрељајући нас закрвављеним очима.

Микић се тобож маши за палицу. Човек устужну уплашен. Искористио сам тај тренутак и баacio се на њега. Изненађен нападом, човек се затетура и паде наузнак, повукавши и мене за собом. Почесмо да се

рвемо. Морам да признам да бих тешко изишао на крај с њим да ми Микић није притекао у помоћ. Једва смо успели да му отмемо секиру и ставимо лисице.

Гурнувши га у страну, уђосмо у собу. По њој разбацане и преврнуте столице, поразбијано посуђе. У углу, крај шпорета кревет, и на њему, збијена једно уз друго, два детета широко отворених, преплашених очију. Мислим да их никад нећу заборавити.

ПОСТАЋУ МИЛИЦИОНЕР

Пришао сам им и помиловао их. Питао сам се шта би им се догодило да нисмо стигли на време!

— Срећом — завршио је Станимир своју причу —

овакви случајеви се ретко догађају.

Станимир и Стојан су још као дечаки заволели позив милиционера. Шта је ове младе људе, пре петнаестак година дечаке, привукло том напорном послу?

— Још од малих ногу прижељкивао сам да postanем милиционер — каже Стојан, родом из Сурдулице. — Можда зато што су ми милиционери уливали неко страхопоштовање. Дивио сам им се свакако и због лепе униформе. Једва сам чекао да порастем да бих и ја могао да је обучем. Наравно, никада нисам посумњао да нећу радити у служби унутрашњих послова.

— Ја сам као дечак — надовезује се Станимир, родом из једног села у околини Сурдулице — одувек волео да читам. Нарочиту пажњу привлачили су ми чланци који су говорили о храбрости милиционера, о њиховим подвизима. Дивио сам се тим људима који су често живот стављали на ксцку, устајући у заштиту правде.

Данас, два вршњака, Станимир и Стојан, успешно обављају свој посао не само зато што га веома воле већ и стога што воле људе и желе да им помогну.

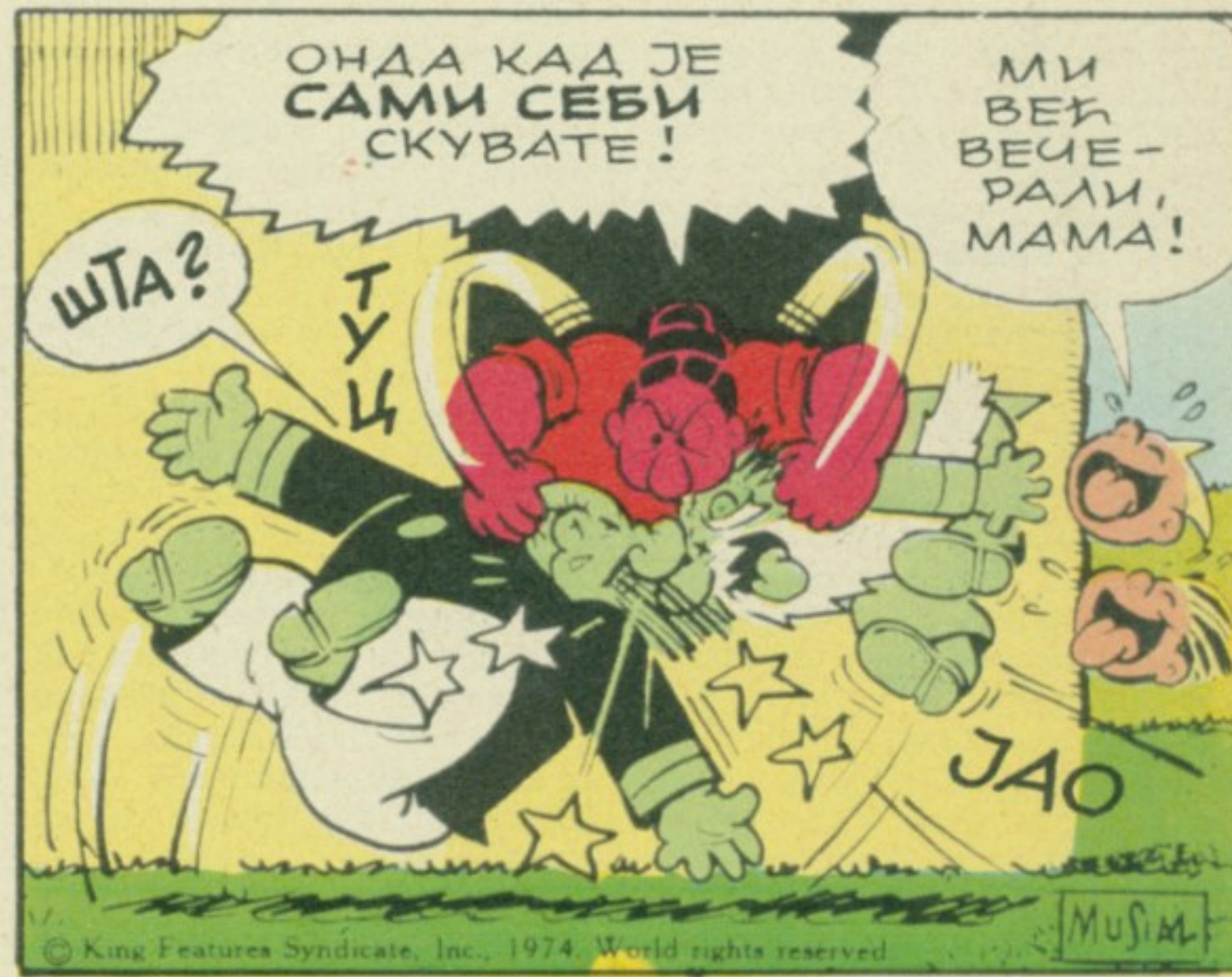
★ ★ ★

Како се постаје милиционер? Једноставно. Довољно је бити здрав и волети тај позив. Даље све иде лакше, Молбу са сведочанством о завршеној основној школи кандидат треба да поднесе станици милиције своје општине. Пошто комисија Републичког секретаријата за унутрашње послове размотри све молбе, одабрани младих стичу право да псхађају Средњу школу за унутрашње послове у Сремској Каменици.

Школа је интернатског типа. У њој будући ученик добија све што му је потребно: одећу, уџбенике, школски прибор. Настава се изводи по најсавременијим методама. Дакле, све погодности и потребни услови су ту. Треба испунити још само један услов да би се обукла плава униформа — с успехом завршити сва четири разреда.

О. Вукадиновић

ШРАФКО

НЕУСТРАШИВИ
РОЛДАН:

ТАЈНА КАРАКОРУМА

У ЈЕДНОЈ ПУСТОЈ ОБЛАСТИ
У СРЦУ ЕВРОПЕ ПОСТОЈИ
„МОЧВАРА УЖАСА“. У ЊОЈ
ЖИВЕ ЧУДОВИШТА.
УСРЕД МОЧВАРЕ ЈЕ
ОСТРВО.
ДА БИ СЕ ДОШЛО ДО
ЊЕГА ПОТРЕБНО
ЈЕ САВЛАДАТИ
СТРАХ И ЧУДОВИШТА
КЕ НЕСТАТИ.
РОЛДАН И ИЛОНА
ЈЕДИНИ СУ
УСПЕЛИ У ТОМЕ.

/ВИДИ ЗАБАВНИК БРОЈ 1210/

НА ОСТРВУ СЕ
НАЛАЗИ НЕОБИЧНА
ГРАЂЕВИНА:
СВЕМИРСКИ БРОД
СА ДРУГЕ ПЛАНЕТЕ.
У ЊЕМУ ЖИВИ
РИГЕЛИЈУС
ОРИОН.

ОВО ЈЕ УНУТРА-
ШЊОСТ БРОДА
С НЕОБИЧНОМ
МАШИНОМ...

ПОЈАВИЛА СЕ ИЛОНА...

ГДЕ
ЈЕ
РОЛ-
ДАН?

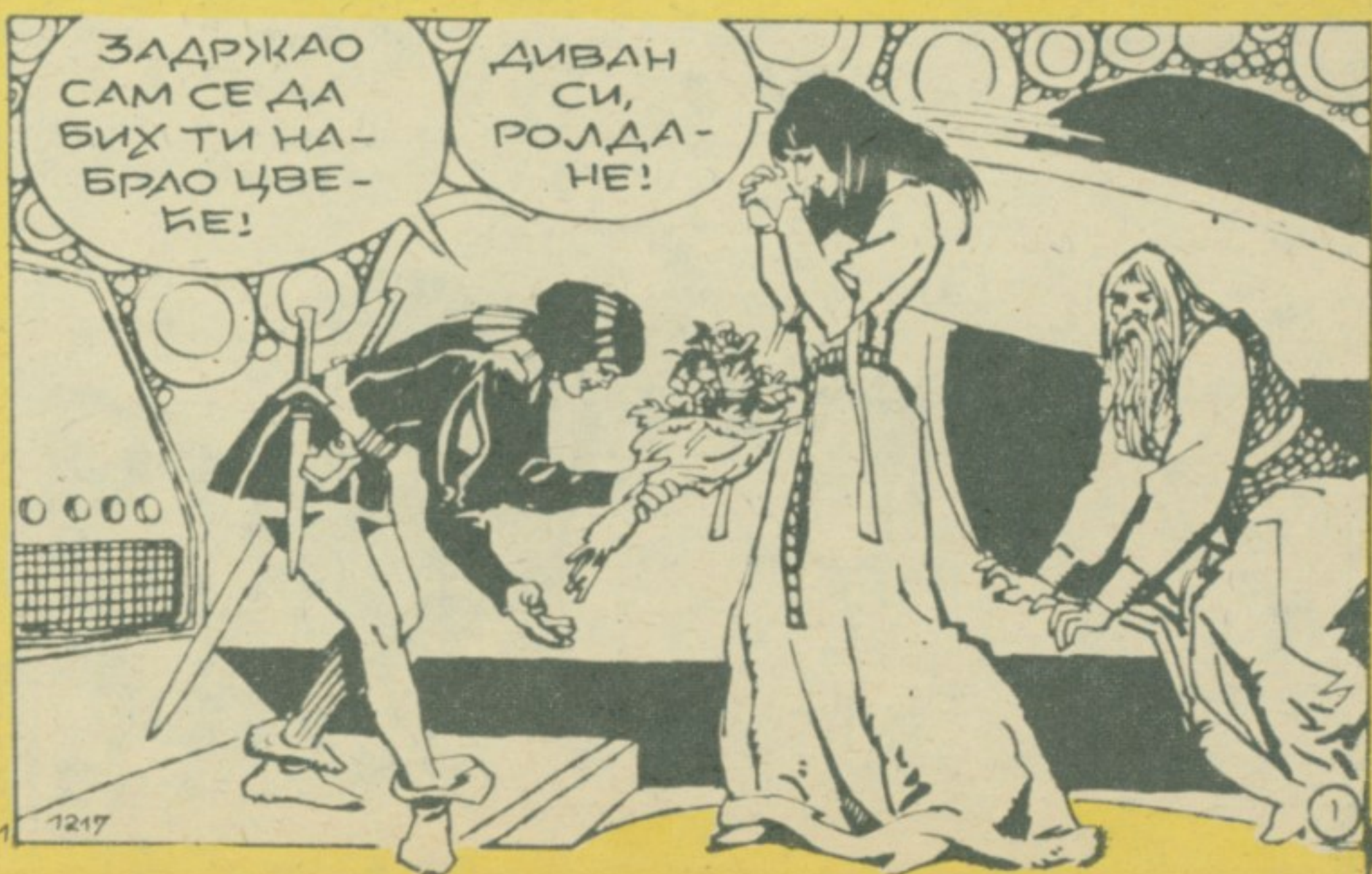

ЕВО...
ДОЛА-
ЗИ!

ЗАДРЖАО
САМ СЕ ДА
БИХ ТИ НА-
БРАО ЦВЕ-
ЋЕ!

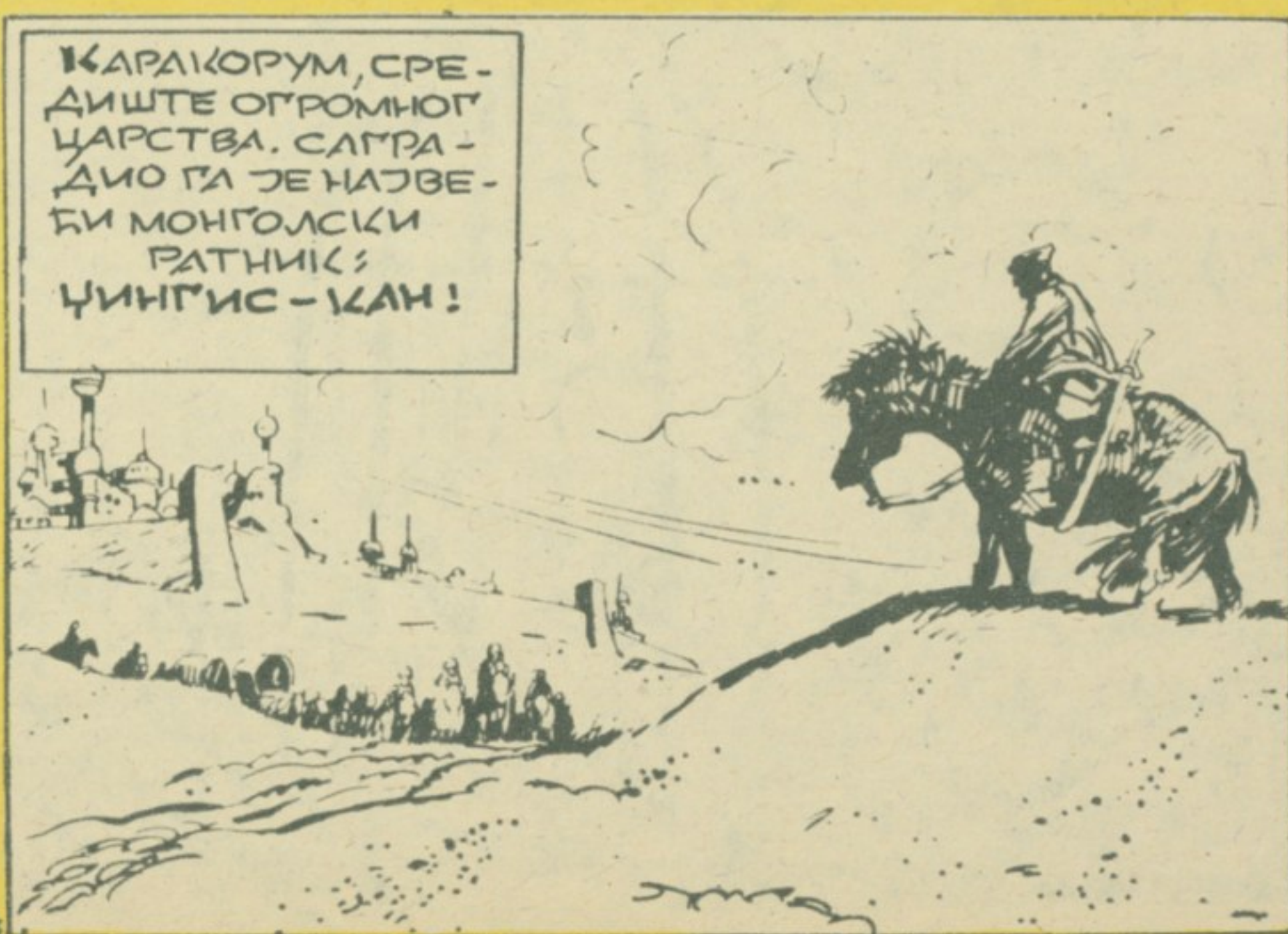
ДИВАН
СИ,
РОЛДА-
НЕ!

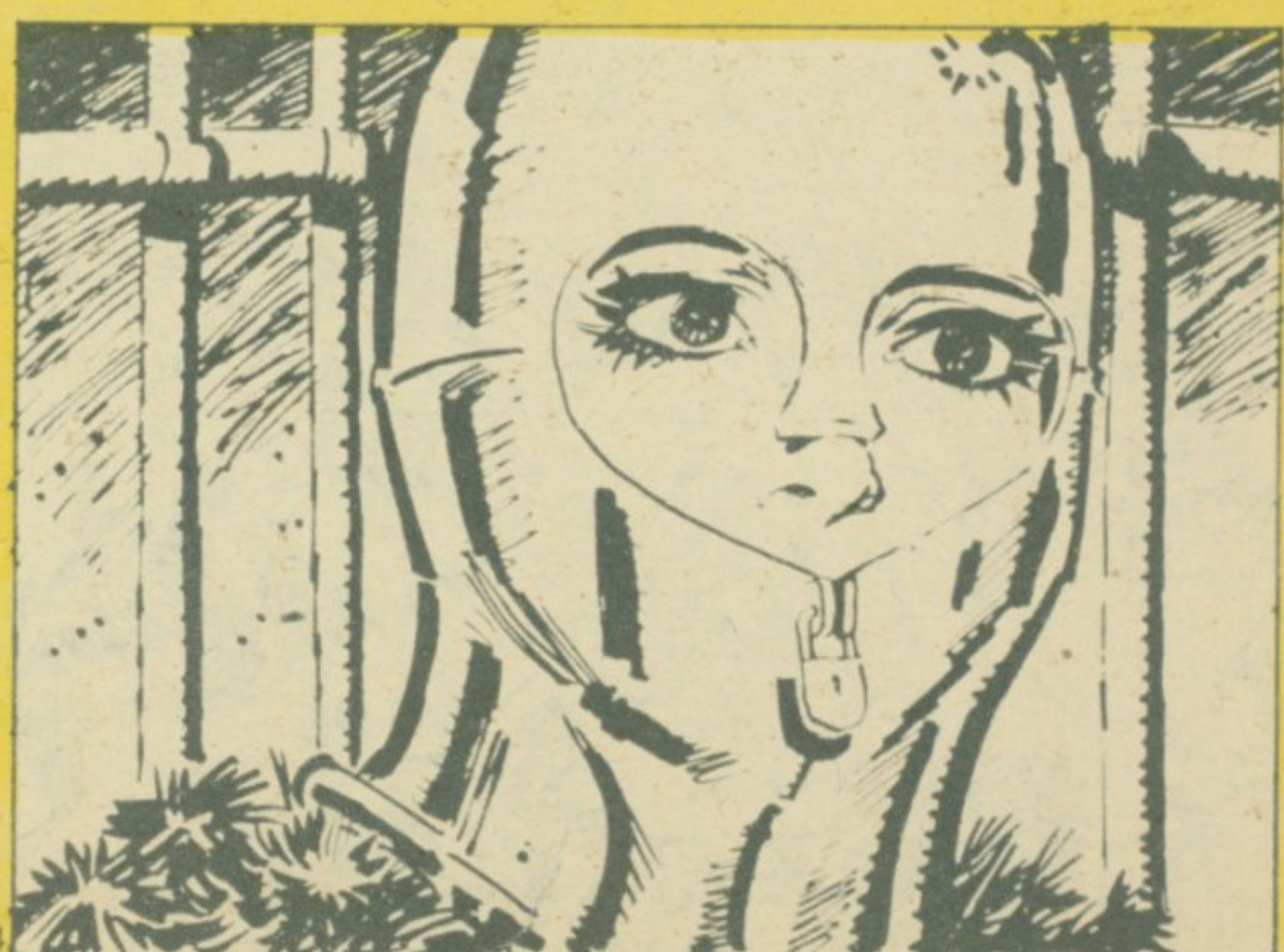

РОЛДАН СЕ ДИВОВСКИ БОРИО...

РОЛДАН И ИЛОНА ПРЕШЛИ СУ ТАЈАНСТВЕН ОРИОНОВ ПРАГ...

СВЕ БРЖЕ СУ
ПРОПАДАЛИ...

И НЕСТАЛИ
У ПЕСКУ...

НИСУ СТИГЛИ НИ ДА
ПРИТИСНУ ДУГМЕ
КОЈЕ БИ ИХ ВРАТИ-
ЛО НА ОРИОНОВ
БРОД, КАД СУ СЕ
НАШЛИ УСРЕД ПОД-
ЗЕМНОГ ХРАМА...

ЈЕСИ
ЛИ
ДОБРО,
ИЛО-
НА?

УФ! НАГУТА-
ЛА САМ СЕ ПЕС-
КА! ГДЕ СЕ
НАЛАЗИ-
МО?

НЕ ЗНАМ...
МОЖДА НАМ
ОНА МОЖЕ
РЕЋИ...

ЈАДНИЦА!
ОНА СЕ ТРЕСЕ!
НЕ БОЈ СЕ!
МИ СМО
ПРИЗАТЕ-
ЉИ...

КАДА БИХ
САМО МОГАО
ОВО ДА ЈОЈ
СИКИНЕМ...

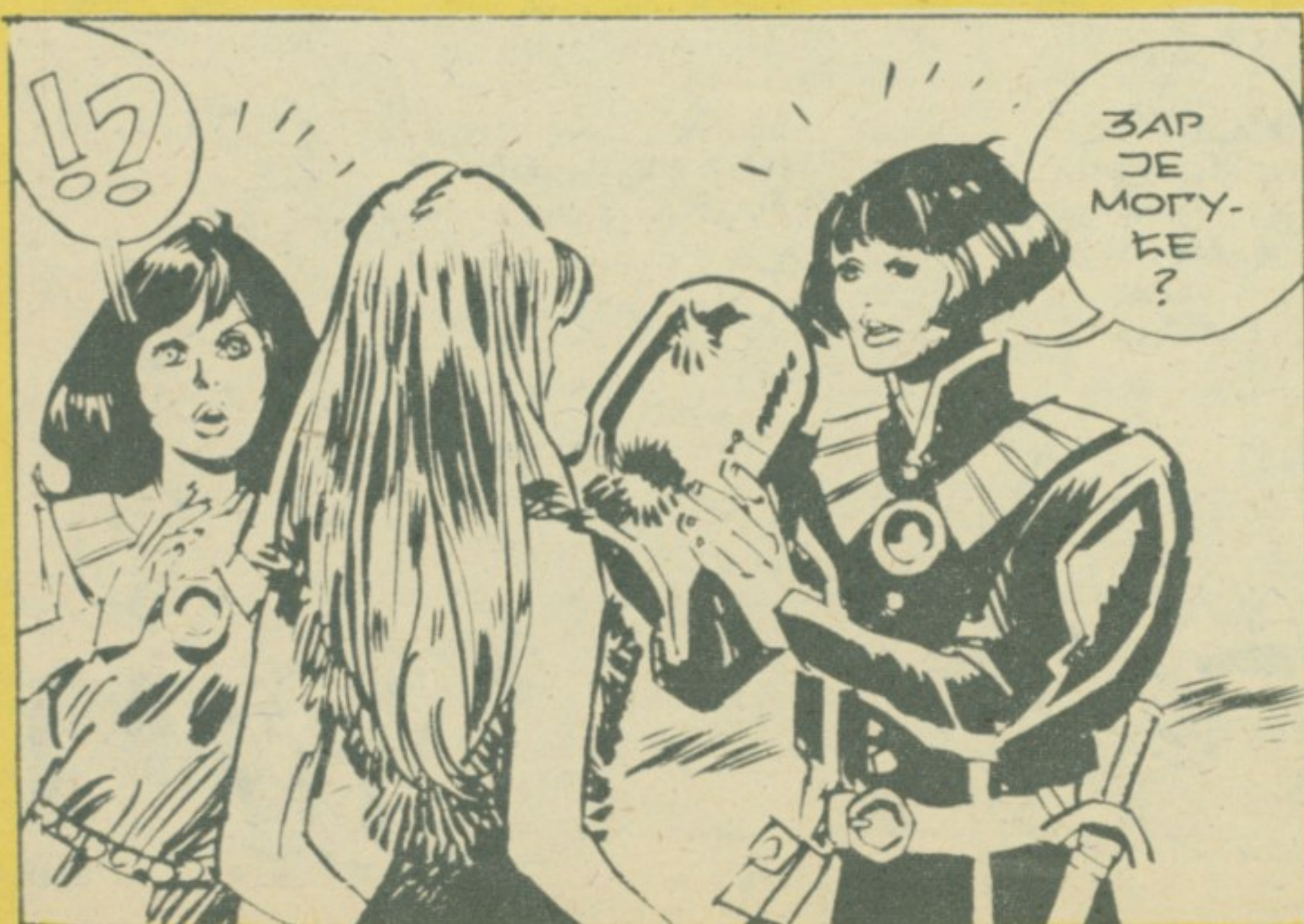
ПОСЛЕ КРАЋЕГ НАПОРА...

УСПЕО
САМ!

!?

ЗАР
ЈЕ
МОГУ-
ЋЕ?

ПА
ОНА
НИЈЕ
МОНГОЛ-
КА!

ОНДА
МОРАМО ШТО
ПРЕ УПОЗНАТИ
МОНГОЛИЈУ С ОНИМ
ШТО СЕ
ДОГА-
ЂА!

ЗНАШ
ЛИ ГДЕ СЕ
НАЛАЗИ-
МО, СА-
КИНА?

ПРИЧА
СЕ У КАРАКО-
РУМУ О НЕКОМ
СТАРОМ КИНС-
КОМ ХРАМУ
КОЈИ ЈЕ НЕС-
ТАО У ПЕСКУ...
МИСЛИЛА САМ
ДА ЈЕ ТО
САМО ЛЕ-
ГЕНДА...

УПУТАЛИ СУ
ХОДНИЦИ-
МА...

ОВО ЈЕ
ПРАВИ ЛА-
ВИРИНТ! ШТА
ЋЕ БИТИ
С НАМА
?

ЗАШТО
СЕ МАЛО
НЕ ОДМО-
РИМО?

МОРАМО
ИЊИ НАП-
РЕД!

НАЈЗАД...

ОВО СУ
ТЕМЕЉИ
ЗИДИНА
КАРАКО-
РУМА...

ПОГЛЕДАЈ-
ТЕ! СТЕ-
ПЕНИЦЕ
!

РОЛДАН ЈЕ
ПОЈУРИО...

АЛИ...

ИЗЛАЗ
ЈЕ ОВДЕ,
САМО КАКО
ДА ПОМЕРИМ
ОВУ
ПЛОЧУ
?

ОДЈЕД-
НОМ...

ПО-
ГЛЕДАЈ-
ТЕ,
ГОРЕ НА
ЗИДУ!

НЕ!
РАХИ-
РИН
ВРТ,
НЕ!

НЕБЕСА!
РАХИРИН
ВРТ УЖАСА
ЗАИСТА
ПОСТОЈИ!
И МИ
СМО У
ЊЕМУ
!

ААААААХ!

ЈАДНИК!
МОЖДА ЈЕ
ЖИВ... ИДЕМ
ДА МУ ПО-
МОГНЕМ...

СТАНИ,
РОЛДАНЕ!
МОГУ НАС
ВИДЕТИ...

НЕ БОЈТЕ
СЕ! СИГУР-
НО СУ ВЕК
ОТИШ-
ЛИ...

САКИНА...
ШТА... ШТА ЗНА-
ЧИ ТО ВРТ
УЖАСА*?

ЈА САМ МИСЛИ-
ЛА ДА СУ ТО
САМО ПРИ-
ЧЕ...

РАХИРА СВЕ СВОЈЕ
НЕПРИЈАТЕЉЕ БАЦА
У ОВАЈ ВРТ ГДЕ СЕ
ДОГАЂАЈУ УЖАС-
НЕ СТВА-
РИ!

НА ДРУГОМ
КРАЈУ ВРТА
НАЛАЗЕ СЕ
РАХИРИНИ
ПАНТЕРИ...

И ПРЕ НЕГО
ШТО ЋЕ ИХ
ПУСТИТИ...

СТА-
НИТЕ
!

НЕКО
ЈЕ У
ВРТУ
!

ОТКРИ-
ЛИ
СУ
НАС
!

БЕЖИМО...
ВРАТИМО
СЕ ИСТИМ
ПУТЕМ
КОЈИМ
СМО И
ДОШЛИ
!

УФ!
ШТА...ШТА
СЕ ДО-
ГОДИ-
ЛО?

ТАДА...

РОЛ-
ДАНЕ!
ПАЗИ
!

ОООХ!

!?

НЕ ПРИЛАЗИТЕ
МИ! БЕЖИ-
ТЕ!

АЛИ ДЕВОЈКЕ
НЕ ЖЕЛЕ ДА НА-
ПУСТЕ РОЛДАНА...

БОЈИШ
ЛИ СЕ,
ИЛОНА?

НЕ... УЗДАМ
СЕ У ТЕБЕ И
РИГЕЛИ-
ЈУСА!

ЗНАМ
ДА НАС
НЕЋЕ НА-
ПУСТИ-
ТИ!

МММ!

СВАКАКО
ДА
НЕЋУ!

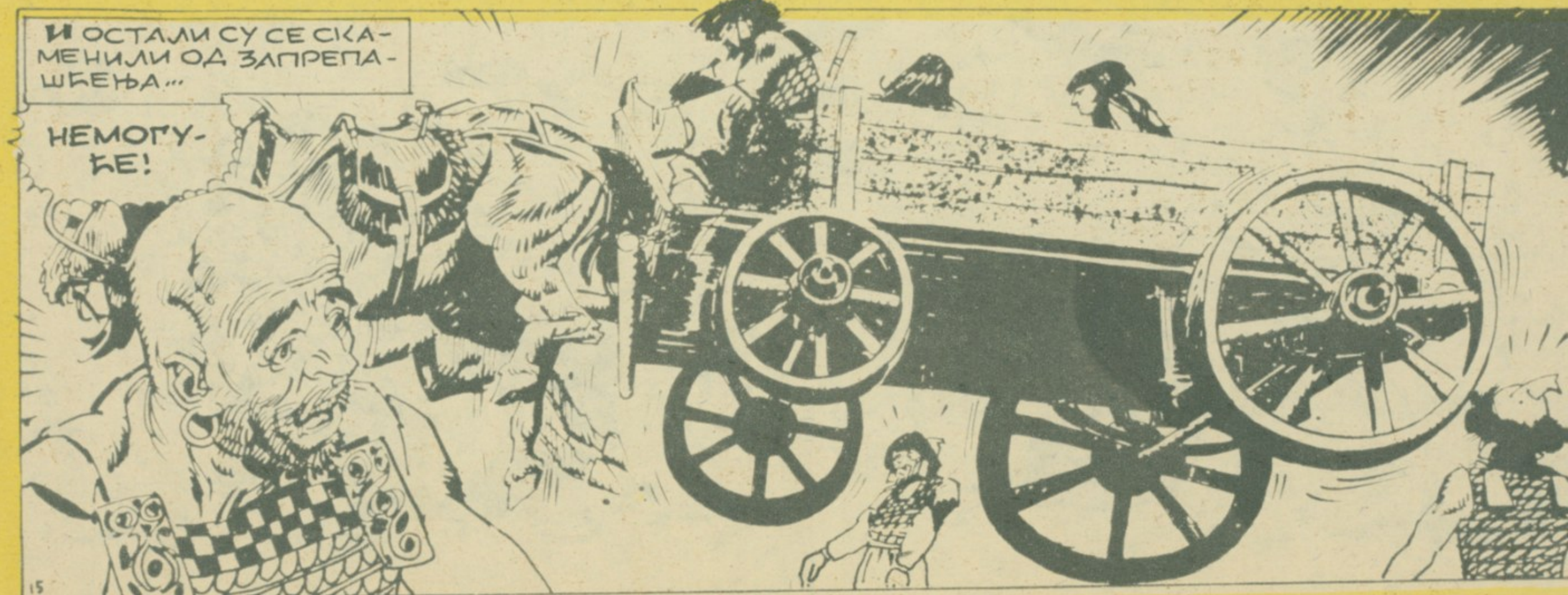
ОНО ЈЕ
РАХИРИН
ЗА-
МАК!

У ТОМ ТРЕНУТКУ МОНГОЛ ЈЕ ДОЖИВЕО НАЈВЕЋЕ ИЗНЕ-
НАЂЕЊЕ У СВОЈОМ ЖИВОТУ! ПРОТРАЉО ЈЕ ОЧИ...
МОЖДА САЊА?

НЕ! НЕ
САЊАМ!

И ОСТАЛИ СУ СЕ СКА-
МЕНИЛИ ОД ЗАПРЕПА-
ШЕЊА...

НЕМОГУ-
ЋЕ!

АЈ! ЈАДАН ЈА!
ДЕМОНИ СУ
СЕ ДОЧЕПАЛИ
НАС!

ОХ,
РОЛДАНЕ
!

НЕ БОЈ
СЕ,
ИЛОНА!

ОВО ЈЕ
ДЕЛО НА-
ШЕГ ДОБРОГ
ОРИОНА!

МММ! ЗАЛИСТА САМ
СЕ СУВИШЕ УМЕШАО У
СТВАРИ ОВЕ ПЛАНЕТЕ!
АЛИ, МОРАМ ИМ
ПОМОЋИ!

УПЛАШЕНИ
КОЧИЈАШИ
ИСКОЧИЛИ
СУ ИЗ
КОЛА...

А У РАХИ-
РИНОМ
ЗАМКУ...

ШТА
СИ РЕ-
КЛАО?
ПОЧО-
ВИ!

ОДМАХ,
СВЕМОЋ-
НА РА-
ХИРА...

...У ТОМ
ТРЕНУТИКУ
КОЛА СУ
ПОЛЕТЕ-
ЛА...

ЛАЖЕШ,
НИТКО-
ВЕ!

КАКО
МОГУ КО-
ЛА ЛЕТЕ-
ТИ! ЕВО
ТИ!

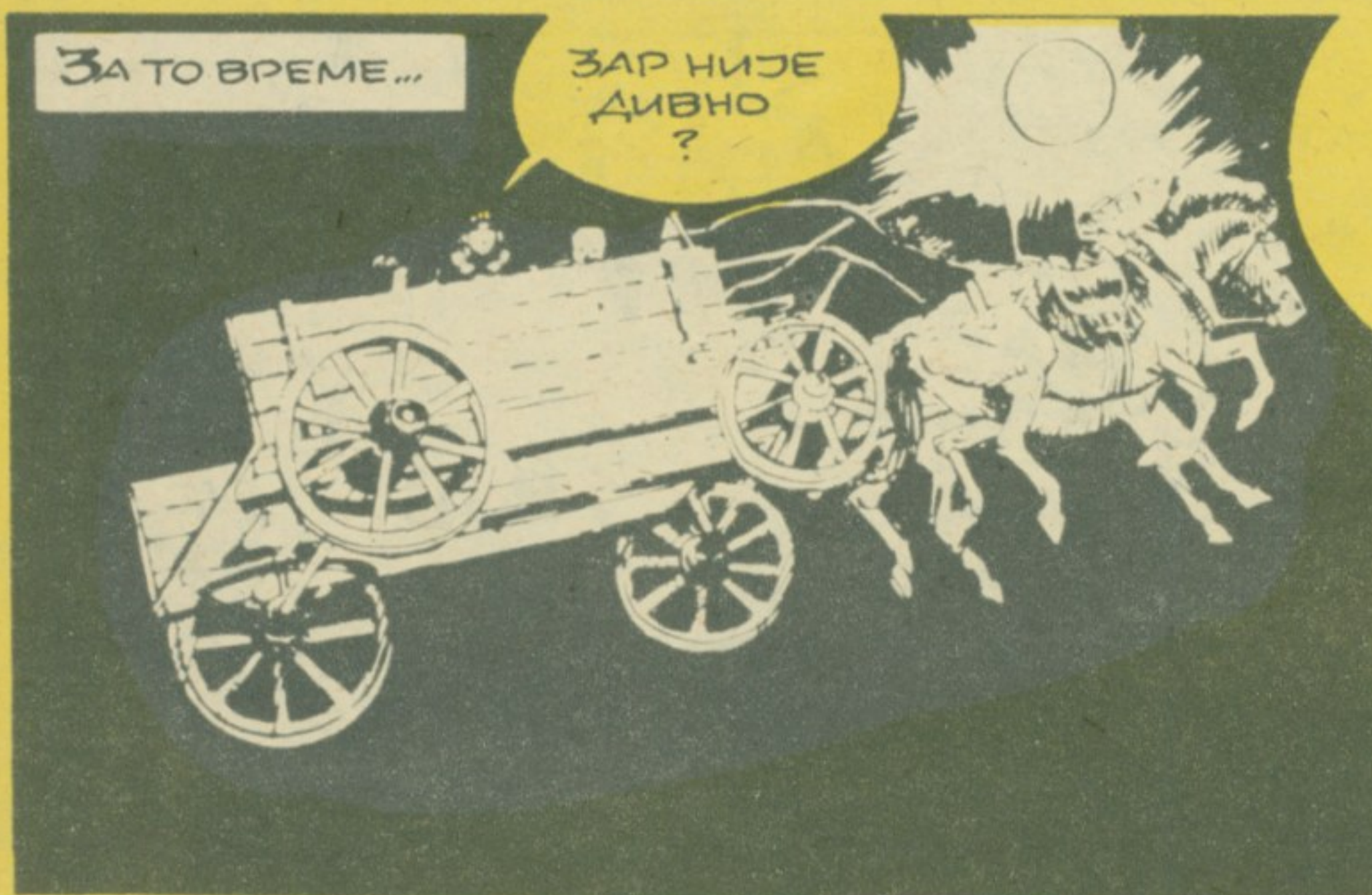
ВОДИТЕ
ГА У ВРТ
УЖА-
СА!

НЕ У
ВРТ!
НЕЕ!

НЕ!
МИ-
ЛОСТ!

НЕ
ВИЧИ!
ПУСТИЋЕ-
МО ТЕ
ДА ПОБЕ-
ГНЕШ!

АЛИ,
НЕМОЈ
ВИШЕ ДА
ПРИЧАШ
ТАКВЕ
ГЛУПОСТИ!
КОЛА КО-
ЈА ЛЕТЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ЗАР НИЈЕ
ДИВНО?

КАКАВ
ПО-
ГЛЕД!

ВЕ...ВЕЛИ-
ЧАЈСТВЕН...
А...АЛИ
КАД
ЋЕМО
СЕ СПУ...
СПУСТИ-
ТИ?

КО
ЗНА ДА
ЛИ ЋЕМО
СЕ СПУС-
ТИТИ,
ЈИН-
ПАО!

МММ! УСПЕО САМ
ДА ИЗАЗОВЕМ
ПРОМЕНУ ЗАКОНА
ПРАВИТАЈИ-
ЈЕ!

А
САДА
ПОЛАКО
ДА ИХ
СПУСТИМ!

ПА ОВО
ЈЕ ДВОР
МОГА
ДЕДЕ,
КАНА ОГО-
ДАЈА!

ДОБИ,
ИЛОНА!
ИДЕМО
ДА ПОТРА-
ЖИМО
ДЕДУ!

ЗАШТО
СУ ТЕ БА-
ЦИЛИ У ВРТ
УЖАСА,
ЈИН-
ПАО?

ЈИН-ПАО
ТАКО ЋЕ
ЗНА ИТА-
ЛИЈАНЦИ.

НАРОД ЈЕ
СИТ РАТОВА,
КАО
И
ЈА...

УСПЕЛИ СУ ЗА
ТРЕНУТАК
ДА ЗАУСТАВЕ
СТРАЖАРЕ...

ШТА
ЋЕМО
САД
?

ПЕ-
ЊИТЕ
СЕ У
КОЛА!
БРЗО
!

ДОБРИ
РИГЕЛИЈУ-
СЕ, АКО НАМ
САДА НЕ ПО-
МОГНЕШ,
ГОТОВИ
СМО!

ДАЛЕКО ОДАВДЕ...

МММ! ДЕЦА
СУ ОПЕТ
У НЕВОЉИ...

КЛИК!

КЛАК!

ЗИУ-ЗИУ-ЗИУ!

РОДАНЕ,
КОЛА
СЕ НЕ
КРЕЉУ
!

СТРА-
ЖАРИ
СУ ВЕК
ТУ!

И У ТОМ ТРЕ-
НУТИКУ...

ЖИВЕ-
ЛИ!
БРАВО!

!?

ДОК КОЛА ПРЕЛЕ-
БУ ГРАД...

...РАХИРУ СУ ОБА-
ВЕСТИЛИ О СВЕ-
МУ ШТО СЕ ДОГО-
ДИЛО...

НЕВЕРО-
ВАТНО! И
КАЖЕШ ДА
ЈЕ СА ЊИМА
И КАН
?

ДА!
И
ОН
!

ОДАБЕРИ
ДЕСЕТ НАЈ-
БОЉИХ СТРЕ-
ЛАЦА И НЕКА
ОДМАХ ПОБУ
ЗА МНОМ
!

ЖИН-ПАО,
РЕЦИ КАЛУ
ДА СЕ
ОБРАТИ
ОКУПЉЕНИМ
НАРОДУ
И ОБАВЕСТИ
ГА О
СВЕМУ...

МУДАР
СИ,
МЛАДИ-
ЋУ!

И
ЗАИСТА...

ЧУЈЕТЕ
ЛИ?
ГОВОРИ
ПРОТИВ
ВАС И
ВАШЕГ
МУЖА!

НЕЋЕ
ЈОШ
ДУГО
!

ТАРГУИБЕ, ПРОЂИ ГРАДОМ
И РЕЦИ ДА ЈЕ КАН МРТАВ,
А ДА ЈЕ ОВО ШТО
ВИДИМО САМО
ПРИВИЂЕ-
ЊЕ!

ОД-
МАХ!

СТРЕЛЦИ,
У
ВАШИМ
РУКАМА
ЈЕ СПАС
ГРАДА!

ЗАТЕГЛИ СУ
ЛУКОВЕ...

Али...

Ох!

Ааах!

Уф!

КРОК!

КЛАНГ!

БАНГ!

ОНИ КОЈИ СУ СЕ ТАЈНО ЗАВЕРИЛИ
ПРОТИВ РАХИРЕ И ЊЕНОГ МУЖА ИСКО-
РИСТИЛИ СУ ОВУ ПРИЛИКУ...

УСТАНИ-
МО ПРО-
ТИВ ТИРА-
НА!

ЖИВЕО
НАШ
ДОБРИ
КАН
ОГОДАЈ!

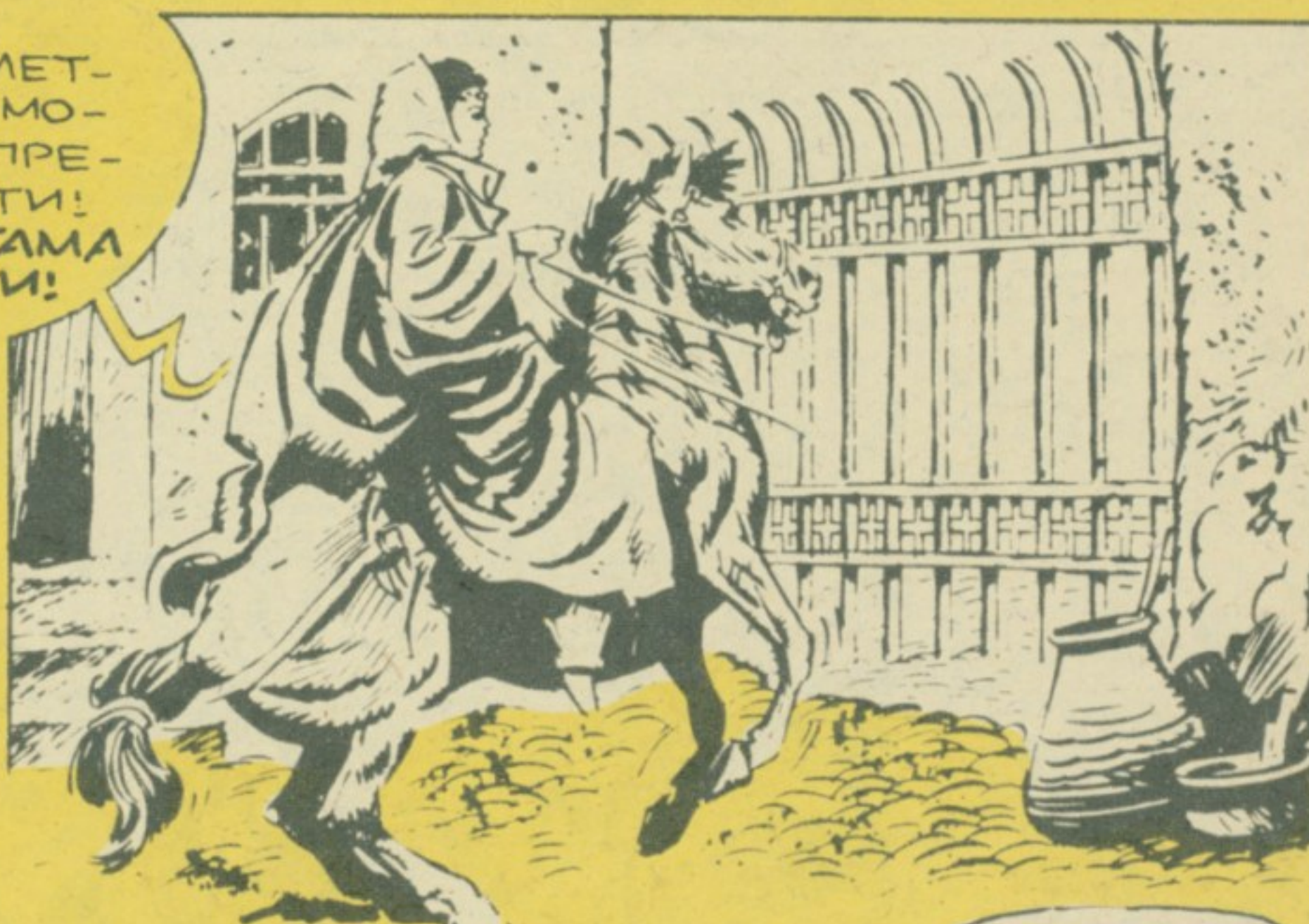

ПОДЕЛИ-
ТЕ ОРУЖЈЕ!
БОРИМО СЕ
ЗА СЛОБО-
ДУ!

КАДА ЈЕ УВИ-
ДЕЛА ДА ЈОЈ
ПРЕТИ ОПАС-
НОСТ, РАХИРА
ЈЕ ПОТРАЖИЛА
СПАС У БЕК-
СТВУ...

ПРОКЛЕТ-
СТВО! МО-
РАМ ЈЕ ПРЕ-
СИКОЧИТИ!
ЗА ПЕТАМА
СУ МИ!

АЛИ,
ОГРАДА
ЈЕ
СУВИШЕ
ВИСО-
КА...

СПУШ-
ТАМО
СЕ!

НАШ ПРИ-
ЈАТЕЉ РИ-
ГЕЛИЈУС
ДОБРО ЗНА
ШТА
РАДИ!

КАДА СУ СЕ КОЛА ЗАУСТАВИ-
ЛА НА ГЛАВНОМ ТРГУ, НАРОД ЈЕ
ПОЗДРАВИО СВОЈЕ СПАСИОЦЕ...

ДИГНИТЕ ГЛАВЕ!
НЕМА ВИШЕ
ТИРАНА ПРЕД
КОЈИМА МОРАТЕ
КЛЕЧАТИ И
ПОНИЗНО
МОЛИТИ!

У КАРАКОРУМУ ЈЕ ВЕСЕЉЕ...
СЛАВИ СЕ ПОБЕДА...

ПИЈЕ СЕ У ЧАСТ
ОСЛОБОДИЛАЦА...

КАН ЈЕ
ПОСЛАО
ГЛАСНИКЕ
У ЕВРОПУ...

НАШ ВЛАДАР ЈЕ
НАРЕДИО ДА СЕ
РАТ ПРЕКИНЕ И ДА
СЕ СВИ ВРАТИТЕ
У МОНГОЛИЈУ!

ЖИ-
ВЕО
КАН!

ВИШЕ НИСМО
МОГЛИ ДА СЛУ-
ЖИМО ОНОМ
ТИРАНИНУ
БАТУУ!

ВРАЋАМО
СЕ У
ДОМОВИ-
НУ!

ШТА
?

ШТА
САМ
ТО
ЧУО?

ТЕЛЕСНА ГАРДА ЗАПОВЕДНИКА БАТУА
ПОКУШАЛА ЈЕ ДА ЗАУСТАВИ ГЛАСНИКЕ,
АЛИ БРОЗНИЈЕ СУ ПРИСТАЛИЦЕ КАНА...

УХВАТИ-
МО
ТИРАНИ-
НА!

НЕКА
МУ
КАН
СУДИ!

Али возници су закаснили. Осетивши опасност, Бату је, у пратњи Шандора и осталих издизника, потражио спас у бејкству...

У читавој земљи народ је кренуо у потеру за њима...

Склопљено је пријатељство с монголима...

Сада се Шандор и Бату крију у планини у сталном страху да ће их ухватити...

У Каракоруму Ролдан и Илона опраштају се од својих пријатеља.

Збогом!

Можда ћемо се једног дана опет видети!

Притиснули су дугме на огрлици...

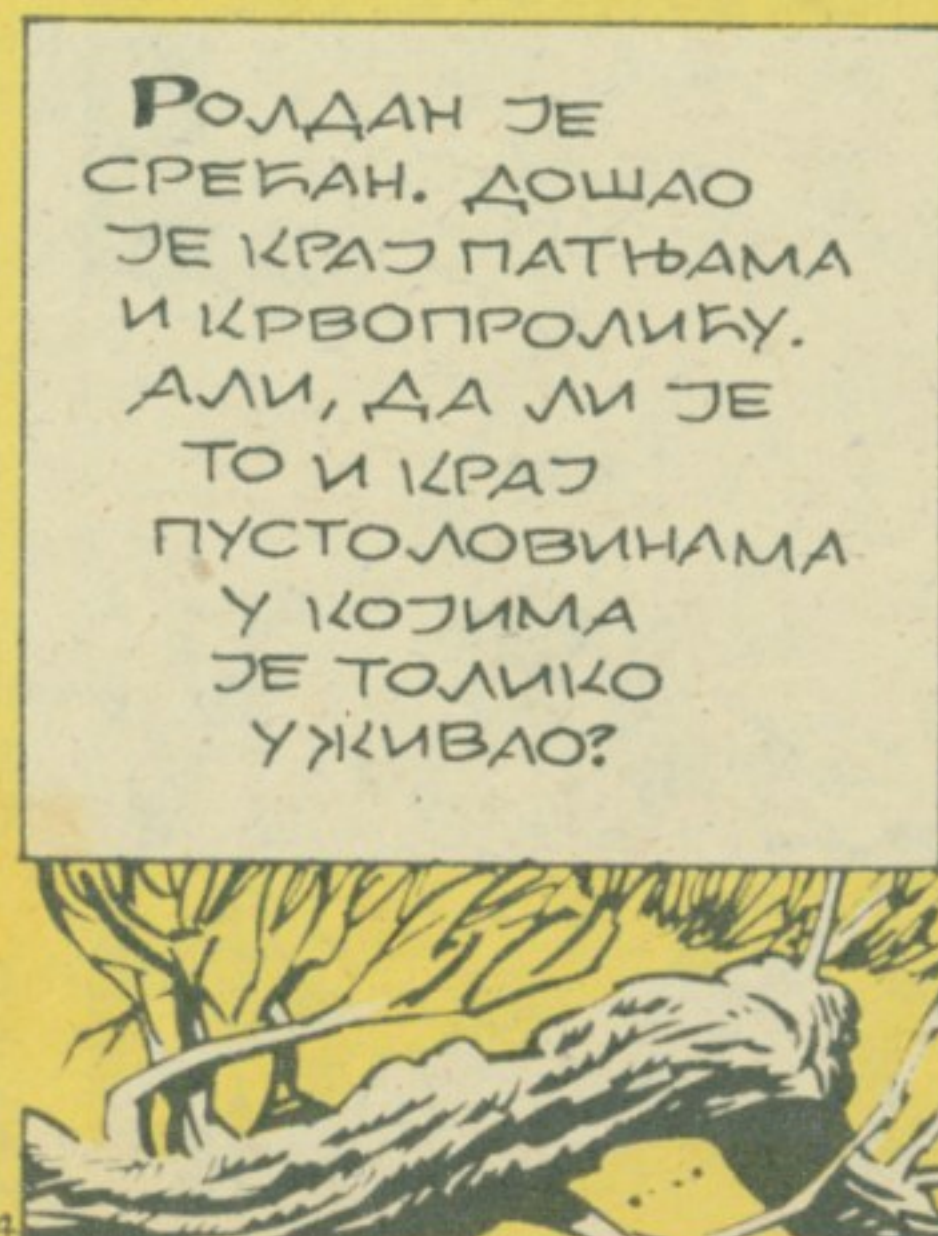
Ево нас орионе! Победили смо. Захваљујући теби!

Ти си ослободио мој народ!

Да, пријатељи... Победили сте уз нашу помоћ, али и вашу неизмерну храброст и упорност!

Сутрадан, у замку њеног оца кога су свирепо убили Шандор и Бату, Илона је проглашена за владарицу...

Ролдан је срећан. Дошао је крај патњама и крвопролићу. Али, да ли је то и крај пустоловинама у којима је толико уживао?

КРАЈ

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и БЕОГРАДСКА БАНКА организују за ученике основних и средњих школа велики наградни квиз о НОБ. Школску екипу чине три такмичара и вођа — наставник. На регионалним такмичењима која се већ увелико одржавају у десетак већих градова у земљи, екипе одговарају писмено, као и на предтакмичењу које ће се одржати истог дана када и завршно такмичење у Београду, то јест 10. маја ове године. Једина разлика је у томе што ће на завршном такмичењу учесници одговарати — усмено.

ВЕЛИКИ КВИЗ БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ ШТЕДИШЕ СВЕЗНАЛИЦЕ

СВЕЗНАЛИЦА 75.

постаће она екипа која покаже да најбоље познаје народноослободилачку борбу (од 6. априла 1941. до 15. маја 1945. године).

Двадесет најбољих екипа, изабраних на регионалним такмичењима, долазе о трошку Београдске банке у Београд где ће боравити два дана. Првог дана, 9. маја ове године, домаћини ће својим гостима, ученицима и њиховим пратиоцима, показати Београд, а 10. маја одржаће се завршна приредба у Црвеној сали Дома пионира, Београд, Таковска 10. Тог дана ће жири састављен од три позната историчара: др Ђорђа Кнежевића и Михаила Војводића, професора Филозофског факултета и магистра Богдана Смиљевећа, као и по једног представника ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА и БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, на предтакмичењу одабрати од 20 екипа финалисте, то јест три екипе које на писменом испиту покажу најбоље знање. После завршеног предтакмичења одржаће се пригодна приредба у којој ће учествовати наши познати уметници и књижевници. На крају ће се одржати финално такмичење на коме ће три екипе усмено одговарати на питања и борити се за прву награду и назив

СВЕЗНАЛИЦЕ 75.

НАПОМЕНА: питања за ученике основних школа разликују се од питања намењених ученицима средњих школа.

ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ
ДОБРО НАШУ
НОВИЈУ ИСТОРИЈУ?

ДА ЛИ СТЕ
ШТЕДИША
КОД

УЧЕСНИКЕ
ТАКМИЧЕЊА
У БЕОГРАДУ ОЧЕКУЈУ
3 ГЛАВНЕ НАГРАДЕ

III НАГРАДА ЗА ЕКИПУ
3 школске библиотеке и ручни сат с посветом

I НАГРАДА ЗА ШКОЛУ:
комплет инструмената за школски оркестар

I НАГРАДА ЗА ЕКИПУ:
3 магнетофона и ручни сат с посветом

II НАГРАДА ЗА ЕКИПУ:
3 фото-апарата и ручни сат с посветом

III НАГРАДА ЗА ШКОЛУ:
комплет за хемијски кабинет

II НАГРАДА ЗА ШКОЛУ:
комплет справа за физкултурну дворану

и 17 утешних награда за школе: школске библиотеке у вредности од по 2.000 динара.

ЗА ОТВАРАЊЕ ШТЕДНЕ КЊИЖИЦЕ ДОВОЉНО ЈЕ ДА СЕ ОБРАТИТЕ НАЈБЛИЖОЈ ПОСЛОВНОЈ ЈЕДИНИЦИ БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ.

КУТАК ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

ЗА МАТУРСКО ВЕЧЕ

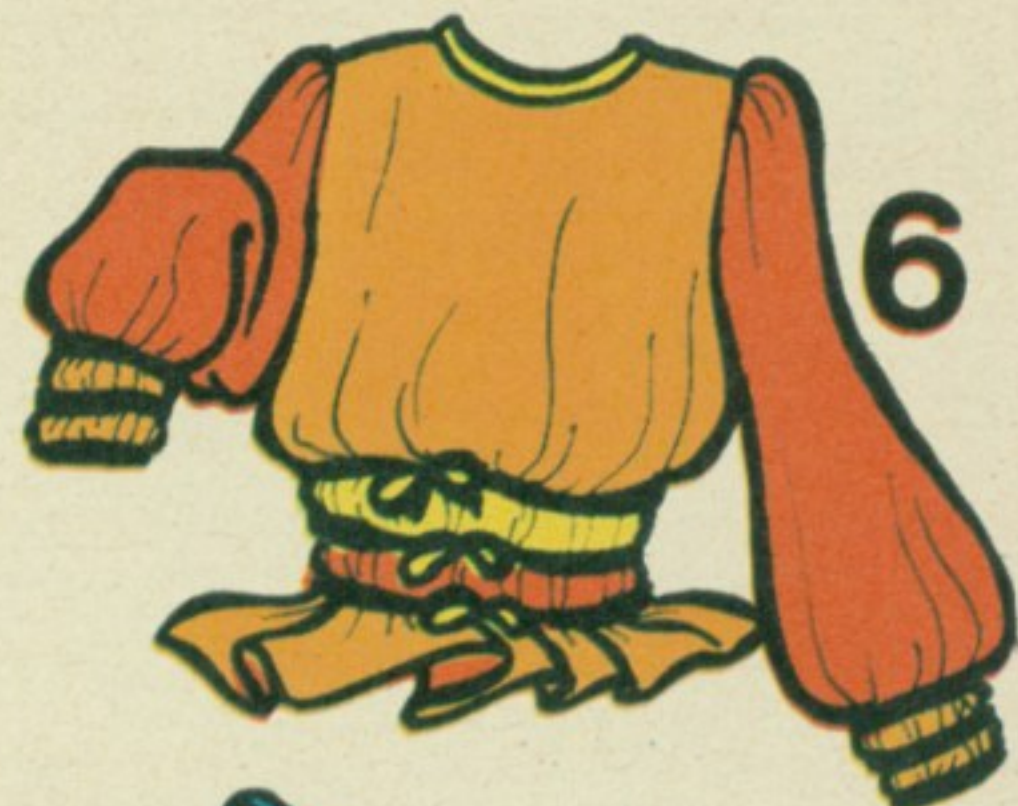
Крај школске године а с њим долази и толико жељено матурско вече! Знамо колико сте узбуђени јер не знате шта да обучете да бисте лепо изгледали. Да не бисте и око тога губили време преврћући модне журнале, предлажемо вам да погледате ових неколико модела, можда ће вам се баш неки од њих допасти.

На цртежима 1 и 2 приказане су хаљине сличног кроја, које треба сашити од тањег материјала, тако да делују лепршаво и романтично. Обе

хаљине имају око струка широк појас који може бити од истог или неког другог материјала. Ове године се за свечане прилике носе панталоне и блуза од истог материјала, најчешће сомота, свиле или сатена (црт. 3). Блуза има велику шпицасту крагну, псец и фалте са предње стране. Око струка се завршава појасом у облику ешарпе која се везује. Панталоне су средње ширине. Они који су вештији могу на блузи и панталонама да извезу пуним бодом неки цвет или већ шта воле. Ове године су опет у моди и класични свечани комплекти (црт. 4): на пример црна сукња и блуза — јакна од материјала у живој боји.

На цртежу 5 приказујемо хаљину коју лако можете и сами направити прекрајањем од две „старе“. На пример мини хаљину продужите материјалом у другој боји. Блуза има кимоно рукаве. На крају хаљину украсите цветом и сомотском траком. Ако хоћете да освежите стару блузу, пришијте око рукава и струка по три реда црних сомотских трака (црт. 6). Изгледаће свечаније.

Предлажемо вам још неколико детаља: направите сами ташну у облику кесе од материјала као што је и хаљина и украсите је цвећем (црт. 7). Да бисте били у тону, причврстите цвет и на ципелу (црт. 8). И на крају направите траку од истог материјала од којег је и хаљина, пришијте на њу цвет и ставите у косу (црт. 9). Овакву траку можете ставити и око врата, са медаљоном (црт. 10).

ПОСЛЕД

ЈЕДАН БРИТАНСКИ ТЕНК ЗАЛУТАО ЈЕ У МАГЛИ И НАШАО СЕ ДУБОКО У НЕПРИЈАТЕЉСКОЈ ПОЗАДИНИ. ОНО ШТО ЈЕ ЊЕГОВА ПОСАДА ТАДА ДОЖИВЕЛА ЗАПИСАНО ЈЕ У ДНЕВНИКУ ПОРУЧНИКА АРНОЛДА.

Шестог августа 1918. године савезници су потукли Немце на Марни а два дана касније отпочели снажну офанзиву која је противнике потпуно изненадила. Командант савезничких снага Фердинанд Фош одредио је за ову офанзиву, припреману у најстрожој тајности, шест армија, три британске (прву, трећу и четврту) и три француске (прву, трећу и десету). Планом офанзиве предвиђено је да савезничке армије поступно улазе у битку, према развоју догађаја на фронту.

У рано магловито јутро 8. августа британска четврта армија отпочела је напад на фронту немачке друге армије, недалеко од Амјена. У напад је кренуло преко четири стотине тенкова, од чега три стотине шездесет тешких, тринаест пешадијских дивизија и три коњичке! Било је то први пут да се тенкови боре заједно са коњицом.

Изненађени Немци пружали су жесток отпор својом артиљеријом, али савезници, надмоћнији, незадрживо пробијају фронт, између река Ла Лисе и Соме. Немачке положаје на овом делу фронта држи десет пешадијских дивизија у првој и седам у другој линији!

Савезнички окретни гусеничари „випети“, сваки наоружан са три митраљеа и топом, стварају панику међу Немцима: израњају из магле као утваре, бацају убитачну ватру на све стране, газе ровове и људе. Они сносе главни терет борбе јер је веома тешко ускладити напад тенкова и коњице која, изложена ватри непријатељских митраљеа, трпи велике губитке.

Карни је чудесно возио

У гужви која је настала због магле тенкови су се размилели на све стране. И док се већина кретала у групама, један „випет“ на коме је крупним белим словима било исписано МУЗИЧКА КУТИЈА окретно се пробијао напред. Око девет часова „музичка кутија“, како су чланови посаде заповедник поручник Арнолд, возач Карни и нишанџија Рибанс у шали звали свој тенк а онда то име и исписали на њему, нашла се далеко испред савезничких тенкова и продрла у непријатељску територију више од три километра.

У магли, поручник Арнолд је назирао пешадију која је, жилаво се борећи, грабила напред. Због слабе видљивости везу између тенкова и пешадије било је тешко одржати па је Арнолд одлучио да са „му-

зичком кутијом“ притекне у помоћ. Оно што се даље догађало остало је записано у његовом дневнику.

„У једној удолини изненада смо се нашли на удару жестоке ватре немачке пољске батерије. Гранате су праштале околу а експлозије нас просто дизале са седишта. Карније је заиста чудесно возио и само захваљујући њему наш тенк још није био оштећен.

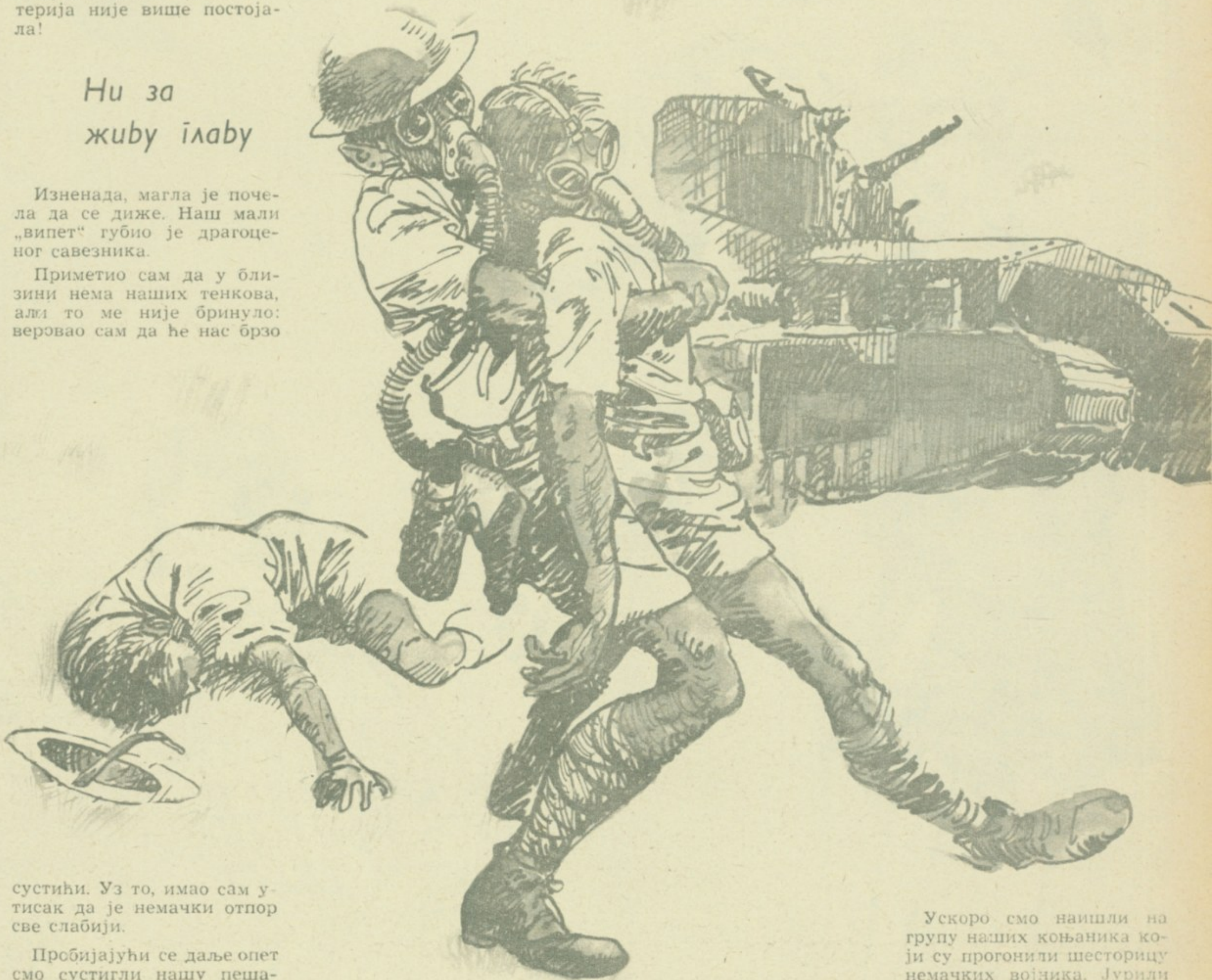
Погледао сам напоље, али због магле нисам могао добро да оценим наш положај. Наредио сам Карнију да окрене „музичку кутију“ налево и да зађе не мачким артиљерцима иза леђа. Рачунао сам да нас Немци у магли неће приметити а дуж целог фронта толико је пуцало да је било немогуће да, поред свих тих експлозија, чују бретање нашег мотора.

И заиста, Немци су нас спасили тек кад смо били на око пет метара од њих. Запрепашћено су нас гледали а онда почели да беже. Осули смо паљбу из митраљеа по њима, сустижали их... После неколико минута немачка пољска батерија није више постојала!

Ни за жибу главу

Изненада, магла је почела да се диже. Наш мали „випет“ губио је драгоценог савезника.

Приметио сам да у близини нема наших тенкова, али то ме није бринуло: веровао сам да ће нас брзо

сустићи. Уз то, имао сам утисак да је немачки отпор све слабији.

Пробијајући се даље опет смо сустигли нашу пешадију која је, растркана у групама на широком простору фронта, упала у немачке ровове и гушала се са немачким војницима. Иза нас, чула се експлозија наших топова која није престајала ни за тренутак.

Ускоро смо наишли на групу наших коњаника који су прогнали шесторицу немачких војника. Јурили су са исуканим мачевима за њима преко ливаде, али преморени коњи нису успевали да их стигну. Немци су се докопали насипа и осули ватру на гониоце. Неколико коњаника пало је као покошено, док су

НАША БИТКА МУЗИЧКЕ КУТИЈЕ

остали поскакали с коња и одјурили у заклоне. Карни је тада усмерио тенк према насипу а Рибанс прихватио митраљезе. Стигнутих вилица рафалима је просто прекоњавао насип. Немци се више нису оглашавали.

Мама се сада већ сасвим подигла. Назирао сам наше тенкове који су се далеко иза нас размилели дуж фронта. Ми смо били сами, одлична мета немачкој артиљерији. Могao сам да донесем одлуку да се повучемо и сачекамо наше

Знао сам да Немци могу сваки час да нас изненаде, али на то смо морали рачунати. Рат је.

Иза једне окуке ускоро смо готово налетели на неколико барака пред којима су Немци журно паковали сандуке спремајући се за повлачење. Јурнули смо на њих. Призор је био страшан: изненађени и уплашени људи падали су под митраљеским рафалима.

ке пешадије, лаких топова и возила натоварених ратном опремом. Одмах ми је било јасно да се овог пута нећемо извући: Немаца је било много и оклоп нашег тенка неће издржати. Назад се није могло!

риво. Било је јасно да су их Немци изрешетали јер се бензин сливао у кабину и на наше главе. Мирис бензина помешан су димом барута нагризао нам је очи и грло. На брзину смо ставили гас-маске.

Карни је био најприсебнији од нас: возио је „музичку кутију“ лево-десно и на све могуће начине покушавао да нас спасе граната лаких топова чије су цеви Немци уперили на тенк.

Дим и топлота у кабини били су неиздрживи. Нисам знао шта да предузимем, у којем правцу да кренемо. Ипак, било је јасно да је бежање бесмислено. Немци би нас брзо стигли и дотукли као рањену звер.

Тада је један рафал потпуно одвалио нишански за

гас-маске и појурили у шинару недалеко одатле. Карни није далеко стигао: Немци су запуцали и метак га је погодио у стомак. Остао је да лежи непомично.

Рибенс је почео да се ваља по трavi. Следио сам га. Тако смо угасили ватру која нам је захватила одећу. Док смо се ваљали по трavi, Немци су направили круг око нас.

Лежао сам лицем према земљи кад сам угледао прљаве чизме немачких војника. За тренутак лежао сам непомично, а онда сам покушао да се окренем и да седнем. Нисам успео јер ме је за земљу приковао бајонет: сечиво ми је прошло кроз шаку и заболо се у спржену траву коју је облила крв.

Немац је извлачио бајонет полако, дивљачки.

После бајонета на ред је дошао кундак пушке. Сручис се на моја леђа тако немилосрдно да је право чудо како сам из свега изишао са само два поломљена ребра! Прискочили су и други Немци. Обасипали су ме ударцима пушака, газили чизмама.

Појлаба бензина

Немци су нас одмах приметили, али стајали су неколико тренутака неодлучни, као да не верују; не знам да ли су схватили да смо, у ствари, набасали на њих. И док су се они снажили, Рибенс је осуо ватру из митраљеза. Добро их је закачио, али то је било све што смо могли да учинимо.

Немци су одговорили жестоком митраљеском ватром, њихови меци добоваали су по „музичкој кутији“ кас град. Били смо у великом шкрипцу јер је наш „еипет“ сада показао и своје слабе стране. На крову тенка налазила су се бурад са бензином који нам је служио као резервно го-

клон на левој страни тенка. Рибанс је одговорио ватром из својих митраљеза. Осећао сам да нам је крај близу и — био сам у праву: две снажне експлозије одвалиле су задњи крај тенка!

Такав је раш

Карни и Рибанс су се пробили до врата, али нису успели да изиђу напоље — онесвестили су се. Иако малаксао, успео сам да се извучем из тенка и спасем Рибенса и Карнија. Свеж ваздух их је повратио.

Још смо се налазили поред тенка кад га је захватис пламен. Планула су и наша одећа. Стргнули смо

Кад су престали да ме ударају, подигао сам главу и погледом потражио Рибенса. Нишанџија је непомично лежао на леђима. Лице му је било крваво и натечено.

Такав је био рат!

Тада сам знао да ће нас Немци оставити у животу и послати у логор. То није било тешко закључити јер да су хтели да нас убију урадили би то одмах. Био сам у праву.

Британци су 8. августа пробили немачки фронт и продрли у дубину око десет километара. Офанзива коју су савезници почели тога дана неће се зауставити све док се Немци не повуку са положаја у Француској.

тенкове, али то нисам учинио. Напротив, наредио сам Карнију да не узмиче ни за живу главу.

Назад се не може

Наставили смо да се пробијамо, сада нешто опрезније и држећи се насипа.

Неки од њих нашли су смрт под гусеницама тенка.

Напустили смо насип и кренули преко њиве на којој се таласала дозрела пшеница. Гранте су нас непрекидно пратиле, али Карни је тако вешто маневрисао да смо још били читави само захваљујући њему.

Кад смо изишли из њиве, дочекао нас је велико изненађење: набасали смо на дугачку колону немач-

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

СЛЕДЕЋЕГ ПЕТКА: НА МОРУ!

ХУМОР без речи

KOLOU'S морнарица

Велико извлачење Koloy's морнарице на помолу!

Дана 15. 5. 1975. одржаће се последње додељивање супер награда гуме за жвакање Koloy's морнарице.

Извлачене ће бити ове супернаграде:

- 1 глисер ELAN GT 400 с мотором „chrysler” 35 KS
- 5 гумених чамаца maestral 4 с мотором „tomos” 4 KS, и
- 500 подводних маски.

Пријатељу, пожури и шаљи нама благовремено попуњени албум Koloy's морнарице. Добићеш капетанску капу и... ко зна, може да ти се насмеши срећа па да постанеш прави капетан!

КОЛИНСКА
61000 ЛУБЉАНА
Шмартинска цеста 30.

РУСКЕ НАРОДНЕ ПЕСМЕ

33Ц 01755-56(а)
РУСКИ СУВЕНИР
„Данилушка”, „Барињу” и друге познате руске народне песме певају совјетски солисти и хорови

С 01723-24
РУСКИ КАРУСЕЛ
популарне руске народне песме и игре у инструменталном извођењу

С 01747-8
РУСКИ НАРОДНИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ
„Верјоску” и друге руске песме изводе народни оркестри

СМ 01961-2
АКАДЕМСКИ РУСКИ ХОР
изводи руске народне песме

СОВЈЕТСКА ЗАБАВНА МУЗИКА

С 01745-6
ЕДИТА ПЈЕХА
пева са ансамблом „Дружба” 14 популарних совјетских забавних мелодија

33Ц 01533-1765(а)
ПЕВА МУСЛИМ МАГОМАЕВ (12 мелодија)

С 01733-4
ЕДУАРД ХИЛ
пева 14 мелодија

СМ 03321-2
ЉУДМИЛА ЗИКИНА
пева 11 забавних и естрадних совјетских песама

ОЗБИЉНА МУЗИКА

С 01417-18
РАХМАЊИНОВ: Концерт бр. 4 за клавира са оркестром
ПРОКОФЈЕВ: Концерт бр. 3 за клавира са оркестром — у извођењу Николаја Петрова
С 01659-60
БИЗЕ — ШЕДРИН: „Кармен”, свита
С 01683-4
ЧАЈКОВСКИ: Концерт за виолину са оркестром опус 35 изводи Виктор Третјаков
С 01739-40
РАХМАЊИНОВ: Симфонија бр. 2, опус 27
С 01699-700
МОЦАРТ: Симфонија бр. 39; симфонија бр. 32
С 0839-70
ДЕБИСИ: Три ноктурна;
РАВЕЛ: „Павана” и „Болеро”
С 01515-16
МОЦАРТ: Симфонија бр. 41

С 01419-20
РАХМАЊИНОВ: Симфонија бр. 1, опус 13
33С 01523-24(а)
ЧАЈКОВСКИ: Пета симфонија
С 01521-2
ЧАЈКОВСКИ: Симфонија бр. 4.
С 0345-6
РАХМАЊИНОВ: Симфонија бр. 3
33СМ 01881-82(а)
АЛБИНОНИ: Концерт за виолине са оркестром;
ПРЕДИЕРИ: Концерт за виолине са оркестром;
ТОРЕЛИ: Два концерта за виолине са оркестром
ВИВАЛДИ: Концерт за виолине са оркестром у извођењу **ВИКТОРА ЛИБЕРМАНА**
33 СМ (2993-84(а))
ВИВАЛДИ Л. КОГАН, П. КОГАН и Е. ХИЛЕЛС: концерти за виолине са оркестром

ВАША НАРУЧЕНИЦА НЕ СМЕ ДА БУДЕ МАЊА ОД 100 ДИНАРА ЈЕР ПОШТАРИНУ НЕ ПЛАЋАТЕ ВИ НЕГО МИ.

„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК”
11001 Београд, Македонска 29

2

НАРУЧЕНИЦА
ЗА ГОТОВО СПОЗИВО НАРУЧУЈЕМ ПЛОЧЕ ПОД БРОЈЕВИМА:

РЕЗЕРВНА ЛИСТА:

за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

(Име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

Датум

Потпис

Нарученицу попуњава лице које ће платити плочу.

Пружамо вам прилику да преко нашег листа набавите најновије грамофонске плоче из Совјетског Савеза. Избор је велики: од класичне музике и наградних песама до циганских романси. Плоче су из увоза и зато их има у врло ограниченом броју! Стога не пропустите прилику да одмах пошаљете своју наруџбину.

Иако из увоза, плоче се продају по веома ниским ценама — 50 динара за једну лонг-плеј плочу. Увозник, Продукција грамофонских плоча РТ Београд, препустила је „Политикином забавнику” ексклузивно право продаје ових плоча преко поште. То значи да ће вам наручене плоче бити достављене на кућну адресу, и да ћете их платити поштару када их донесе.

Све плоче су врхунског квалитета, израде и репродукције, снимљене у стерео-техници и на свакој се налази од 10 до 14 мелодија.

Пажња! Ваша наруџбина не сме бити мања од 100 динара, што значи бар две лонг-плеј плоче, јер поштарину плаћа Продукција грамофонских плоча РТ Београд а не ви.

На наруџбеници, уместо назива плоча, испишите само њихове бројеве. За сваки случај ако неке од плоча које желите нема више у складишту, упишите у резервну листу бројеве РЕЗЕРВНИХ ПЛОЧА који ће вам бити послате уместо њих.

На једној наруџбеници можете да поручите плоче како са ове листе тако и са следећих које ће излазити неколико седмица.

Изаберите плоче, испишите њихове бројеве и своје податке на наруџбеницу, залепите на дописницу и пошаљите на адресу: „Политикин забавник”, 11001 Београд, Македонска 29.

Користан и трајан поклон за ваше најмилије

1. МУЗИКА КРОЗ ВЕКОВЕ — садржај књиге је музика као уметност, музика као спектакл, музика као обред, музика као забава, музика као трагање за интелектуалним и социјалним изразом. Формат 22x29,5 см, 320 страница са фотографијама у четворобојној штампи које приказују старе музичке инструменте, нотне текстове и партитуре, рукописе, слике и карикатуре славних музичких личности, позоришне огласе, сценографију итд.

Цена књиге 300.— динара
Преко Забавника 250.— динара

2. ТАЈ ДИВНИ ЧУДЕСНИ СВЕТ — садржи пет популарно писаних књига које доприносе да читалац стекне, формира и прошири фонд знања из области математике, енергије, музике, археологије и историје људског друштва. Књиге су штампане ћирилицом, у првокласној вишебојној техници, луксузно опремљене, са тврдим повезом и пластифицираним корицама. На крају сваке књиге је азбучни речник најважнијих појмова.

Цена књиге 200.— динара
Преко Забавника 160.— динара

3. ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА — у 70 поглавља обрађује целокупан развој цивилизације од почетка до наших дана. Писана једноставно и популарно плени пажњу читалаца и остаје драгоцен извор података. Књига која доказује да чињенице могу бити много узбудљивије од фантастике и да историја изложена на занимљив и маштовит начин буди интересовање и љубав према сазнању наше прошлости.

Цена књиге 250.— динара
Преко Забавника 200.— динара

4. ХИЉАДУ ЗАШТО — ХИЉАДУ ЗАТО — богата ризница одговора на многобројна дечја питања. Ова дивна књига неопходна је потреба сваког ученика јер пружа читав низ сазнања о свету који га окружује. То је поучан, забаван, користан и информативан приручник. Књига је писана једноставно и популарно, на 483 стране двостручног текста, формата 28,5x20,5 см. Луксузно је опремљена и богато илустрована, у тврдом повезу с пластифицираним корицама.

Цена књиге 180.— динара
Преко Забавника 150.— динара

5. ВЕЛИКИ ЂАЧКИ РЕЦИТАТОР — за ђаке и наставнике. Веома корисна књига која омогућује да улепшате ваше празничке и школске свечаности. А како је казивати другима, како говорити на приредбама, како из ње извлачити оно најтананије, најузбудљивије, због чега је песма и написана, зависиће само од казивача. Садржи више од 240 пригодних песама.

Цена књиге 50.— динара
Преко Забавника 40.— динара

6. БИО ЈЕДНОМ — најлепше приповетке југословенских народа припремљене за младе, за оне са маштом, за све који воле мудру реч, домишљатост и смех. Књига је луксузно опремљена у првокласној вишебојној техници, богато илустрована, у тврдом повезу и пластифицираним корицама.

Цена књиге 60.— динара
Преко Забавника 50.— динара

7. ДЕЦА СВЕТА — збирка дивних прича о деци целог света. Ово је прича о вашем другу и пријатељу, о руској девојчици Наташи и њеном брату, о индијском дечку Гопалу и његовој сестрици, о твом другу из далеког Јапана и Мексика, о црном дечаку из сунчане Африке. То је књига о највећој и најлепшој породици, пријатељској породици све деце света чији је заједнички језик — љубав. Књига је штампана ћирилицом, великог формата, 240 страна и више од 200 оригиналних фотографија.

Цена књиге 60.— динара
Преко Забавника 50.— динара

8. ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА — енциклопедија најпознатијих Дизнијевих ликова и јунака, сабраних у четири изванредне илустроване књиге са више од 60 бајки и прича чији чаробни јунаци годинама одушевљавају децу и одрасле. Књиге су луксузно опремљене, вишебојна штампа, с пластифицираним корицама у боји и украсном поклон-кутијом такође у боји.

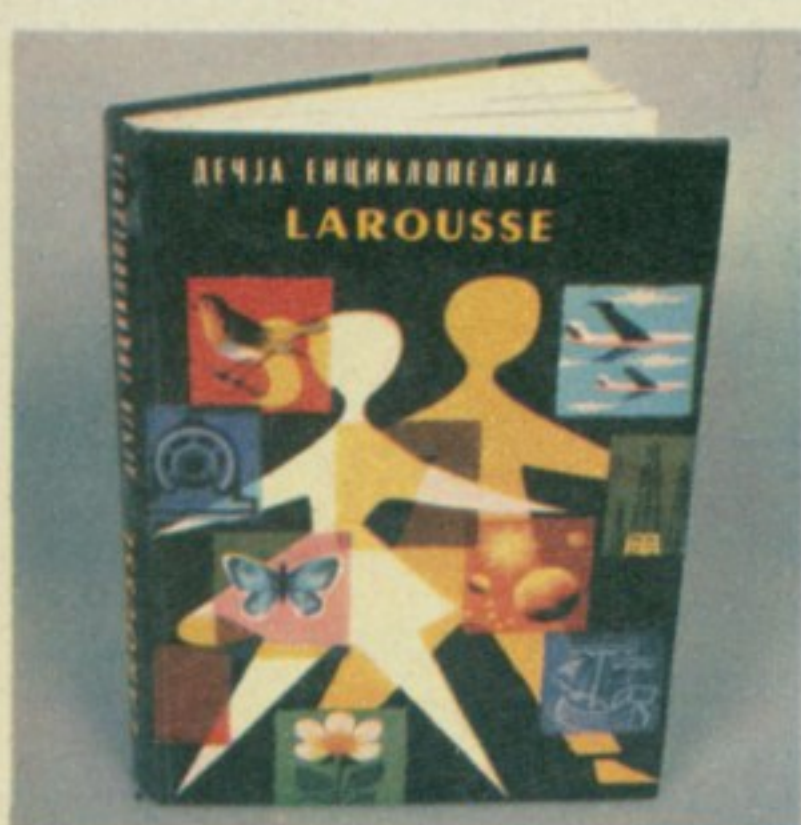
Цена књиге 300.— динара
Преко Забавника 250.— динара

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА могу подићи књиге сваког радног дана до 15 часова у предузећу „ВУК КАРАЦИЋ“, Краљевића Марка 9.
Сва обавештења можете добити на телефон 620-371.

Специјалан попуст преко Забавника

ЗА ГОТОВО. Свака књига или комплет књига има свој број. Упиши бројеве књига које желиш да купиш на наруџбеницу. Попуњену наруџбеницу пошаљи на адресу: издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ“, 11001 Београд, Краљевића Марка 9. Књиге ћеш платити поштару када их донесе. Примају се наруџбине најмање за 30 динара или више, јер се за мањи износ не исплати слати због поштарине.

НА ОТПЛАТУ. Упиши на наруџбеницу бројеве књига или комплета које желиш да купиш и пошаљи на адресу: издавачко предузеће „Вук Караџић“, 11001 Београд, Краљевића Марка 9. Примају се наруџбенице најмање за 60 динара и више, јер се не исплати слати за мању суму. Ако купиш књиге за 60 до 120 динара плаћаш по 30 динара месечно, а за више од 120 динара платићеш их у 10 редовних месечних рата, с тим што најмања месечна рата може бити 30 динара. Прву рату платићеш када добијеш књиге.

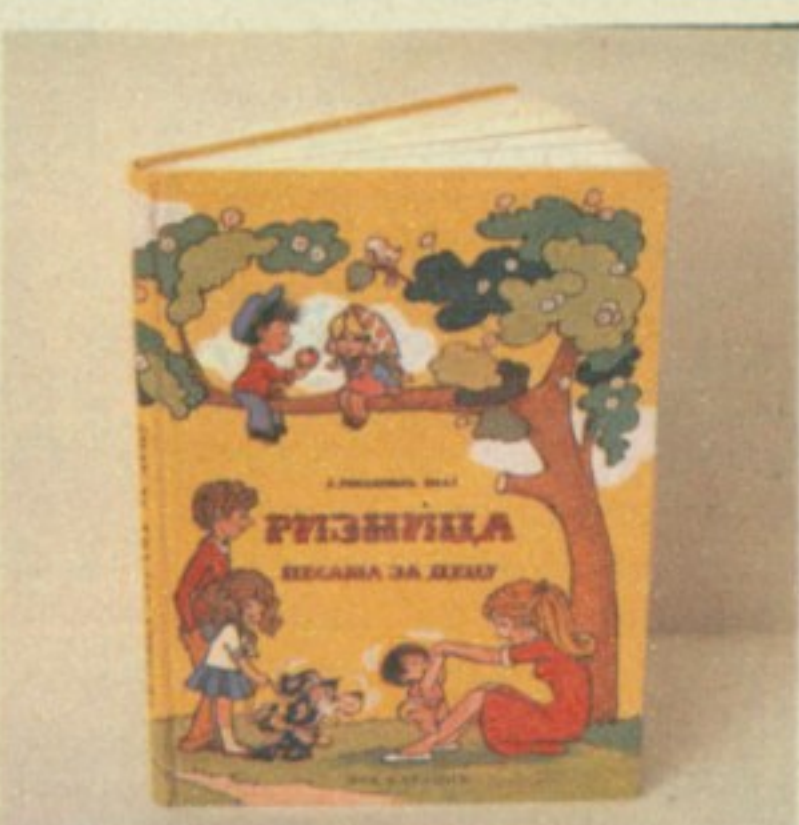
9. ДЕЧЈА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА ЛАРУС — открива чудесне лепоте наше планете, пружа до сада непознате податке о историји, природи, човеку, проналасцима, машинама, изванредно лако упућује у сва сазнања и уводи у посебну врсту литературе коју чине енциклопедије. Књига је богато технички опремљена, у тврдом повезу, илустрације у четворобојној штампи.

Цена књиге 120.— динара
Преко Забавника 100.— динара

10. ПРИЧЕ ИЗ НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКЕ БОРБЕ — Антолошки преглед кратке приче наших савремених писаца о народноослободилачкој борби. Књига је намењена школској омладини. Ове приче говоре о једном херојском времену, о људима који су чиста срца и обузети светлим идеалима борбе за народну слободу стварали темеље социјалистичког друштва.

Цена књиге 80.— динара
Преко Забавника 65.— динара

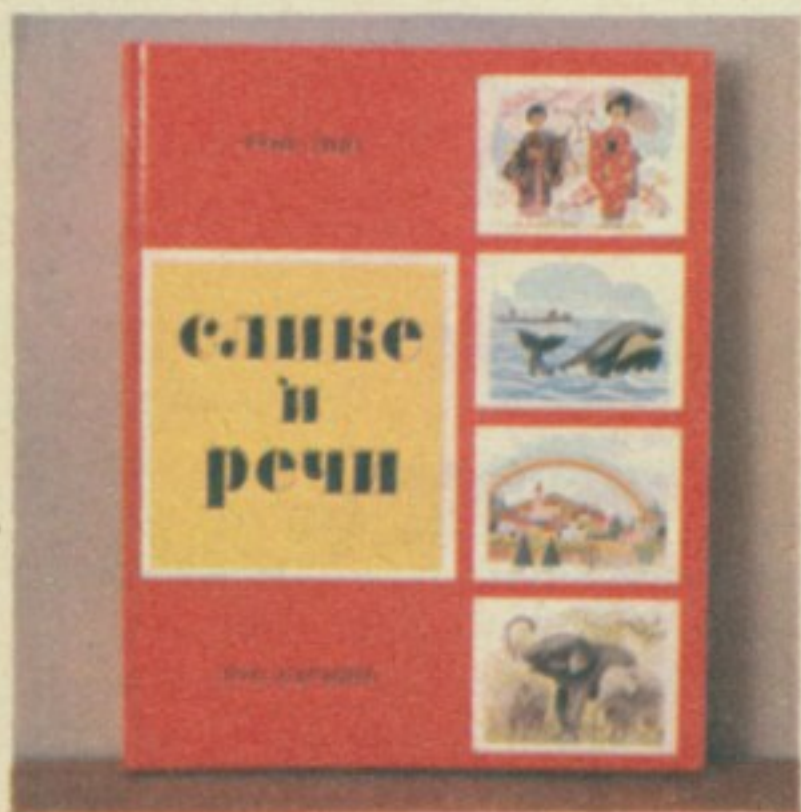
11. РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ — избор најлепших песама несумњиво најомиљенијег и најпопуларнијег дечјег песника Јована Јовановића Змаја. У песмама чика Јове Змаја генерације дечака и девојчица налазиле су свој свет, јер је више него иједан наш песник умео да им се приближи и с очинском нежношћу учи их љубави према свему што је добро и лепо. Избор песама извршио је Мира Алечковић.

Цена књиге 100.— динара
Преко Забавника 80.— динара

12. ВЕЛИКА ПАРАДА — Дизнијеви весели и раздрагани ликови одвешће малишане у бескрајно царство маште где ће, окружени својим омиљеним јунацима, уживати у необичним доживљајима и чудноватим и веселим згодама. Прикладан слог којим је штампан текст омогућава чак и најмлађима, који су тек савладали вештину читања, да самостално уживају у причама. Књига је штампана ћирилицом и латиницом, у вишебојној првокласној техници.

Цена књиге 70.— динара
Преко Забавника 55.— динара

13. СЛИКЕ И РЕЧИ — помогите својим малишанима да обогате речник док се забављају гледајући дивне илустрације. Јер, у безбрижном периоду, када почињу да схватају свет око себе, деца од 4—6 година потврђују своју личност кроз разговор. Помозите им да нађу праве речи. Књига је штампана ћирилицом и латиницом, у вишебојној првокласној техници, великог је формата, у тврдом повезу.

Цена књиге 60.— динара
Преко Забавника 50.— динара

ЗЛАТНА ГРЛИЦА И КОЛО — библиотека за све узрасте, јер бајке, приче, песме, узбудљиве животне драме, писане чисто, јасно, не познају временске међе. — 14. Десанка Максимовић: ОРАШЧИЋИ ПАЛЧИЋИ, 15. Стеван Раичковић: ВЕТРЕЊАЧА, 16. Слободан Марковић: ДВАНАЕСТ МЕСЕЦИ, 17. Гвидо Тартаља: ОПЕТ ЈЕ ТУ ПРОЛЕЋЕ, 18. Коста Степановић: ГОЛУБ НА ДЛАНУ, 19. Ивица Рорић Вања: ПРИЧА ДО ПРИЧЕ, ПЈЕСМА ДО ПЈЕСМЕ.

Цена књиге 35.— динара
Преко Забавника 30.— динара

Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ“, Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА (18. IV 75)

Овим неопозиво наручујем:
ЗА ГОТОВО — књиге са бројевима:

за укупну суму од _____ динара, коју ћу платити поштару када ми уручи књиге.

НА ОТПЛАТУ — књиге са бројевима:

за укупну суму од _____ динара, коју ћу платити у _____ месечних рата. Прву рату платићу поштару када ми уручи књиге.

У случају спора признајем надлежност IV општинског суда у Београду.

Купац _____
(презиме, име и очево име)

Место и поштански број _____

Улица и број _____ Назив и адреса радне организације _____

Овера запослења за купце на отплату

Купац

(жиг и потпис овлашћеног лица)

(својеручни потпис)

Поруџбеница се оверава само при куповини књиге на отплату. Пензионери уместо овере прилажу одрезак последњег чека од пензије.

ХИТ СТРАНА

СОС ГРУПА — БЕОГРАД

Београдски рок-трио СОС спада међу најатрактивније групе домаће поп-сцене. Помало чудан назив групе вероватно је својевремено и имао своје оправдање. Када су се појавили, требало је испливати из поплаве просечних група. Сигнал за помоћ упућен је у право време и група је захваљујући своме раду успела да заузме место међу водећим домаћим поп-саставима. Три снимљене сингл-плоче увериле су све оне који су им у почетку пружили помоћ, да се нису преварили. Миша Алексић, Драган Штуловић и Стева Стевановић доказали су се својим талентом.

Нова опрема, коју су недавно набавили, учиниће да звук групе буде квалитетнији, а рад на усавршавању сопственог стила дао је и прве веће резултате. За нову сингл-плочу, која се ових дана појавила у продаји, композитор и шеф групе Миша Алексић позвао је на сарадњу младог песника из Шапца Ивана Глишића који се прошле године јавности представио са неколико веома успешних песама, тако да се и од групе СОС и ове сарадње реално може очекивати велики успех. На плочи се налазе две композиције, и то на страни А — ЧОВЕК И ПЧЕЛА а на Б — ЗНАМ КАКО ЈЕ.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЧОВЕК И ПЧЕЛА

Музика: Драган Штуловић — Миша Алексић
Текст: Иван Глишић
Изводи: ГРУПА СОС

И човек и пчела имају жалац — пчела нас жалцем, боде у палац, док је човеку широм света — срце и душа најдража мета...

Да то је, то је, истина цела тако, тако, раде — човек и пчела.

Од пчеле нас лечи хладан камен, од пчеле нас лечи жарки пламен Бол срца и душе може да спречи другарска рука и топле речи...

Да то је, то је, истина цела тако, тако, раде — човек и пчела.

ТЕШКА ИНДУСТРИЈА — САРАЈЕВО

О сарајевској поп-сцени не-потребно је говорити. Многи врени музичари по-никли су у овом граду, а не прође ни година дана да се не појави нека нова група која за кратко време успе да дође до самог врха. После прошлогодишњег бума који је начинила група БИЈЕЛО ДУГМЕ, велики су изгледи да ћемо и ове године бити у знаку једне сарајевске групе. То је састав већ афирмисаног младог композитора Габора Ленђела ТЕШКА ИНДУСТРИЈА. А њихову ТЕШКУ ИНДУСТРИЈУ, верујте, уопште није тешко слушати. О њиховој музици треба само размишљати и пажљиво је слушати. Ту нема јефтиних импровизација, сувишних шаблона. Све одише оригиналношћу а тај „тешки звук“ доноси свежину пријатну за ухо. У јавности су се први пут појавили крајем прошле године на великој поп-манifestацији одржаној у Скендерији под називом ХИТ 74. За веома кратко време успели су да наметну публици свој стил, близак становницима урбаних средина.

Певајући о творницама, раднику у њима, индустрији, успели су да створе „радничку музику“, различиту од оне која нам се готово свакодневно презентира. Они својом музиком у ствари причају слушаоцима о свему ономе што у савременим условима живљења отуђује човека од средине, покушавајући да му музиком пружи мало „чистог ваздуха“. Колико ће таква врста музике бити прихваћена у верићемо се у најскорије време када се у продаји нађе њихова прва сингл-плоча са композицијама УФО и КАРАВАН. Групу ТЕШКА ИНДУСТРИЈА поред Габора Ленђела — клавиристе, оргуљаша, виолончелисте и пратећег вокала чине још и Ведад Хаџиабдић — соло-гитара, Ивица Пропадало — бас-гитара, бубњар Сенад Беговић и певач Фаил Тоскић.

ГРУПА ХОБО — ЗАГРЕБ

Још једна загребачка група скренула је у последње време пажњу стручњака и љубитеља поп-музике. То је група ХОБО која је недавно издала и истоимени ал-

Група 220 — Загреб

Једна од најбољих и најпопуларнијих југословенских група свакако је загребачка ГРУПА 220. Састав постоји већ дуго и један је од ретких који нису уништили међусобне размирице, незавидан положај поп-музичара код нас и неповерење продуцената великих дискографских кућа, које је све доскора постојало. Групу је основао Драго Млинарец, који после неколико година успешног рада почиње каријеру солисте. То је вероватно и био најтежи тренутак у историји састава. Требало је почети све из почетка — наметнути се новим стилем и придобити публику. Међутим, четворица младих музичара из Загреба не само да је успело да поврате стару славу, већ су у врло кратком року постали много популарнији и признати од стручњака. Доказ за то је и понуда да сниме свој први албум који се ових дана појавио у про-

даји. Успешном реализацијом лонг-плеј плоче, која носи назив СЛИКЕ, групи се отварају врата дискографских студија тако да у најскорије време можемо очекивати још једну лонг-плеј плочу и две мале. Чланови састава кажу да доброг материјала имају сасвим довољно, чак знатно више него што продуцентске куће имају слободних термина за снимање.

ГРУПУ 220 чине: Хусеин Касанефендић Хус, соло-гитара, Јурица Пицен, друга гитара, Ненад Зубак Комад, басиста и Иван Станчић Пико бубњери. Својим радом су задовољни. Група припрема, као што смо већ рекли, с Јанезом Бенчином Бенчом као певачем нов албум. Нису занемарене ни припреме за предстојећи BOOM-фестивал и летњу турнеју по свим већим градовима земље, када ће се публици представити са потпуно новим репертоаром.

бум са сопственим композицијама. Музички се у потпуности разликује од многих домаћих група, захваљујући пре свега

стилу који је синтеза рока и класичне музике. Чланови састава су, од појаве у нозогодишњем програму загребачке телевизије, били готово непо-

знати. Иначе, сви су добри студенти и музика им бар за сада није главна преокупација. За оне који нису имали прилике да их боље упознају ево и имена чланова. Композитор и шеф групе Мато Дошен, рођен 25. јуна 1953, свира клавир, муг, синтисајзер и оргуље, Јосип Бела Марић (21. 11. 1953) свира електричну виолину, басиста је Саша Цаврић (12. 6. 1952) бубњар је Младен Гарашић (20. 10. 1951), а Борис Трубић (24. 9. 1952.) свира конге. Електричном виолином и конгама пружили су нам специфичан звук који је под великим утицајем класичне музике.

БЕРЗА ПЛОЧА

Продајем следеће плоче: WAITING FOR THE SUN — DOORS (цена 120 динара); THE HUMAN MENAGERIE

— COCKNEY REBEL (60 динара); THE BEGINNING — PINK FLOYD (80 динара); PARANOID — BLACK SABBATH (80 динара) и GIMME SHELTER — ROLLING STONES (60 динара).

Зоран Обрадовић
Душана Јерковића бр. 1
22400 Рума

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

ГРУПА 220 (Загреб)

ФАНТАСТИЧНА

ПРИЧА

ЏЕМС НОРМАН

ИЗГУБЉЕНА НАСЕОБИНА

Карте су показивале језеро, али језера тамо није било. Био је то де-
лић пакла на Земљи, а Темпл је слетео право у његово средиште.

Цек Темпл, вижљаст млад
пилот, затвори прозор ка-
бине и махну човеку испод
себе.

— У реду — викну. —
Склони се!

Изненада се трбушаста човечу-
љак проби кроз гомилу.

— Цек! — викну. — Слушај,
Цек, чувај се! Када будеш преле-
летео Планине празноверја не
слећи, не лети изнад насеља. Ди-
ректно иди на нафтоносна поља
Сен Јоаким. Нека ти је радио
стално укључен. До виђења!

Темплове очи затреперише без
осмеха. Усне су му биле затегнуте
као струне виолине. Упалио је мо-
тор и авион се заљуљао. Урлик и
ветар елиса скоро однеше чове-
чуљка. Тренутак касније авион је
узлетео у ковитлацу прашине.

Извукао је плаву марамицу из
џепа и обрисао са чела грашке
зноја. Поглед му, преко рамена,
прелете по низу учвршћених, гу-
мираних кутија у кабини. Нитро-
глицерин! На кутијама је писало:
ОПАНОСТ! ЕКСПЛОЗИВ!

Те кутије су биле хитна по-
шиљка. Нешто раније, тога јутра,
огроман пожар је захватио кали-
форнијска нафтоносна поља Сен
Јоаким. Једино је нитроглицерин
могао да га заустави. Касније је
неколико узастопних необјашњи-
вих експлозија разнело два руд-
ника око Сан Дијега.

На Планинама празноверја

Темплови прсти су стискали ко-
манде, очи оштро мотриле инстру-
менте. Планине празноверја су биле
опасне. Над њима се стварала
варљива ваздушна завеса. Тамо
није било места за слетање — са
или без нитроглицерина. Много
људи је нестало у тим планинама.

Тада се нешто чудно догодило.
Поново је обрисао лице. Пре две
године прелетао је, као и сада,
преко исте долине и у њој је било
језеро. Вулканско језеро. Сада је
било суво, без капи воде.

Изненада авион поче неконтро-
лисано да понире, ношен снажним
ударима ветра.

— Шта је ово? — прогунђа. За-
гледао се с неверицом у планину
под собом. Изгледало је да се цела
планина тресе, распрскава у хи-
љаде стеновитих комада, прашину
и наранџаст огањ.

Оштри комади стења летели су
хиљаде метара у небо, пробијају-
ћи крила авиона као шрапнели. Авион
се заносио лево и десно,
уздицао се... потпуно без кон-
троле.

Очекивао је да је нека од ку-
тија нитроглицерина сломљена и
ли сткинута и да клизи по нагну-
том поду кабине. Погледа иза се-
бе. Не! Све кутије су биле на ме-
сту. Невероватно.

Зној му је цурио низ лице када
је испразнио авион. Али, онда мо-
тор поче да се гаси.

— Не могу се извући. Морам да
слетим!

Укључио је радио.

— Хало, Феникс — звао је про-
мукло. — Темпл зове Феникс...
Југозападне аеролиније...

Бесно је бацио микрофон. Радио
је био нем. Није могао да достави
нитроглицерин на време. Морао је
да слети с тим пакленим теретом.

Мотор је последњи пут пригу-
шено забректао и оштар хладан
ветар зазвижда дуж трупа. Авион
крену на дуг силазак ка малом
пољу. Темплови прсти дограбише
команде тако чврсто да му зглобо-
ви побелеше. Спустио се са смр-
тоносним теретом... 7 метара, 3
метра, метар и тада... меко до-
дирну тло.

Зауставио је авион пре но што
је одрулао и ударио у камени ма-
сив који је затварао долину. Скљо-
као се на седиште.

— Госпде, још сам жив — уз-
дахну. Али, сетивши се шта се до-
годило погледа планине.

— Шта ли је разнело ову пла-
нину? — упита се.

Опрезно је прошао поред кутија
нитроглицерина и изишао. Било је
нечега чудног у тој долини, нече-
што га је натерало да задрхти.

Дно долине је било допола испу-
њено плавом измаглицом и вулкан-
ском паром која се делимично ра-
зишља. Сакупљала се у планин-
ским процепима и понегде личила
на воду.

— Можда је те паре раније би-
ло много више — помисли Темпл.
— Зато смо и мислили да је овде
језеро.

Тада, изненада стаде. Угледао
је необичну групу широких пира-
мидалних грађевина које су, у у-
даљеном углу долине, сијале на
сунцу.

Вратио се у авион, узео револ-
вер с футролом из кабине, наме-
стио опасач и откопчао футролу.
Кренуо је ка грађевинама.

Читаво то необично место имало
је језив изглед. Темпл је знао до-
вољно о архитектури да схвати
да је ова другачија од свега што
је видео. Приближио се насеобини.

Кренуо је тамним пролазом који
је водио у пространу овалну одају.
Зауставио се недалеко од врата.
Рука му је клизнула на дршку ре-
волвера. Гледао је забезекнуто.

— Небеса — процеди Темпл. —
Они објажвају... Сунце!

Био је зачуђен и опчињен бе-
лим свештеником високим скоро
два и по метра. У одежди боје
пламена он је држао златну зде-
лу у знаку сунца. Чинија је раси-
пала заслепљујуће снопове свет-
лости.

Мрмљање, упола престрашено,
упола као молитва, допирало је из
сеновитих углова одаје. Хиљаде
белих људи, цинова као и све-
штеник, клечало је пред олатаром.

Темпл лагано крену назад, кре-
ћући се као мачка. Управо када
је излазио из процепа оклизнуо

се на облук ПАО је, револвер
завече на каменом поду правећи
ужасну буку.

— Неспретни воле! — промрља.
Врата и пролаз се истог тренут-
ка испунише бучним гласовима.
Када је устао био је окружен ци-
новима који су држали исукане
ножеве. Говорили су језиком који
није имао никакве сличности ни
са једним које је раније чуо.

Посегао је за револвером, али га
један од цинова нагази. Сечива
му се примакоше.

— Који је ово ђаво! — беснео је

Тада га, изненада, нешто удари
у теме. Посртао је још неколико
корака; у глави му се ковитлала
помрчина. Зидови долине окрета-
ли су му се око главе у некој лу-
дој збрци...

Када је Цек Темпл поново отво-
рио очи био је без осећаја за вре-
ме. Сунце је још сијало. Можда је
био у невести само неколико ми-
нута... можда је ово био други
дан. Застења на помисао да љу-
ди у Калифорнији чекају псиши-
ку нитроглицерина. Никада му не
би поверовали ако би и покушао

Високи свештеник у одежди боје пламена држао је златну зделу
обасјану сунчевим зрацима.

Темпл. — Шта радите овде? Ко
сте ви?

Цинови су се загледали, изне-
нађени начином његовог говора.
Двојица га узеше за руке и пову-
коше у пролаз.

— Чекајте мало — узвикну
Темпл. — Никуд ја не идем. Ја
морам да обазим задатак. Али, од-
гворите ми на питање!

У изненадном напору, користе-
ћи најбољу фудбалску технику,
ишчупао се и потрчао.

— Само да се дочепам авиона!
Бацићу им канту нитроглицерина.

Трчао је користећи сваки делић
снаге. Сустизали су га, али он се,
да не би губио време, није обазир-
ао да види где су.

да им исприча о белим циновима
из Планина празноверја.

Ноге му нису биле спутане али
су му руке биле чврсто везане на
леђима. Почео је да претражује
субу тражећи нешто да пресече
везе.

Радознало је застао пред про-
страним столом у средини собе. У-
гледао је чудне мапе на њему. На
једној, добар део Тихог океана био
је прекривен са три повезана кон-
тинента, који су се пружали од
четрдесетог степена јужне до три-
десетог степена северне ширине —
цео Пацифик од Аустралије до
Хаваја.

— Интересују вас карте?

Темпл се муњевито окренуо и

суочио се са великим, у црвено о-бученим свештеником кога је већ раније видео. Лице му је било из-бразано дубоким борама. Очи су му зрачиле мудрошћу и неким тврдим, немилосрдним сјајем који имају заповедници.

— Ви говорите енглески? — збуни се Темпл.

— Да, говорим језиком неприја-теља. Ја сам Велик Амју, свеште-ник ове предстраже домовине Ма.

— Ма? — питао је Темпл ра-дознао.

— Ма! — одговори Вилак Амју,* показујући прстом три спојена континента на карти.

— Ма!.. Лемуријанци... Немо-гуће. Никада није нађен доказ да су континенти земље Ма постаја-ли. Нећете ми ваљда рећи да сте ви Лемуријанци? Ту је океан пот-пуно празан!

Свештениково лице се смркло.
— Ово није земља Ма — рече.
— Ми смо предстража лемуријан-ских колонија.

Свештеник опет погледа на ма-пу показујући преостале лемури-јанске насеобине на подручју Ка-лифорније. Тада дотаче Планине празнотерја говорећи:

— Ми смо... предстража!

Темпл осети вртоглавицу. Са не-веридом је зурio у мапу па у Ви-лака Амјуа.

— Али, тамо нема насеобина — рече. — То је Калифорнија.

— То су непријатељи — одгово-ри свештеник мрачно. — Они су победили наше обалне насеобине и ми се не можемо вратити у Лему-рију док не победимо непријатеља.

— Да се вратите у Лемурију? — рече Темпл. — Или сте ви помало луди, или ја. Вероватно ви. За континент Ма се претпоставља да је потонуо у Пацифик за време земљотреса... то је било пре 12.000 година.

Сада је свештеник изгледао збу-њено.

— Дошао сам из Лемурије пре четири године — рече. — Пре о-сам годишњих доба десио се вели-ки земљотрес. Тада је вулкански гас испунио долину и успавао нас за неколико излазака и залазака месеца. Али, када је плави гас не-стао, пробудили смо се и две го-дине се већ припремамо да уни-штим непријатеља. Онда се мо-жемо вратити у Лемурију коју зо-вемо и Ма.

— Две године... Вулкански гас — процеди Темпл. Ослонио се на сто једва способан да се контроли-ше. Да ли да верује ово? Изгледа сувише лудо и да се замисли!

Да ли је ова загонетна раса бе-лих цинова изгубљена у Планина-ма празнотерја заиста предстража потонулог континента Ма? Јесу ли они спавали хиљаде година, у пот-пуној безбедности, у недрима пла-вог вулканског гаса, за који су а-мерички картографи поверовали да је долинско језеро? Доказ је био ту, у суровој појави Валака Амјуа, свештеника!

— Дванаест хиљада година — мрмљао је престрашеним гласом. — Лемуријанци! Они не знају ко-лико је времена прошло, не знају да је њихова раса исчезла, да су спавали све време... Не! То је не-могуће...

Изненада се окренуо свеште-нику.

— Реците, ако сте Лемуријанац, како сте научили енглески? Ода-кле знате да људе у калифорниј-ском појасу?

Вилак Амју га муњевито, узбу-ђено погледа.

— Дођите! — нареди.

Увео га је у другу одају. Била је мрачнија. Темпл је оклевао, чека-јући да му се очи привикну на промену светлости.

Соба је била пуна некаквих а-парата непознатих Темплу. Зидо-ви су били прекривени мапама.

Свештеник притисну бакарно дугме и, неочекивано, метални за-стор на узаном зиду се повуче, откривајући светао испупчен кри-стал. Сабласна светлост букну у њему и изненадни звуци испуни-ше собу.

Џек Темпл је зурio у напреду створених уста.

— Телевизија — промрља. — И то без електрицитетa.

Угледа једну калифорнијску ау-то-страду и аутомобиле који су ју-рили. Чули су се јасно звуци тру-ба и рад мотора.

— Тако сам научио ваш језик — рече свештеник.

— Зашто не окренете апарат и погледате на исток?

— Не ради у правцу остала три ветра — објасни свештеник. — Можемо да гледамо само у прав-цу родног континента.

— Па ви не знате за Њујорк и друге цивилизације?

— Лемурија је једина цивили-зација — хладно одговори свеш-теник. — Сутра ћемо уништити непријатеља који је покорио на-ше приобалне колоније.

— Да уништите Калифорнију? — поче да се смеје Темпл.

— Већ смо почели — рече. — Наши планови су спремни. Наука Лемурије је величанствена. Ми знамо за резерве гаса под земљом. Можемо разнети целу област од-једном, као што смо учинили ју-трос на једном малом подручју.

— Ви сте то учинили? — про-стења Темпл. — Ви сте запалили нафтоносна поља!

Питање је било непотребно.

Бексџо

Темпл је брзо размишљао. Све-штеник је био без пратње. Није очекивао да га нападне човек са везаним рукама. Темпл пидиже ногу и снажно удари Лемуријанца у стомак. Велики човек се преса-ви, грчећи се у агонији, борећи се за ваздух. Нагло, веома увежба-но. Темпл подиже другу ногу и у-дари свештеника у вилицу. Њего-вим дугим ножем пресеке везе.

— Само, да уништим ту машину којом се дижу у ваздух петролеј-ска поља — мрмљао је, нервозно гурајући нож у појас.

Помамно је трчао између разли-читих, необичних апарата. Осечао је да можда ту машину неће ни препознати, а трајало би сувише дуго да разбије све апарате.

— Морам да се извучем одавде — одлучи.

Скинуо је ципеле, стегаво нож и кренуо ходником који води из грађевине. Један погрешан покрет, малено клизање и Лемуријанци би дотрчали. У трену је прошао ка-пију. Дубоко је удахнуо и потрчао преко равнине ка авиону.

Преко долине, одбијајући се о планинске литице, као глас зле судбине, зачу се крик. Неколико Лемуријанаца је трчало по песку према авиону. Мотор је заурлао. Темпл је усмерио авион на прого-нитеље. Цинови збуњено падоше на земљу.

— Мрсам нешто бозо да учиним — Да позovem армију и то не би помогло. Лемуријанци и њихова машина неће чекати... Нитрогли-цини.

Зачу се страхотит тутан. Авион је био избачен увис. Планински гоубени склизнуше у долину ру-шећи и затрпавајући насеље...

Укључио је радио. Поново је био исправан. Подигао је микрофон.

— Џек Темпл зове Феникс... Темпл зове Југозападне аероли-није — говорио је у микрофон.

— Аеродром Феникс — одгово-ри глас у слушалицама. — Јави се Темпл. Шта се догодило?

— Изгубио сам се — одговори механички.

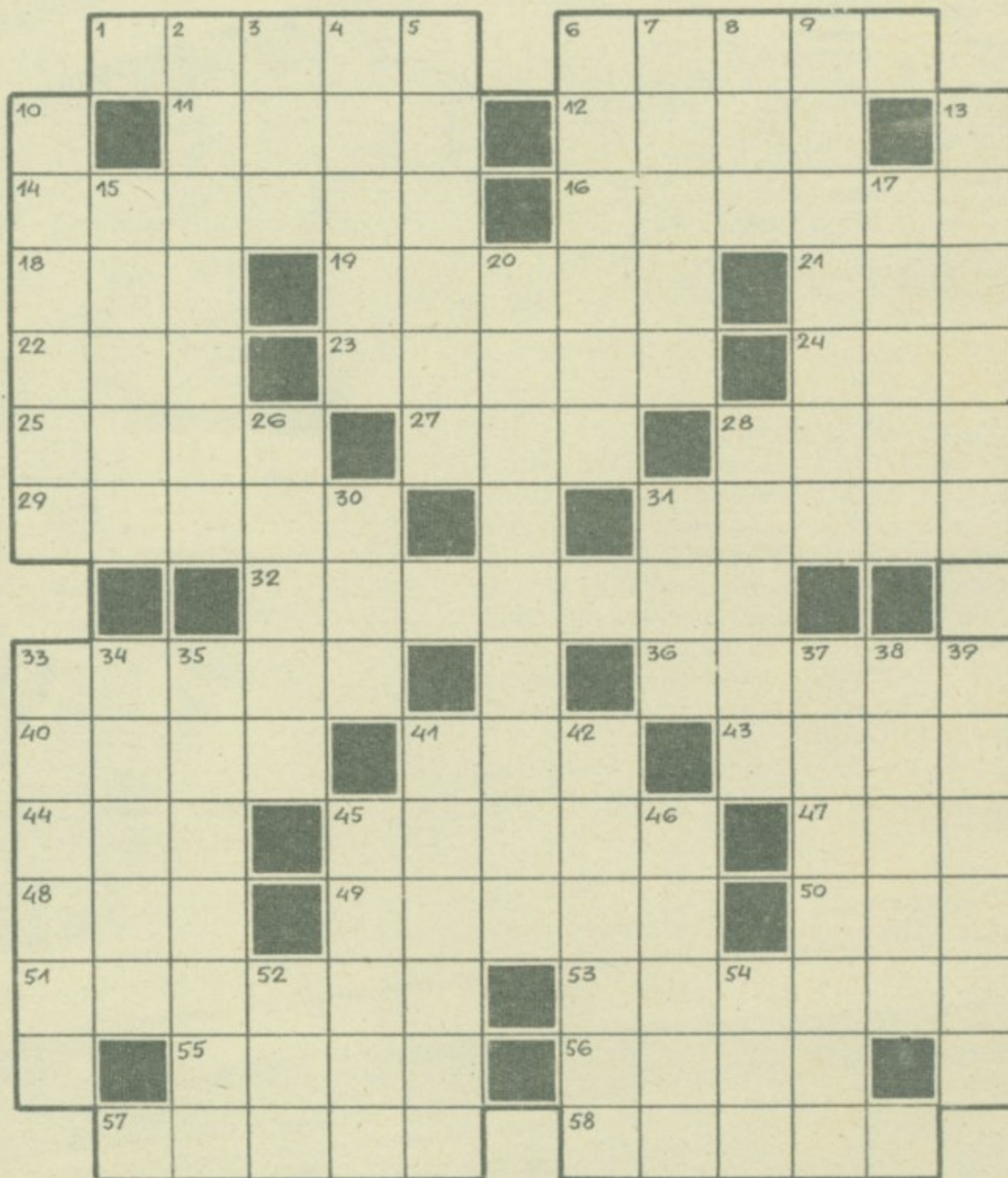
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) биљка која дивље расте и гуши усева, 6) врста барске птице, 11) локве, 12) племенски поглавица, кнез (у неким арапским зе-мљама), 14) брдо изнад Сплита, 16) руда из које се добија алу-минијум, 18) црна креда, 19) мужевљев брат, 21) страно женско име, 22) зарезано место, зарез, урез, 23) град у Чилеу, 24) без моћи говора, 25) кухињска посуда, 27) врста папагаја, 28) пла-нина у Бугарској, 29) римски историчар, 31) зеленко, 32) део гла-ве, 33) напор, 36) врста загонетке, 40) словеначки песник (Жупан-чич), 41) лепотица, 43) мрак, 44) енглески филозоф и економист (Џон Стјуарт), 45) област у Индокини, 47) спрат, 48) спис, 49) лу-ка у Црвеном мору, 50) аждаја, 51) персијски цар, 53) стандардна мера, 55) ведар, чио, 56) музички знак, 57) душа (лат.), 58) дуго-репи папагај.

УСПРАВНО:

2) формула, 3) део Дантеове „Божанствене комедије“, 4) врста морске рибе, 5) једна планета, 6) страно женско име, 7) запара, 8) запребачка конфекција, 9) јак отров, 10) подручје власти еми-ра, 13) заповедник козачке војске, 15) црвена паприка, 17) полу-паразитска биљка, 20) једна држава у САД, 26) страни назив за Јапан, 28) тениски прибор, 30) музички термин, 31) вео, 33) ску-пине људи који немају сталног боравишта већ се селе од места до места, 34) покрајина у Грчкој, 35) улицица, 37) врста сушене рибе, 38) замало, 39) ђаво, 41) стари грчки град на Пелопонезу, 42) белгијска ваздухопловна компанија, 45) вашир, 46) времешан, 52) језеро у Северној Америци, 54) отац (слов.).

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО:

1) разбој, 7) почаст, 13) адреса, 14) раоник, 15) рано, 16) сто, 18) пара, и, о, 19) атест, л, и, 21) то, 23) проглас, 24) ви, 25) стар, 27) глас, 28) сри, 29) товар, 31) ав, 32) мета, 33) атар, 35) алас, 37) Мали, 39) аз, 41) онтар, 44) Ака, 45) осам, 47) Тара, 48) СТ, 49) Српкиња, 51) Ам, т, к, 53) трола, п, в, 55) икра, 58) Ани, 59) дева, 61) Леонов, 63) Озирис, 65) опсена, 66) новост.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Вукоје Булатовић

Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Вла-динир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тримесечна 44, дин. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дин, полугодишња 176,00 дин, тримесечна 88,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—, Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Бео-град на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу нишљена Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. 1 1973. године не плаћа се порез на промет.

награђује сваког дана

PEZ

и овог пута PEZ је припремио за тебе награду
игру која представља праву посланицу
за све који воле смеле возње.

У замену за 20 омота од PEZ бонбона
суделоваћеш у извлачењу оног дана на који
који ће твоја пошиљка приспети на нашу
адресу. Извлачење ће бити сваког дана
од 1. 4. до 1. 7. 1975, а то значи, да ће сваког
дана један од вас, суиграча, примити тркачку
стазу ПОЛИСТИЛ.

Стрга се што брже оследи PEZ бонбонима,
стави омоте у коверат и пошаљи на нашу
адресу!

PEZ
61111 ЛУБЉАНА
п. п. 8

Polistil

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Граин Забавниче,

КО ЈЕ ИЗМИСЛИО УКРШТЕНЕ РЕЧИ?

Кажи ми, молим те, ко се први у свијету сетио да направи укрштене речи и да ли су оне увијек овако изгледале.

Мима Миладиновић,
Задар

Сматра се да су укрштене речи старе више хиљада година, да су биле познате старим Кинезима и другим народима али, нису одувек овако изгледале. Тек 1923. године Енглец Артур Вин је дошао на

Адамс направио је од тога читаву индустрију. Убрзо је зараза укрштених речи захватила и остале земље. У Француској је чак основана Академија састављача укрштених речи чији је први председник био познати француски књижевник Тристан Бернар.

МУЗЕЈ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Желео бих да приликом једне посете Београду обиђем Музеј Николе Тесле и сазнам о овом научнику што више. Молим те да ми напишеш тачну адресу Музеја.

Зоран Митић,
Лесковац

Музеј Николе Тесле налази се у Улици пролетерских Бригада број 51. Отворен је за посетиоце сваког радног дана изузев понедељка од 10 до 12 часова и од 16 до 18. Недељом ради од 9 до 13 часова.

идеју да „зацрпи“ поједина поља — тако смо добили данашњу укрштеницу са безброј комбинација. Укрштене речи Артура Вина прво су се појавиле у америчким листовима и постигле невиђен успех. Касније су укрштене речи прихваћене и у Енглеској. У међувремену Вин је дигао руке од свог изума, а његов земљак Морлеј

СИРОТИЦА ИЗ ЛОВУДА

Моја другарица ме уверава да су и филм „Сиротица из Ловуда“ и телевизијска серија рађени по роману „Џејн Ејр“, а ја мислим да то није исто. Молимо те да нам одговориш ко је у праву и која је од сестара Бронте написала „Џејн Ејр“

Душица Игић,
Књажевац

Филм „Сиротица из Ловуда“ и телевизијска серија рађени су по роману „Џејн Ејр“. Овај роман написала је Шарлота, најстарија

којег бих сазнао како да их његујем и учим да говорим.

Милорад Ђурић,
Бањалука

Као што си чуо, папагаји су веома паметне птице. Међу њима постоје врсте које уче лакше или теже, које су мање или више на-

дарене. Чувени немачки природњак Алфред Едмунд Брем посветио им је велику пажњу у својим истраживањима. О томе можеш да прочиташ у његовој књизи „Егзотичне птице“ коју је штампала издавачка кућа „Отокар Кершовани“ у Риједи. „Знање“ — Загреб штампало је књигу „Канаринци и папигице“ аутора Андрашевића и Стричкова, а „Нолит“ — Београд „Канаринци, папагаји, шумске птице певачице“ Боре Васића.

ПРИРУЧНИК ЗА МОДЕЛАРЕ

Где могу да набавим приручник за почетнике у ракетном моделарству? Молим те да ми одговориш, јер ми је до те књиге много стало. Унапред ти хвала.

Драган Јовановић,
Мрчајевци

У Савету за техничко васпитање деце и омладине Србије сазнали смо да се такав приручник у-

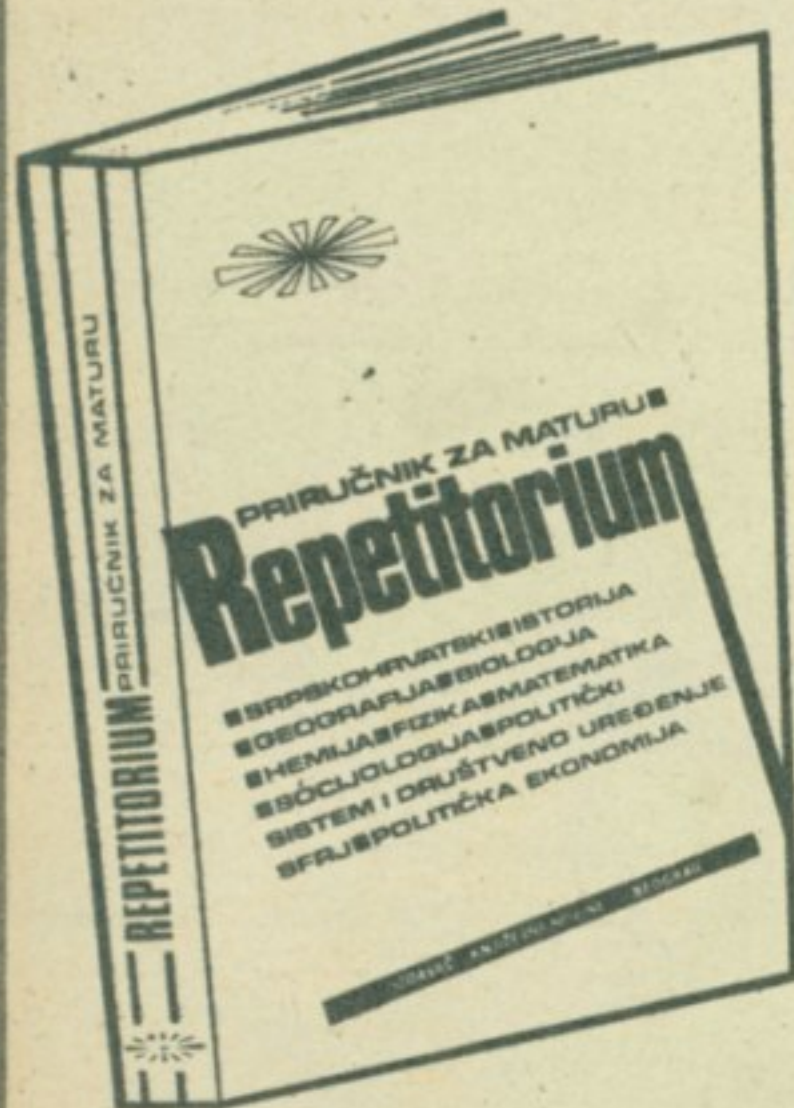
ЗЛОПАМТИЛО!

Добио сам два лијепа мала перјаста папагаја и волио бих да их научим да говорим. Чуо сам да су то веома паметне и осјетљиве птице, да чак могу да запамте када их неко увриједи, па те молим да ми кажеш где могу да набавим неки приручник за папагаје из

право припрема. Када ће изићи из штампе још се тачно не зна. Моћеш мало да се стрпиш, вероватно још неколико месеци.

УЧЕНИЦИ — СРЕДЊОШКОЛЦИ! ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поужећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НЧП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ — научите сами лако и брзо из књига „УРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“.

Препоручујемо вам 4 књиге које садрже комплетну израду свих задатака из математике за све разреде гимназије и осталих средњих школа као и увод у вишу математику. Књиге можете наручити дописницом или писмом на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64 и одмах ћете их добити. Платићете поштару кад вам их донесе (поузећем). Цена једне књиге је 60 динара. Ако одједном купујете комплет од 4 књиге, добићете га за свега 190 динара или ако удружени са неким наручуете 8 или више књига, платићете само 30 динара за сваку књигу!

